

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Program rozvoje obce – případová studie vybrané obce

Bc. Lucie Beznosková

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Beznosková

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Litoměřice

Název práce

Program rozvoje obce – případová studie vybrané obce

Název anglicky

Municipal development program – case study of municipality Libovice

Cíle práce

Práce vychází v souladu s metodikou Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra z předpokladu, že i v malé obci hraje strategické plánování významnou úlohu v rámci místního rozvoje. V této souvislosti se práce zaměří na nutnost aktualizace již hotových plánů na období následujících 10 let s ohledem na zcela nová data získaná z posledního sčítání lidu, zhodnocení situace v jednotlivých oblastech a formulace silných a slabých stránek pro následující rozvoj obce. Cílem práce je ověření uplatnitelnosti metodických doporučení Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra pro tvorbu strategického plánu rozvoje obce Libovice. Dílčími cíli, které mají přispět k naplnění cíle hlavního, jsou formulace silných a slabých stránek, žádoucího budoucího stavu obce, vymezení kroků směřujících k plnění vize a nastavení způsobu vyhodnocení dokumentu s přihlédnutím k doporučené metodice strategického plánování obcí.

Metodika

Práce bude pojata jako případová studie. Objektem zájmu bude obec Libovice. Práce bude postavena na SWOT analýze obce. Podkladem budou částečně strukturované rozhovory s představiteli obce a data Českého statistického úřadu vycházející ze sčítání lidu v roce 2021. Práce bude dále vycházet ze studia informací o obci, metodiky Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra v oblasti rozvoje obce a strategie Evropské unie v rámci rozvoje regionů. Na základě zpracovaných dat a jejich zhodnocení budou vyvozeny vlastní závěry a bude navržen možný strategický plán rozvoje obce pro následující období.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

strategický plán obce, regionální rozvoj, rozvoj obce, strategický rozvoj, obec Libovice

Doporučené zdroje informací

BERNARD, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

BLAŽEK, J. – UHLÍŘ, D. – UNIVERZITA KARLOVA. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru: specifika politického života v obcích ČR. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

Strategické řízení a plánování obce: Studijní příručka pro zastupitele obcí 2020 [online]. Praha:

Ministerstvo vnitra České republiky, 2020 [cit. 2022-04-20]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/soubor/strategicke-rizeni-a-planovani-obce-studijni-prirucka-pro-zastupitele-obci-2020.aspx>.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Radek Kopřiva, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 3. 6. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 01. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Program rozvoje obce – případová studie vybrané obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Radku Kopřivovi, Ph.D. za odborné vedení, zejména za jeho názory, připomínky a rady v průběhu zpracování mé práce.

Další poděkování bych ráda věnovala Ing. Magdě Curtisové, místostarostce obce Libovice, za skvělou spolupráci při zpracování praktické části práce, hlavně za cenné vhledy do skutečného procesu strategického plánování na malé obci. Petrovi Iblovi, starostovi obce Libovice a všem ostatním zastupitelům za vstřícnost a umožnění zpracování práce na toto téma.

V neposlední řadě mé díky patří mé rodině, manželovi Lumírovi a dcerám Julii a Natálii, za neutuchající podporu v průběhu celého studia, při získávání podkladů a psaní této práce především.

Program rozvoje obce – případová studie vybrané obce

Abstrakt

Program rozvoje obce je klíčovým dokumentem pro správné a efektivní řízení obce. Pomáhá obci stanovit jasné cíle a zaměřit aktivity v následujících letech a určit směr svého budoucího rozvoje. Tento program slouží jako opora pro lepší plánování dílčích úkolů a zajišťuje efektivnější využití finančních prostředků z rozpočtu i dostupných dotací.

Diplomová práce se zaměřuje na konkrétní obec Libovice a její Program rozvoje obce, formulaci silných a slabých stránek obce, stanovení kroků k dosažení žádoucího budoucího stavu a nastavení způsobu vyhodnocení dokumentu, vše s ohledem na doporučenou metodiku ministerstev (konkrétně Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra) a Strategie regionálního rozvoje aktérů „nad obcí“.

Pro získání dat byla provedena charakteristika obce, vedeny částečně strukturované rozhovory s představiteli obce a využita data Českého statistického úřadu z posledního sčítání lidu v roce 2021.

Celkově lze říci, že strategický plán je velmi důležitý pro rozvoj a správné řízení i v malé obci, jako je zkoumaná obec Libovice.

Vedení obce Libovice má jen dílčí povědomí o Strategiích regionálního rozvoje na evropské či státní úrovni a přiznává, že cíle a priority znají spíše zprostředkovaně sledováním vyhlášených dotací. Daleko více jsou informováni o prioritách krajských nebo lokálních. Zejména rozvojové cíle MAS jsou pro Libovici inspirativní.

Ministerské metodiky uvedené v práci jsou pro Libovici implementovatelné. Tato malá obec především oceňuje aplikaci MMR www.obcepro.cz, která poskytuje kvalitní prostředí pro tvorbu Programu rozvoje obce i odbornou pomoc při jeho zpracování.

Klíčová slova: strategický plán obce, regionální rozvoj, rozvoj obce, strategický rozvoj, obec Libovice

Municipal development program – case study of municipality Libovice

Abstract

The Municipal development program is a key document for proper and effective management of a municipality. It helps the municipality allowing for clear goals and focus its activities in the coming years and determine the direction of its future development. This program serves as a support for better planning of individual tasks and ensuring more efficient use of budgetary and available grant funds.

This thesis focuses on the municipality of Libovice and its Municipal development program, formulating the strengths and weaknesses of the municipality, determining steps to achieve the desired future state, and setting the method for evaluating the document, all in accordance with the recommended methodology of the ministries (spec. the Ministry for Regional Development and the Ministry of Internal Affairs) and the Regional Development Strategy of the stakeholders "above the municipality."

To obtain data, a characterization of the municipality was carried out, partially structured interviews were conducted with representatives of the municipality, and also data from the Czech Statistical Office from the latest census in 2021 were used.

Overall, it can be said that strategic plan is very important for development and proper management of even a small municipality, such as the studied municipality.

The Libovice municipality leadership has only partial awareness of Regional development strategies at the European or state level and admits that they know the goals and priorities rather through monitoring announced funding. They are far more informed about the priorities of the regional strategies. Their goals are inspiring ones for the Libovice municipality.

For the Libovice municipality, the ministerial methodologies mentioned stated in the thesis are implementable. This small municipality especially appreciates the MRD application www.obcepro.cz, which provides a quality environment to create the municipal development program and professional assistance with its processing.

Keywords: municipal strategic plan, regional development, community development, strategic development, Libovice municipality

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Obec	15
3.1.1 Působnost obce	16
3.1.2 Orgány obce.....	17
3.1.3 Spolupráce obcí.....	20
3.2 Region, Regionální rozvoj a Rozvoj obce.....	22
3.2.1 Region.....	22
3.2.2 Regionální rozvoj a regionální politika	25
3.2.3 Rozvoj obcí	28
3.2.4 Pohled odborníků na důležitost regionálního rozvoje	29
3.3 Strategický rozvoj	31
3.3.1 Pojem Strategie & Strategické plánování	31
3.3.2 Strategie regionálního rozvoje.....	31
3.3.3 Aktéři na poli strategického rozvoje regionů.....	33
3.4 Program rozvoje obce a metodické pokyny pro jeho tvorbu	40
3.4.1 Program rozvoje obce	40
3.4.2 Metodické pokyny pro tvorbu Programu rozvoje obce	44
4 Vlastní práce.....	45
4.1 Obec Libovice – charakteristika obce.....	45
4.1.1 Správa obce.....	46
4.1.2 Historie.....	49
4.1.3 Kulturní a přírodní památky	50
4.1.4 Geografie a klimatické podmínky.....	51
4.1.5 Obyvatelstvo	52
4.1.6 Domácnosti a bydlení	55
4.1.7 Občanská vybavenost	56
4.1.8 Komunitní život & spolková činnost.....	58
4.1.9 Technická infrastruktura	61
4.1.10 Doprava.....	62
4.1.11 Ekonomika	65
4.1.12 Hospodaření a majetek obce.....	66
4.1.13 Životní prostředí	68

4.2	Strategický plán obce Libovice z r. 2012	72
4.3	Existující strategie regionálního rozvoje	74
4.3.1	Evropská unie, Česká republika a Středočeský kraj	74
4.3.2	DMO Kladensko-Slánsko a MAS Přemyslovské střední Čechy	77
4.4	Interaktivní sběr dat	80
4.4.1	Strategické plánování v Libovici	80
4.4.2	Silné a slabé stránky obce	80
4.4.3	Budoucí směr pro Libovici	81
4.5	Východiska analytických podkladů k tvorbě PRO	82
4.5.1	Silné stránky obce	82
4.5.2	Slabé stránky obce	84
4.5.3	Příležitosti	86
4.5.4	Hrozby	87
4.5.5	SWOT analýza	88
5	Výsledky a diskuse	90
5.1	Formulace strategické vize obce Libovice	90
5.2	Vymezení kroků směřujících k plnění vize	91
5.2.1	Strategický cíl 1: Libovice, obec přátelská a soudržná	91
5.2.2	Strategický cíl 2: Libovice, obec pro všechny generace	92
5.2.3	Strategický cíl 3: Libovice, obec chránící životní prostředí	92
5.3	Vymezení kompetencí a kontroly PRO	93
5.3.1	Způsob realizace	93
5.3.2	Monitoring realizace	94
5.3.3	Způsob aktualizace	95
5.3.4	Způsob financování	95
5.4	Funkce metodik doporučených ministerstvy	95
6	Závěr	97
7	Seznam použitých zdrojů	99
7.1	Odborná literatura	99
7.2	Elektronické dokumenty	101
7.3	Internetové zdroje	102
7.4	Právní předpisy	104
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	105
8.1	Seznam obrázků	105
8.2	Seznam tabulek	106
8.3	Seznam grafů	106
8.4	Seznam použitých zkratk	107

Přílohy	108
Příloha č. 1 – Kulturní a přírodní památky	109
Příloha č. 2 – Nemovitý majetek obce	111
Příloha č. 3 – Vazby cílů MAS na cíle SRR 21+	112
Příloha č. 4 – Rozhovory se zastupiteli	116

1 Úvod

Málokterá obec je natolik finančně soběstačná, aby měla vlastní prostředky na zajištění všech požadovaných či chtěných aktivit v rámci zkvalitňování života v obci, rozšiřování občanské vybavenosti i technické infrastruktury. Pokud obce žádají o cizí prostředky na financování těchto aktivit, jsou nuceny předkládat strategické plány rozvoje obce. Musí mít vyjasněné cíle a priority, kam směřovat, s ideálně jasným časovým harmonogramem a finančním plánem. Je na ně kladen velmi silný tlak využívat strategického plánování na svém území. Ze všech stran obce slyší věty jako:

- ✓ Strategické plánování je zásadní pro správné a efektivní řízení obce a umožňuje stanovit jasné cíle, priority a opatření pro dosažení žádoucího budoucího stavu!
- ✓ Program rozvoje obce je klíčovým dokumentem, který pomáhá obci zaměřit aktivity v následujících letech a určit směr budoucího rozvoje! Bez něj nemá obec oporu pro lepší plánování dílčích úkolů a řízení obce! Program totiž zajišťuje efektivnější využití finančních prostředků z rozpočtu i dostupných dotací!

Ve vedení malých obcí však často působí lidé, kteří jsou více zapálení pro věc než znalci v oblasti strategického plánování. Malé obce nemají finanční prostředky na vydržování vhodných odborníků, nakupování složitých softwarů nebo provádění zdoluhavých výzkumů. Přesto i tyto malé obce při žádostech o dotace musí dokládat kvalitní strategický dokument. Mnohdy bez něj nemají sebemenší šanci uspět a dotaci získat.

S určitým východiskem pro obce přichází ministerstva (konkrétně Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo vnitra) ve formě metodik pro zastupitele v oblasti strategického plánování a tvorby relevantních programů rozvoje obce. Tyto metodiky jsou různě obsáhlé, napsány různě srozumitelným jazykem a pro samotné obce s různým rozsahem implementace.

Diplomová práce se zaměřuje na konkrétní obec Libovice a její strategický dokument Program rozvoje obce. Cílem práce je ověřit uplatnitelnost metodických doporučení Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra a strategie regionálního rozvoje Evropské unie při tvorbě strategického plánu Programu rozvoje obce Libovice.

Díky studiu informací o obci, rozhovory s představiteli obce a zpracování uvedených analýz budou nalezeny odpovědi na prozatím nezodpovězené otázky:

- ✓ Má vedení i takto malé obce povědomí o strategiích regionálního rozvoje v širších souvislostech? A jsou pro něj inspirativní, důležité a implementovatelné?
- ✓ Zajišťují metodiky ministerstev i této malé obci dostatečnou pomoc? Přinášejí přesně ty správné a konkrétní informace, které obec potřebuje k plánování a tvorbě svých strategických dokumentů?
- ✓ Lze pomocí doporučených ministerských metodik a s ohledem na strategie regionálního rozvoje aktérů „nad obcí“ vypracovat relevantní Program rozvoje obce Libovice?

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je ověřit uplatnitelnost metodických doporučení Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra při tvorbě strategického plánu rozvoje obce Libovice. Dílčí cíle zahrnují formulaci silných a slabých stránek obce, stanovení kroků k dosažení žádoucího budoucího stavu a nastavení způsobu vyhodnocení dokumentu s ohledem na doporučenou metodiku strategického plánování obcí.

Práce se řídí metodikou Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra, která zdůrazňuje důležitost strategického plánování pro rozvoj malých obcí. Zaměřuje se na aktualizaci plánů pro následujících 10 let s ohledem na nová data získaná z posledního sčítání lidu, hodnotí situaci v jednotlivých oblastech a formuluje silné a slabé stránky pro další rozvoj obce.

2.2 Metodika

Diplomová práce je zpracována jako případová studie na konkrétní obci - Libovice. Práce se zaměřuje na analýzu silných a slabých stránek obce, přičemž pro získání dat byla provedena charakteristika obce, vedeny částečně strukturované rozhovory s představiteli obce a využita data Českého statistického úřadu z posledního sčítání lidu v r. 2021. Dále práce vychází z metodiky Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra v oblasti plánování rozvoje obce a strategie rozvoje regionů Evropské unie.

Na základě těchto dat jsou vyvozeny vlastní závěry a navržen možný strategický plán rozvoje obce pro následující období. Práce tedy nabízí konkrétní doporučení a návrhy, jak by se měla obec Libovice rozvíjet v budoucnosti, aby byla úspěšná a efektivní. Tento návrh bude následně předložen také zastupitelstvu obce Libovice.

Práce zhodnocuje možnosti využití metodiky a postupů, které jsou doporučované Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem vnitra, ale zároveň přináší nové a vlastní myšlenky a návrhy.

3 Teoretická východiska

Teoretická část se zabývá ve své první části vymezením obecního zřízení, její charakteristikou, členěním, orgány či působností. Ve své druhé části vymezením pojmu region, regionální rozvoj a rozvoj obce. Ve své třetí části se potom věnuje strategickému rozvoji, aktérům na půdě strategického rozvoje a strategiím pomáhajícím rozvoji regionu z jejich pohledu. Poslední část potom blíže specifikuje strategický dokument Program rozvoje obce z hlediska jeho tvorby a seznamuje s metodickými pokyny Ministerstva vnitra a Ministerstva pro místní rozvoj pro přípravu strategického řízení a plánování obce.

3.1 Obec

Obecní zřízení je v České republice legislativně upraveno Zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích (obecním zřízení). Základní definice tohoto zákona říká, že „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“

Zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích (obecním zřízení) také definuje: „*Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.*“ Z této definice můžeme odvodit charakteristické znaky obce, kterými jsou:

- ✓ vlastní území (územní základ) - území obce tvoří jedno nebo více katastrálních území,
- ✓ vlastní obyvatelstvo (personální základ) – je tvořeno osobami s trvalým bydlištěm v dané obci nebo osobami, kterým bylo uděleno čestné občanství obce,
- ✓ vlastní majetek a hospodaření dle vlastního rozpočtu (ekonomický základ) – obcím byl předán majetek státu dle zákona č. 172/1991 Sb. (zákon o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí). Obce sestavují vlastní rozpočet a hospodaří podle něj,
- ✓ právní subjektivita a právo-tvorba (právní základ) – obce jsou právnickými osobami, které vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Obce mohou vydávat právní předpisy – nařízení obce v přenesené působnosti a obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti (více další odstavce).

(e-Rozvoj.cz, 2011, on-line)

Cílem každé obce je, resp. by měla být péče o své území, o své občany, zajištění potřeb obyvatel. Jak zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecním zřízení) dále uvádí: „*Obec pečuje*

o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“

3.1.1 Působnost obce

Obec má dvojitou působnost – samostatnou a přenesenou.

Obec pečuje o celkový rozvoj svého území a plní potřeby svých obyvatel ve své **samostatné působnosti**. Správa obce je plně v kompetenci místní samosprávy a zasahování ze strany státních nebo krajských orgánů je možné pouze v případě, že je to nutné pro ochranu zákona a s dodržением zákonných ustanovení. Rozsah samostatné působnosti obce může být omezen pouze zákonem. (Čmejrek, 2016, s. 54)

V rámci své samostatné působnosti má obec odpovědnost za vytváření příznivých podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých obyvatel v rámci svého územního obvodu. To zahrnuje zajištění potřeb týkajících se bydlení, ochrany a podpory zdraví, dopravy a spojení, poskytování informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. (Čmejrek, 2016, s. 55)

Obec je odpovědná za zachování a rozvoj svého majetku a musí dodržovat zákony týkající se účetnictví. Je povinností obce chránit svůj majetek před poškozením, zničením, odcizením nebo zneužitím. Pokud stát nepřevzme závazky obce smluvně, nenes odpovědnost za hospodaření obce a její závazky. (Čmejrek, 2016, s. 55)

Obec má pravomoc v samostatné působnosti stanovit **obecně závaznou vyhlášku**, která slouží k zajištění veřejného pořádku a zabezpečení místních záležitostí. Vyhláška umožňuje organizovat veřejné sportovní a kulturní akce, udržovat čistotu v ulicích a jiných veřejných prostranstvích, chránit životní prostředí a zabezpečovat využívání zařízení obce pro potřeby veřejnosti. (Čmejrek, 2016, s. 54)

Výkon samostatné působnosti svěřené orgánům obcí kontroluje Ministerstvo vnitra. Kontrolou se zjišťuje, zda orgány obcí dodržují při výkonu samostatné působnosti zákony a jiné právní předpisy, s výjimkou právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

V přenesené působnosti jde o výkon státní správy, který byl zákony svěřen orgánu obce. Z hlediska jejího rozsahu rozlišujeme tři kategorie obcí:

- ✓ obce vykonávající přenesenou působnost v základním rozsahu,
- ✓ obce s přenesenou působností v rozsahu pověřeného obecního úřadu (POÚ),
- ✓ obce s přenesenou působností v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (ORP).

Metodickou a odbornou pomoc při výkonu přenesené působnosti vykonává vůči orgánům obcí krajský úřad.

Na plnění úkolů v přenesené působnosti obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek.

V přenesené působnosti obec může vydávat na základě zákona a v jeho mezích **nařízení obce**. (Čmejrek, 2016, s. 54)

Výkon přenesené působnosti svěřené orgánům obcí kontrolují krajské úřady v přenesené působnosti. Kontrolou se zjišťuje, zda orgány obcí dodržují při výkonu přenesené působnosti zákony, jiné právní předpisy a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnice ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatá při kontrole výkonu přenesené působnosti. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

3.1.2 Orgány obce

Obec jako právnická osoba může jednat navenek jen skrze své orgány. V rámci zákona o obcích jsou určeny následující orgány: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad, zvláštní orgány obce a komise, které mohou vykonávat přenesenou působnost. (Balík, 2009, s. 67)

Jelikož se tato práce bude zabývat malou obcí, budou teoretická východiska tohoto odstavce upravena charakteristikou malé obce.

Zastupitelstvo obce

Počet členů zastupitelstva obce závisí na počtu obyvatel daného územního samosprávného celku. Podle zákona má mít zastupitelstvo **v obci do 500 obyvatel 5 až 15 členů**. Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva obce vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce.

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno:

- ✓ schvalovat program rozvoje obce,
- ✓ schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce,
- ✓ zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- ✓ zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce,
- ✓ rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob,
- ✓ rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,
- ✓ delegovat zástupce do orgánů obch. společností s majetkovou účastí obce,
- ✓ vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- ✓ rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- ✓ navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce,
- ✓ schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- ✓ určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,
- ✓ zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- ✓ volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce,
- ✓ stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- ✓ zřizovat a zrušovat obecní policii,
- ✓ rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- ✓ rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a veřejných prostranství,
- ✓ udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- ✓ rozhodovat o peněžitých plněních za výkon funkce členů výborů,
- ✓ rozhodovat o veřejném neziskovém ústavním zdravotnickém zařízení,
- ✓ vydávat nařízení obce, není-li zřízena rada obce.

(Čmejrek, 2016, s. 58-59)

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány **výbory**, které zastupitelstvu předkládají svá stanoviska a návrhy;

- ✓ zastupitelstvo obce povinně zřizuje **finanční a kontrolní výbor**,
- ✓ obec, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor **pro národnostní menšiny**,
- ✓ v částech obce může zřídit zastupitelstvo obce **osadní nebo místní výbory**.

(Čmejrek, 2016, s. 64-65)

Rada obce

Rada obce je orgánem obce, který má pravomoc jednat v rámci samostatné působnosti a odpovídá za svou činnost zastupitelstvu obce. V přenesené působnosti může rada obce rozhodovat pouze v případech stanovených zákonem. Rada obce má za úkol připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zajistit plnění usnesení přijatých zastupitelstvem. (Čmejrek, 2016, s. 60-61)

Rada obce může ustavit **komise** jako své poradní a iniciační orgány. Komise předkládají své názory a návrhy radě obce. Pokud jí byla přidělena pravomoc přenesené působnosti starostou po konzultaci s ředitelem krajského úřadu, pak je komise také výkonným orgánem. (Čmejrek, 2016, s. 64-65)

Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta. Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Starosta obce

Obec vždy reprezentuje starosta.

Starostu a místostarostu volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Funkci starosty zastupuje místostarosta v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nevykonává funkci. Společně podepisují právní předpisy obce. (Čmejrek, 2016, s. 63)

Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Starosta obce je v očích veřejnosti nejdůležitějším orgánem obecního zřízení, zejména pak v malých obcích. Podle Balíka jde o paradox, jelikož starosta je navenek tváří obce a zastupuje ji, ale vlastní pravomoci má jen velmi omezené. Je pouze členem rady obce a odpovídá se zastupitelstvu, není statutární orgán obce. (Balík, 2009, s. 67-79)

Na druhou stranu však:

- ✓ v obci, kde se nevolí rada obce, vykonává její pravomoc,
- ✓ v obci, kde není tajemník obecního úřadu, zabezpečuje výkon přenesené působnosti.

(Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Obecní úřad

Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty, tajemníka obecního úřadu (pokud tato pozice existuje) a zaměstnanců obce, kteří jsou začleněni do obecního úřadu. Starosta stojí v čele obecního úřadu, tajemník je jejím vedoucím. Pokud rada obce rozhodne, pro jednotlivé oblasti činnosti obecního úřadu jsou zřízeny odbory a oddělení, do kterých jsou začleněni zaměstnanci obce pracující v obecním úřadě. (Čmejrek, 2016, s. 63-64)

Obecní úřad v oblasti **samostatné působnosti** plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova "obec" a názvem obce.

Kromě toho obecní úřad vykovává **přenesenou působnost** s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce. Všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti orgánů obce, s výjimkou nařízení obce, se v záhlaví označují slovy "Obecní úřad" s uvedením názvu obce. (Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Obce mohou zřídit funkci **tajemníka obecního úřadu**, přičemž v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností je tato funkce povinná. Tajemník obecního úřadu odpovídá za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti a odpovídá starostovi. Pokud není v obci funkce tajemníka obecního úřadu zřízena nebo není tajemník obecního úřadu jmenován, plní jeho úkoly starosta. (Čmejrek, 2016, s. 63-64)

3.1.3 Spolupráce obcí

Podle zákona o obcích mohou obce spolupracovat při výkonu samostatné působnosti. Existují tři způsoby této spolupráce, které jsou zmíněny v zákoně o obcích:

- ✓ na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- ✓ na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí,
- ✓ zakládáním právnických osob dvěma nebo více obcemi.

(Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Smlouvy pro případ splnění konkrétního cíle nebo úkolu - podle Ministerstva vnitra jsou tyto smlouvy, nazývané také smlouvy o spolupráci, považovány za monofunkční svazky, protože se rozpadnou po dosažení daného cíle. V poslední době se však snižuje trend uzavírání těchto smluv a výhodnější je spolupráce pomocí dobrovolných svazků obcí. (Ministerstvo vnitra, 2015, on-line)

Dobrovolný svazek obcí

Obce mají právo být členy svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů. Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce. Svazek obcí je právnickou osobou, která vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména:

- ✓ úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- ✓ zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- ✓ zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- ✓ úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- ✓ provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- ✓ správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

(Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Obce mohou podle zákonů o sdružování občanů vytvářet sdružení, i když do něj kromě obcí vstupují i jiné subjekty. (Čmejrek, 2016, s. 56)

Tato forma spolupráce mezi obcemi je realizována pomocí tzv. **Mikroregionů nebo Místních akčních skupin (MAS)**. Tyto subjekty se většinou tvoří spojením obcí kolem společného středu a obecně se jedná o územní oblasti. Cílem vzniku těchto mikroregionů nebo MAS je především dosažení společného zájmu rozvoje území, a to buď všeobecného charakteru nebo zaměřené na určitou tematiku, jako například výstavba ČOV, kanalizace nebo plynofikace. Nicméně, stále menší počet těchto subjektů se zakládá v souvislosti s jednorázovými úkoly a po jejich dokončení spolupráce končí. (Šafářová, 2008, on-line)

Zejména MAS je nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy. Všechny zainteresované strany spolupracují

na rozvoji venkova, zemědělství a možnostech získávání finanční podpory z Evropské unie a z dalších národních programů pro rozvoj svého regionu, a to metodou LEADER. Cílem společenství je zvyšovat kvalitu života a životního prostředí na venkově. (Národní síť Místních akčních skupin České republiky, on-line)

Je důležité si uvědomit, že MAS a mikroregiony často fungují na stejném území a často jsou propojeny společnou organizační a funkční strukturou pro řízení rozvoje. (Šafářová, 2008, on-line)

3.2 Region, Regionální rozvoj a Rozvoj obce

3.2.1 Region

Po mnoho let se odborníci snaží najít jednoznačnou definici pojmu region, avšak neúspěšně. V 80. a 90. letech minulého století se tyto pojmy staly populárními v politických i vědeckých debatách. Dříve býval pojem region spojen zejména s oblastmi ekonomické a sociální geografie, ale v současné době se stal předmětem zájmu mnoha dalších vědních disciplín. (Wokoun, 2008, s. 284)

Region může být definován jako určitá oblast, prostor nebo místo s jasně vymezenými hranicemi a charakteristickými vlastnostmi. Tyto vlastnosti mohou být fyzického charakteru, například reliéfu a vegetace, klimatu, kulturního původu, společné historie nebo jazyka. Pojem region může být dále rozdělen podle infrastruktury, jako jsou dopravní a vzdělávací služby a sociální výhody, nebo podle společných zájmů obyvatel, sociálních skupin, institucí a firem. (Skokan, 2003, s. 11-12)

Dle tohoto pohledu lze definovat region jako *„územně prostorový útvar vymezený pomocí jednoho nebo více znaků“* (Wokoun, 2008, s. 62). Nebo možná přesněji jako *„vymezené území s definovanými prvky, ve kterém existuje specifická, funkční a související infrastruktura a prosazuje se společný zájem na rozvoji regionu a zlepšení blahobytu obyvatel. Region tak představuje systém s cílovým chováním.“* (Skokan, 2003, s. 12)

V literatuře často lze často najít snažení o kategorizaci regionů podle různých kritérií. Jedním z nejnovějších a nejčastěji citovaných přístupů je klasifikace regionů vypracovaná německým geografem H. H. Blotevogelem, který rozděluje regiony do následujících typů:

- ✓ reálné neboli analytické regiony - slouží vědeckému poznání a jeho snahám o vědecké uspořádání reality. Rozlišují se dva typy těchto regionů, kterými jsou jednoznačně lokalizovatelné regiony (povodí řeky) a funkční regiony (krajina, městský region apod.),
- ✓ regiony vymezené lidskými aktivitami a činnostmi - vznikají každodenním jednáním aktérů (různých skupin, firem, sdružení, obcí a měst). Pro představu lze například uvést územně plánovací regiony nebo území dobrovolných svazků obcí a měst,
- ✓ regiony, které jsou jako regiony vnímány - vznikají prostřednictvím médií, politiky či jiné společenské komunikace. Opět pro představu lze uvést regiony osobní nebo společenské identity anebo regiony jako oblast působnosti politického jednání.

(Wokoun a kol., 2011, s. 282 - 283)

V České republice pro účely regionální politiky dává legislativní rámec zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. Dle tohoto zákona a pro jeho účely je region definován jako *„územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován podle tohoto zákona“*.

Evropská unie používá pro účely regionální politiky systém regionálního členění tzv. NUTS. **NUTS - Nomenclature of Units for Territorial Statistics** („Nomenklatura územních statistických jednotek“) - jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu (statistický úřad Evropské unie) pro porovnání a analýzu ekonomických ukazatelů, statistické monitorování, přípravu, realizaci a hodnocení regionální politiky členských zemí EU. Normalizovaná klasifikace územních celků v Česku nese název CZ-NUTS. (Gouardères, 2022, on-line)

Vedle soustavy NUTS existuje i soustava LAU – Local Administrative Units („Místní samosprávné jednotky“) – zahrnující obce a okresy. V současnosti tato soustava nahrazuje (a plně jim odpovídá) dřívější stupně NUTS 4 a NUTS 5. (Gouardères, 2022, on-line)

Tabulka 1 - NUTS v České republice

statistická jednotka		počet v ČR (CZ-NUTS)
zkratka	český ekvivalent	
NUTS 0	stát	1
NUTS 1	území (ČR)	1
NUTS 2	regiony (soudržnosti)	8
NUTS 3	kraj	14
LAU 1 (dříve NUTS 4)	okres	76+Praha
LAU 2 (dříve NUTS 5)	obec	6253

Zdroj: Wikipedia, on-line

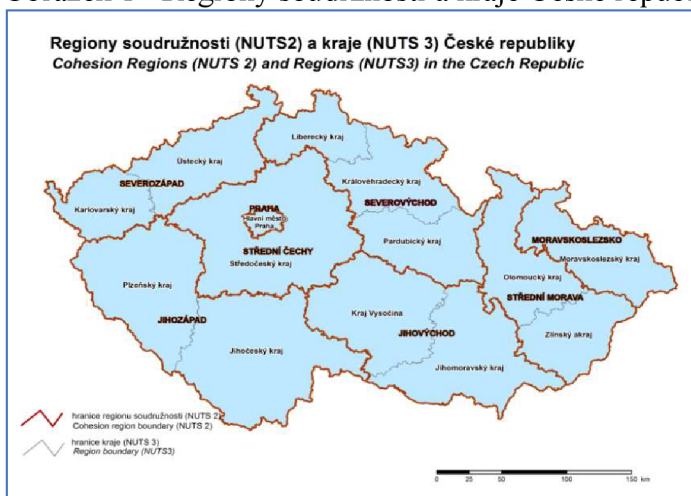
V každém členském státě existují tři úrovně statistických jednotek, které jsou rozděleny podle počtu obyvatel. Pro získání finančních prostředků z Evropské unie se nejčastěji využívají regiony na úrovni NUTS II, což vedlo v České republice ke vzniku tzv. **regionů soudržnosti**. (Ministerstvo pro místní rozvoj, dotaceu.cz, on-line)

V České republice existuje 14 krajů (odpovídá evropské NUTS III) **a 8 regionů soudržnosti** (odpovídá evropské NUTS II). Každý region soudržnosti je tvořen 1 - 3 kraji:

- ✓ Severozápad (kraje Karlovarský a Ústecký)
- ✓ Jihozápad (Plzeňský a Jihočeský kraj)
- ✓ Střední Čechy (Středočeský kraj)
- ✓ Severovýchod (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj)
- ✓ Jihovýchod (kraj Vysočina a Jihomoravský kraj)
- ✓ Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj)
- ✓ Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj)
- ✓ Praha

(Úřad vlády České republiky, euroskop.cz, on-line)

Obrázek 1 - Regiony soudržnosti a kraje České republiky

Zdroj: Český statistický úřad, on-line

Existují také "euroregiony", které slouží pro přeshraniční spolupráci. Tyto organizace vznikly po druhé světové válce z iniciativy místních politiků, kteří chtěli prosazovat společné zájmy obou stran hranic. Euroregiony jsou v podstatě sdružení obcí, které nemají jednotnou právní formu a ačkoli se často účastní evropských projektů v oblasti územní spolupráce, nejsou závislé na Evropské unii. (Evropská komise, europa.eu, on-line)

3.2.2 Regionální rozvoj a regionální politika

Od poloviny 90. let 20. století se stává téma regionálního rozvoje a regionální politiky významným pro politiky a odborníky v České republice.

Regionální rozvoj

Regionální rozvoj lze charakterizovat jako postupný proces, který přináší pozitivní změny a využívá zdroje a možnosti, aby se pohyboval od původního stavu ke stavu žádoucímu. Cílem je zvyšování efektivnosti a účinnosti. (Mates, 2008, s. 213) Představuje komplex procesů odehrávající se uvnitř daného regionu. (Skokan, 2004, s. 14-15)

Regionální rozvoj lze rozdělit na dvě části - praktickou a akademickou. Podle praktického přístupu se jedná o zvětšování a využívání potenciálu v určeném území, což vede ke zlepšení životní úrovně, životního prostředí a konkurenceschopnosti soukromého sektoru. Ukazatele, jako průměrná mzda, nezaměstnanost, hrubý domácí produkt, vzdělanostní struktura, znečištění ovzduší a nerostné suroviny, se používají

k hodnocení potenciálu regionu. Pracuje se s nimi především na úřadech obecních, městských a krajských. Dle akademického přístupu se regionální rozvoj zabývá aplikací vědeckých disciplín (geografie, ekonomie, sociologie) na procesy, jevy a vztahy daného území, které ovlivňují sociální, ekonomické a geografické podmínky. (Wokoun, 2008, s. 11)

Mezi klíčové faktory regionálního rozvoje patří populace, demografická struktura, ekonomická struktura, dopravní a technická infrastruktura, krajinné rysy a životní prostředí, občanská vybavenost, institucionální prostředí a participace obyvatel na rozvoji konkrétního regionu. Na základě toho lze regionální rozvoj definovat jako proces, který zahrnuje rozvoj socioekonomického a environmentálního potenciálu a zvyšuje konkurenceschopnost regionu, což vede ke zlepšení životní úrovně a kvality života jeho obyvatel. (Šilhánková, 2007, s. 77-78)

Podpory regionálního rozvoje se zaměřuje zejména na následující oblasti:

- ✓ podnikání, s cílem zlepšení hospodářské struktury a vytváření nových pracovních míst nebo stabilizace pracovních míst ohrožených,
- ✓ lidské zdroje a trh práce, jako je zvyšování kvalifikace, poskytování vzdělávání a rekvalifikace, které jsou v souladu s potřebami trhu práce a rozvoje regionu,
- ✓ výzkum a technologický vývoj s cílem podpořit zavádění nových technologií a inovací a posilování kapacit výzkumu a vývoje v oblastech, kde je to pro rozvoj regionu nezbytné,
- ✓ rozvoj cestovního ruchu,
- ✓ zlepšování infrastruktury a dopravní obslužnosti,
- ✓ rozvoj tělovýchovných, sportovních a kulturních aktivit včetně památkové péče, pokud vytvářejí nová pracovní místa,
- ✓ rozvoj občanské vybavenosti, včetně zařízení pro tělovýchovu, sport, mládež a aktivity občanů v jejich volném čase, které uspokojují potřeby občanů v dostupné vzdálenosti,
- ✓ rozvoj sociálních služeb a zlepšení úrovně poskytování zdravotnických služeb,
- ✓ ochrana životního prostředí a udržení kulturní krajiny,
- ✓ vznik právnických osob a tvorbu programů, které přispívají k celkovému rozvoji regionu,
- ✓ pozemkové úpravy.

(Čmejrek, 2016, s. 84-85)

Hlavní zodpovědnost za státní podporu regionálního rozvoje spočívá v Ministerstvu pro místní rozvoj. Toto ministerstvo spolupracuje s dalšími ústředními správními úřady

a kraji a průběžně analyzuje hospodářský a sociální vývoj státu. Na základě těchto analýz navrhuje vymezení regionů, které je třeba podporovat, aby byl zajištěn vyvážený rozvoj státu a snížily se rozdíly mezi jeho jednotlivými územními celky. Ministerstvo pro místní rozvoj vypracovává strategie regionálního rozvoje za účelem dosažení tohoto cíle. (Čmejrek, 2016, s. 85)

Kraj má pravomoc podporovat rozvoj regionů podle konkrétních potřeb svého území s ohledem na vyvážený rozvoj. K tomuto účelu se používá program rozvoje územního obvodu kraje, který obsahuje analýzu hospodářského a sociálního rozvoje území, vymezení regionů, které je třeba podporovat, a oblastí, na které má být podpora zaměřena, včetně navrhovaných opatření, priorit a úkolů. Kraj se zaměřuje na rozvoj občanské vybavenosti, infrastruktury, životního prostředí, sociální politiky, vzdělávání a dalších oblastí, na které má vliv. (Čmejrek, 2016, s. 87)

Obec v rámci samostatné působnosti spolupracuje s krajem, na jehož území se nachází, při přípravě a uskutečňování programu územního rozvoje kraje. Obec může sama podporovat rozvoj podnikatelských aktivit, které jsou nezbytné pro rozvoj regionu, například poskytováním technické a investiční přípravy pro investory. Dále může obec spolupracovat s dalšími právníckými osobami a sousedními obcemi při realizaci rozvojových programů, které jsou společné pro více obcí. (Čmejrek, 2016, s. 88)

Regionální politika

Vznik regionální politiky byl motivován nerovnostmi mezi různými regiony, které lze vyjádřit pomocí různých ukazatelů jako například HDP na obyvatele, příjem nebo míra nezaměstnanosti. (Skokan, 2004, s. 36)

Dlouhodobý proces řešení regionálních disparit a harmonického rozvoje regionů je nezbytný pro udržení základních civilizačních hodnot a kvality života společnosti, který směřuje k omezení nerovnováhy mezi ekonomickým, sociálním a environmentálním pilířem udržitelnosti a hospodářského růstu. Aby se dosáhlo harmonického rozvoje regionů, je třeba vytvářet podmínky pro zmírnění negativních regionálních disparit a využít vnitřního potenciálu jednotlivých regionů, zohledňující principy udržitelného rozvoje. Strategická orientace regionálního rozvoje je významně ovlivněna vlivem regionálních disparit a způsobu jejich řešení. (Wokoun, 2007, s. 102)

V poslední době se hlavním trendem v oblasti regionální politiky stává spojování s dalšími podpůrnými státními politikami, zejména se sociální politikou, a také zapojení sektorových politik do procesu regionalizace. Jako příklad prvního typu lze uvést politiku hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která vznikla v roce 1989 spojením regionální politiky se sociální politikou a částí zemědělské politiky. (Blažek, 2011, s. 9-11)

Hospodářská a sociální soudržnost v EU zahrnuje opatření, která mají za cíl vyrovnat rozdíly mezi regiony. Tato opatření jsou nutnou odpovědí na vznik velkého integračního prostoru v Evropě, který umožňuje volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Pokud by nebyla zavedena odpovídající evropská politika hospodářské a regionální soudržnosti, regionální rozdíly by se nevyhnutelně prohlubovaly. Politika regionálního rozvoje může být v dnešních podmínkách úspěšná pouze na úrovni celé Evropy. (Čmejrek, 2016, s. 84)

Mezi základní cíle regionální politiky patří podpora udržitelného rozvoje regionů, která klade důraz na udržení soudržnosti a zvyšování konkurenceschopnosti. V souladu s tímto cílem by měly být každému regionu poskytnuty příležitosti k vyváženému rozvoji, který odpovídá jeho potenciálu a specifickým vlastnostem. (Ministerstvo pro místní rozvoj, mmr.cz, on-line)

Regionální politika se zabývá konkrétními opatřeními, která mají za cíl snížit nebo odstranit rozdíly mezi různými regiony a zlepšit celkovou situaci v oblasti (Skokan, 2004, s. 36). Regionální politika je aktivní činnost organizací nebo představitelů státní správy a samosprávy, která usiluje o ekonomický růst daného území. Její hlavní cíle musí být jasně formulovány a musí být k dispozici různé nástroje, které mohou být použity k dosažení těchto cílů. (Stejskal, 2009, s. 14-15)

3.2.3 Rozvoj obcí

Dle výše řečeného, obec v souladu s místními podmínkami a rozvojovými dokumenty samostatně nebo ve spolupráci s jinými obcemi zabezpečuje nebo podporuje aktivity zaměřené na rozvoj územního obvodu obce. (Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje)

Rozvoj obce může být velmi jednoduše shrnut jako neustálé zvyšování životní úrovně a kvality života obyvatel obce.

Odpovědným přístupem k území by mělo být docíleno takového rozvoje obcí a regionů, který snižuje regionální nerovnosti a usměrňuje sub-urbanizační trend, vytváří podmínky pro lepší dostupnost veřejných služeb a vyšší kvalitu života obyvatel, podporuje participaci veřejnosti při plánování a v neposlední řadě se aktivně podílí na adaptaci na negativní dopady změny klimatu. Pro dosažení tohoto ideálního stavu se obce a regiony musí potýkat s celou řadou výzev. Mezi ně patří například zábor půdního fondu, podprůměrná dostupnost služeb, úpadek center některých měst, úbytek obyvatel v některých regionech, sociální nerovnosti a odlišná ekonomická výkonnost jednotlivých regionů, nedostatečné využívání nástrojů udržitelného rozvoje, znečištění ovzduší, nedostatek zeleně ve městech nebo chybějící opatření pro zadržování vody v krajině. (Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo životního prostředí, cr2030.cz, 2021, on-line)

3.2.4 Pohled odborníků na důležitost regionálního rozvoje

Světoví i čeští odborníci se obecně shodují na tom, že regionální rozvoj je důležitý pro udržitelný ekonomický růst a sociální stabilitu. Existuje mnoho přístupů k regionálnímu rozvoji, včetně investic do infrastruktury, podpory malých a středních podniků, rozvoje cestovního ruchu, podpory vzdělávání a odborného výcviku, podpory inovací a výzkumu a podpory sociálního začleňování.

Michael Storper, americký ekonom a geograf zabývající se městskou a regionální ekonomikou, se ve své knize "The Regional World: Territorial Development in a Global Economy" (1997) snaží ukázat, jak se regiony mohou stát důležitými hráči v globální ekonomice a jak mohou přispět k hospodářskému růstu a inovacím.

Český geograf specializující se na regionální geografii a regionální rozvoj Petr Pavlínek popisuje ve své práci "Regional Economies in Transition: The Role of Knowledge and Innovation in Regional Development" (2014), jak vědomostní a inovační faktory ovlivňují regionální ekonomický rozvoj a jaký význam mají pro regionální konkurenceschopnost.

Podle Andrés Rodríguez-Pose, španělského geografa, který se zabývá regionální ekonomikou, geografii a politikou, mohou nerovnosti mezi regiony ovlivnit sociální a politickou stabilitu. V knize "The Rise and Fall of Regional Inequalities" (2018) popisuje, jaké faktory mají vliv na rozdíly v regionálním rozvoji. Jaké faktory ovlivňují regionální rozvoj v České republice a jaké jsou možnosti pro podporu regionálního rozvoje v rámci

státní politiky ČR udává ve své knize "Regionální rozvoj v České republice" (2018) český geograf a urbanista specializující se na městskou a regionální geografii Jiří Blažek.

I malé obce hrají důležitou roli v celkovém regionálním rozvoji a existuje řada odborníků, kteří se na tuto oblast specializují a snaží se najít způsoby, jak podpořit jejich hospodářský a sociální růst. Tito odborníci se zaměřují na specifika rozvoje malých obcí a ukazují, že v rámci regionálního rozvoje je důležité věnovat pozornost i těmto menším jednotkám, aby se celkově posílila konkurenceschopnost celého regionu.

Kevin Morgan, britský geograf, který se zabývá městskou a regionální politikou, popisuje v knize "Rethinking Local Economic Development" (2011), jakým způsobem mohou malé obce přispět k celkovému regionálnímu rozvoji. Jaké faktory ovlivňují rozvoj malých obcí v České republice a jakým způsobem lze podpořit jejich ekonomický růst se snaží ukázat v knize "Rozvoj venkova v České republice: Teorie a praxe" (2014) český ekonom a regionální politolog zabývající se regionálními studii a ekonomickým rozvojem venkovských oblastí Petr Šauer.

Cenné pohledy na to, jak lze rozvoj malých obcí využít k celkovému regionálnímu rozvoji přináší René Wokoun, který se zabývá regionálním rozvojem a jeho práce se zaměřuje na podporu hospodářského růstu v menších obcích a na rozvoj venkova. Stejně zajímavé perspektivy na rozvoj malé obce v rámci regionálního rozvoje předkládá Eva Jílková, která se věnuje geografii a regionálnímu rozvoji a její práce se zaměřuje na využití a rozvoj kulturního dědictví malých obcí pro cestovní ruch a ekonomický rozvoj regionu. Mezi její práce poskytující netradiční pohledy na regionální rozvoj a jeho vztah k malým obcím a kulturnímu dědictví patří „Cultural heritage in the context of regional development: case study of the Czech Republic“ (2017).

Všichni tito odborníci mají různé přístupy k regionálnímu rozvoji, ale společně zdůrazňují význam spolupráce mezi různými subjekty, inovací, podpory malých a středních podniků, vzdělávání a infrastruktury pro regionální rozvoj

3.3 Strategický rozvoj

3.3.1 Pojem Strategie & Strategické plánování

Strategie je dlouhodobý plán činností zaměřený na dosažení nějakého cíle.

Strategický plán rozvoje je dokument, který stanovuje předpokládaný vývoj daného území v dlouhodobém horizontu. Tento dokument je zpracován zpravidla skupinou autorů s různými odbornými znalostmi a slouží k organizaci rozvoje území. Jeho tvorba vychází ze současného stavu veřejných a soukromých aktivit na území a zohledňuje demografické, ekonomické, sociální, kulturní a ekologické charakteristiky. Hlavním cílem strategického plánu je sjednocení a koordinace různých zájmů na daném území tak, aby území dosáhlo celkové prosperity. Tvorba tohoto dokumentu trvá zpravidla několik měsíců až rok, v případě složitějších plánů i déle.

Správný strategický plán má následující součásti:

- ✓ vize - jedna nebo dvě věty, které říkají, jakého cíle chtějí autoři plánu dosáhnout,
- ✓ teze - cca 1 strana, shrnující klíčové oblasti, které má plán řešit,
- ✓ shrnutí současného stavu,
- ✓ formulace cílových skupin plánu - pro koho je plán určen,
- ✓ SWOT analýza - analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb,
- ✓ přehled jednotlivých oblastí rozvoje - např. doprava, kultura, živ. prostředí apod.,
- ✓ harmonogram plnění plánu,
- ✓ závěr- obsahující doložku o schválení a době platnosti.

(Perlín, 2006, s. 11-15)

3.3.2 Strategie regionálního rozvoje

Strategie regionálního rozvoje určuje zaměření a cíle regionálního rozvoje, zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj územního celku a jeho jednotlivých regionů, měst a venkova, a stanoví základní podmínky pro naplňování těchto cílů. (Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje)

Strategie regionálního rozvoje zejména:

- ✓ analyzuje stav regionálního rozvoje,
- ✓ stanoví priority a strategické cíle regionální politiky pro zajištění dynamického a vyváženého rozvoje území,
- ✓ stanoví podmínky pro vymezení podporovaných regionů,
- ✓ vymezuje nástroje a financování k realizaci stanovených priorit a cílů,
- ✓ stanoví způsob sledování a vyhodnocování účinnosti Strategie regionálního rozvoje.

Databáze strategických dokumentů

V České republice se nachází databáze strategií (www.databaze-strategie.cz), která je celostátním sofistikovaným informačním systémem pro strategické a koncepční dokumenty. Tento systém pomáhá zlepšit strategické řízení a plánování na všech úrovních. Databáze spojuje strategické cíle, opatření a další parametry, které jsou definovány na mezinárodní úrovni, úrovni ministerstev, celostátních institucí a až po regionální a místní úroveň. (Ministerstvo vnitra, 2020, on-line)

Obrázek 2 - Struktura databáze strategických dokumentů

Zdroj: Ministerstvo vnitra, 2020, on-line

3.3.3 Aktéři na poli strategického rozvoje regionů

Organizace spojených národů (OSN) – Agenda 2030

OSN (mezinárodní organizace, jejímiž členy je většina mezinárodně uznaných států světa, k červnu 2022 měla OSN 193 členských států) přijala „*Sedmnáct cílů udržitelného rozvoje*“ jako program OSN rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) v rámci tzv. Agendy 2030 „*Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030*“.

Ústředním heslem Agendy 2030 je „*Leave no one behind*“ (= neopominout nikoho). Agendu v úvodu summitu OSN v Riu de Janeiro v r. 2012 vysvětlil její generální tajemník jako: „*Nová agenda je slibem politických lídrů lidem na celém světě. Týká se všech států a je to komplexní a tranzitivní vize lepšího světa pro všechny. Plán na vymýcení extrémní chudoby, plán pro společnou prosperitu, mír a partnerství, který zohledňuje naléhavost změny klimatu a je založen na rovných příležitostech a respektu k právům.*“

(Informační centrum OSN v Praze, on-line)

Agenda 2030 má za cíl dosáhnout udržitelného rozvoje v následujících oblastech:

- ✓ **lidé** – eliminovat chudobu a hlad ve všech formách a rozměrech a umožnit všem lidem na světě, aby naplnili svůj potenciál důstojnosti, rovnosti a zdravém životním prostředí,
- ✓ **planeta** – chránit planetu před jejím poškozením, včetně udržitelné spotřeby a výroby a učinit naléhavé kroky v boji proti klimatickým změnám,
- ✓ **prosperita** – zajistit prosperitu a životní naplnění pro všechny, včetně ekonomického, sociálního a technologického rozvoje, který půjde ruku v ruce s přírodou,
- ✓ **mír** – zajištění mírumilovných, spravedlivých a inkluzivních společností, které jsou oproštěny od strachu a násilí,
- ✓ **partnerství** – vytvoření "globálního partnerství pro udržitelný rozvoj" založeného na globální solidaritě, zaměřené především na potřeby nejchudších a nejvíce ohrožených lidí, s účastí všech zemí, aktérů a obyvatel.

(Ministerstvo životního prostředí, on-line)

Obrázek 3 - Cíle udržitelného rozvoje OSN

Zdroj: Informační centrum OSN v Praze, on-line

Evropská unie (EU) – Politika soudržnosti

Snížit rozdíly mezi různými regiony a odstranit zaostalost nejvíce znevýhodněných regionů je cílem ekonomické a sociální soudržnosti. Tento cíl byl definován v roce 1986 Jednotným evropským aktem. Lisabonská smlouva, která je nejnovější smlouvou EU, přidává další aspekt soudržnosti a hovoří o „*hospodářské, sociální a územní soudržnosti*“. Politika soudržnosti by měla také podporovat vyvážený a udržitelný „*územní rozvoj*“. (Evropská komise, europa.eu, on-line)

Evropská komise navrhla modernizaci politiky soudržnosti v rámci dlouhodobého rozpočtu EU na období 2021-2027. Tato modernizace bude podporována rozpočtem ve výši cca 500 miliard eur, který bude investován do národních a regionálních programů. Tyto programy budou zaměřeny na podporu růstu, zaměstnanosti, sociální integrace a lepší spolupráce. (Úřad vlády České republiky, euroskep.cz, 2020, on-line)

Na rozdíl od období 2014-2020, kdy bylo stanoveno 11 tematických cílů, nová politika soudržnosti se soustředí na 5 cílů, na které bude zaměřena většina zdrojů.:

- ✓ **inteligentnější Evropa** díky inovacím, digitalizaci, ekonomické transformaci a podpoře malých a středních podniků,
- ✓ **zelenější, bezuhlíková Evropa** díky provádění Pařížské dohody a investicím do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boje proti změně klimatu,
- ✓ **propojenější Evropa** díky strategickým dopravním a digitálním sítím,

- ✓ **sociálněji Evropa** díky provádění evropského pilíře sociálních práv a podpoře kvalitní zaměstnanosti, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovného přístupu ke zdravotní péči,
- ✓ **Evropa bližší občanům** díky podpoře místně vedených strategií rozvoje a udržitelného rozvoje měst v celé EU.

(Úřad vlády České republiky, euroskep.cz, 2020, on-line)

Česká republika (ČR) – ústřední státní správa

Ústřední státní správa má hlavní úkoly vytvářet koncepce a obecný rámec pro různé oblasti života společnosti a vykonávat koordinační a kontrolní činnost. Tvoří ji ministerstva a další ústřední orgány státní správy.

V oblasti regionálního rozvoje a místní samosprávy jsou nejdůležitější:

- ✓ **Ministerstvo vnitra (MV)** má agendu vnitřních věcí a koordinuje výkon veřejné správy svěřené orgánům územní samosprávy a informační a komunikační technologie.
- ✓ **Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)** spravuje finanční prostředky určené pro regionální politiku státu a koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy v této oblasti. Zajišťuje informační pomoc pro územní samosprávné celky a proces jejich zapojování do evropských regionálních struktur.

(Čmejrek, 2016, s. 34-36)

Oblast podpory regionálního rozvoje na úrovni České republiky podrobněji vymezuje **Strategie regionálního rozvoje České republiky**. Strategie regionálního rozvoje ČR je zpracovávána s platností pro programové období Evropské unie. Koordinátorem aktivit je MMR. (Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje)

Strategie regionálního rozvoje ČR:

- ✓ analyzuje stav regionálního rozvoje,
- ✓ stanoví republikové priority a strategické cíle regionální politiky pro zajištění dynamického a vyváženého rozvoje území,
- ✓ stanoví podklady pro vymezení priorit podpory regionálního rozvoje prostřednictvím fondů Evropské unie,
- ✓ stanoví podmínky pro vymezení státem podporovaných regionů,
- ✓ vymezuje nástroje k realizaci stanovených priorit a cílů,

- ✓ vymezuje úkoly ostatních dotčených ústředních správních úřadů k zabezpečení realizace stanovených priorit a cílů,
- ✓ stanoví způsob sledování a vyhodnocování účinnosti Strategie regionálního rozvoje,
- ✓ obsahuje doporučení krajům pro zaměření jejich rozvoje.

(Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje)

Pro programové období EU 2021-2027 byla vypracována na půdě Ministerstva pro místní rozvoj **Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021+ (SRR 2021+)** jako národní strategický dokument v oblasti regionálního rozvoje. Ambicí bylo stanovit hlavní úkoly regionální politiky státu s cílem podpořit dynamický, vyvážený a udržitelný rozvoj území v tomto období. SRR 2021+ se soustředí na témata, která vyžadují zásahy ze strany národní vlády.

Vize směřování České republiky podle SRR 2021+: Regiony efektivně zhodnocují svůj rozvojový potenciál, zvyšuje se jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má trvalý, stabilně rostoucí trend a zlepšují se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel a prosperitu firem. Zároveň jsou respektovány principy udržitelného rozvoje a limity životního prostředí. Všechny regiony se nacházejí v ekonomickém smyslu i co do kvality života nad průměrem EU nebo se mu přibližují a v přitažlivosti a konkurenceschopnosti jsou na předních místech ve střední Evropě.

SRR 2021+ určuje tři strategické cíle pro podporu rozvoje, které pokrývají celé území České republiky. Tyto cíle jsou geograficky definovány a některé obce mohou být součástí více než jednoho strategického cíle. Cíle se mohou navzájem překrývat a mají za úkol podpořit dynamický, vyvážený a udržitelný rozvoj území:

- ✓ **metropolitní území** představují Praha, Brno, Ostrava a jejich zázemí včetně venkovského;
- ✓ **aglomerace** tvoří ostatní krajská města a jejich zázemí včetně venkovského;
- ✓ **regionální centra** a jejich zázemí včetně venkovského.

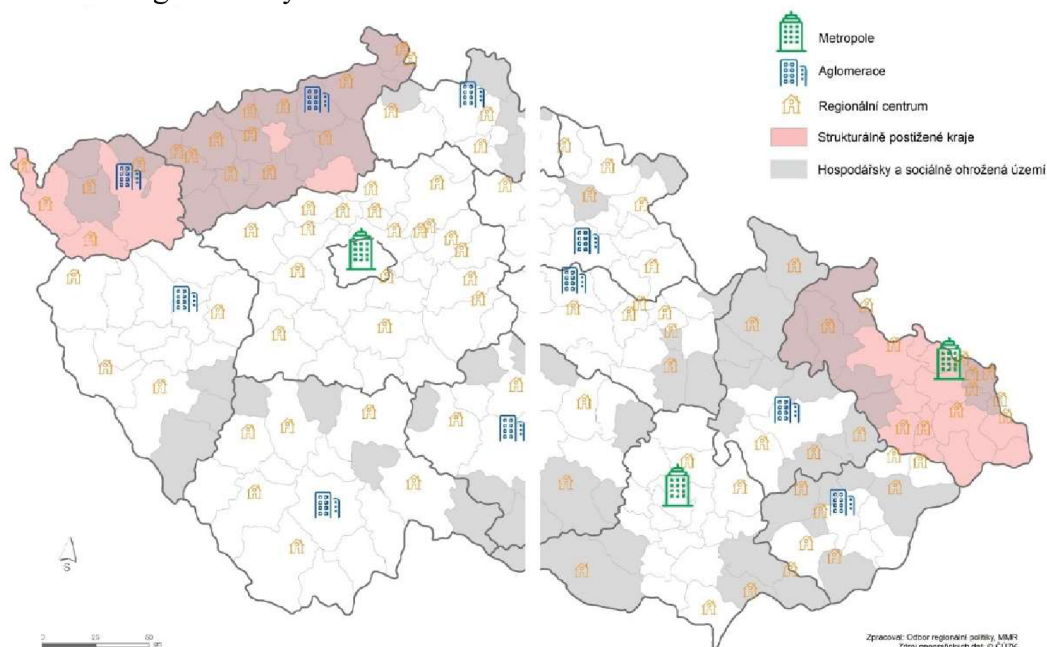
Dále pro podporu byly vymezeny správní obvody, které vykazují nejhorší výsledky:

- ✓ **strukturálně postiženými kraji** se označují kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský;
- ✓ **hospodářsky a sociálně ohrožená území** jsou území vymezená na úrovni správních obvodů obcí s rozšířenou působností na základě zvolených indikátorů (intenzita bytové výstavby, hrubá míra celkového přírůstku, index stáří, podíl nezaměstnaných osob,

intenzita podnikatelské aktivity). Dále také území obcí zasahujících do bývalých vojenských újezdů.

(Ministerstvo pro místní rozvoj, on-line)

Obrázek 4 - Geografické vymezení cílů SRR 21+

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, on-line

Kraj ČR jako vyšší územní samosprávný celek

Oblasti podpory regionálního rozvoje vymezuje na úrovni kraje **Strategie rozvoje územního obvodu kraje**. Strategie rozvoje územních obvodů krajů jsou zpracovávány s platností pro programové období Evropské unie. (Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje)

Strategie rozvoje územního obvodu kraje plní funkci základního dokumentu orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, hraje klíčovou úlohu při zajišťování podpory regionálního rozvoje, pomáhá zvyšovat povědomí o nejdůležitějších potřebách kraje, mobilizování jeho vlastních kapacit a zdrojů a využívá znalostí místních činitelů a odborníků. Navíc umožňuje stanovit a sledovat směr budoucího vývoje kraje a slouží jako základní dokument pro orgány kraje. (Středočeský kraj, on-line)

Tento plán je základním dokumentem pro podporu regionálního rozvoje na střednědobé úrovni, který obsahuje konkrétní opatření a intervence zaměřené na podporu rozvoje kraje. Obsahuje jak finanční, tak nefinanční směry a úkoly, včetně politických, organizačních a nástrojových opatření. Slouží jako rámec pro tvorbu krátkodobých akčních plánů, které dále konkretizují Strategii rozvoje území kraje. Jeho cílem je navrhnout promyšlenou sadu opatření pro dané plánovací období a identifikovat finanční prostředky pro jejich realizaci. (Středočeský kraj, on-line)

Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019 – 2024, s výhledem do 2030 je dokumentem naplňujícím požadavky zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a má tedy charakter dlouhodobé strategie rozvoje Středočeského kraje s přesahem až do roku 2030. Dokument byl vytvářen paralelně s přípravou Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ a je s ní provázán.

Cíl 2030: Středočeský kraj je region, ve kterém se dobře žije na všech místech (ve všech jeho částech), všem generacím a lidem se všemi stupni vzdělání.

V souladu s evropskými názorovými trendy, které se prosazují v evropských strategiích a s nastolenými trendy rozvoje ČR se strategie orientuje na několik stěžejních strategických směrů rozvoje kraje, které lze ve stručnosti vyjádřit takto:

- ✓ **znalostní region** - rozvíjet Středočeský kraj směrem k vyspělému hospodářství, které je založeno na moderních technologiích a službách, výrobě produktů s vysokou přidanou hodnotou a kvalifikovaných pracovnících. Klíčovou roli v této oblasti hrají malé a střední firmy, které vyrábějí finální produkty a poskytují kompletní služby pro zákazníky v různých oblastech společenského života,
- ✓ **region spokojených lidí** - zajistit moderní infrastrukturu a služby, které zajistí vysoký standard života všech generací a bude srovnatelný s metropolí. Region bude inteligentní, s využitím pokročilých technologií a aktuálních trendů, které přispějí ke zlepšení života obyvatel kraje. Vytvoří se prostředí s kvalitními sociálními a zdravotními službami, kulturními příležitostmi a bude se dbát na udržení vysoké úrovně životního prostředí,
- ✓ **zelený region** - zlepšit kvalitu životního prostředí v kraji, aby bylo příznivější pro obyvatele a podporovalo udržitelný ekonomický rozvoj. To zahrnuje snižování negativních dopadů na zdraví obyvatel a na krajinu, a zlepšování dostupnosti kraje jako

atraktivního cíle pro rekreaci a společenské aktivity. K tomuto účelu je nutné snížit úroveň znečištění a zvýšit péči o krajinu,

- ✓ **soudržný region** - zlepšit podmínky rozvoje a atraktivitu venkovských a odlehlých oblastí kraje, aby se vyrovnaly příležitosti v rámci kraje a snížila se zátěž v metropolitní oblasti Prahy. Toto by mohlo vést ke snížení vnitřních ekonomických a sociálních rozdílů v kraji,
- ✓ **bezpečný region** - systematicky zvyšovat bezpečnost regionu v oblastech s již známými riziky, jako jsou přírodní katastrofy, dopady průmyslových havárií, sociální vyloučení a fyzická bezpečnost, a zároveň rozvíjet ochranu regionu v oblastech nových hrozeb, které budou v budoucnu pravděpodobně narůstat, jako například kyberkriminalita, terorismus nebo nové druhy ohrožení kritické infrastruktury.

(Středočeský kraj, 2019, on-line)

Obec ČR jako základní územní samosprávný celek

Program rozvoje obce nebo též Strategie rozvoje obce je klíčovým dokumentem pro strategický rozvoj obce, který

- ✓ stanovuje hlavní oblasti rozvoje obce,
- ✓ formuluje možná řešení rozvoje obce,
- ✓ sladuje představy jednotlivých subjektů o rozvoji obce,
- ✓ zvyšuje připravenost obcí k získání vnějších finančních prostředků,
- ✓ je východiskem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech.

Program rozvoje obce slouží k naplňování dlouhodobých cílů a strategických vizí, koordinaci aktivit a zájmů různých subjektů v obci, stanovení priorit pro obec a místní obyvatele a podnikatelské subjekty, podpoře sounáležitosti mezi obyvateli a zvýšení odpovědnosti místních obyvatel za rozvoj obce. Dále také podporuje větší zapojení obyvatel do rozhodování o rozvoji obce, prosazování a ochranu veřejného zájmu a zlepšení participace obyvatel na tomto procesu. (Spolek pro obnovu venkova České republiky, 2018, s. 5-7)

Podle obecního zřízení není nutné, aby obce měly Program rozvoje obce. Nicméně zákon o obcích přikazuje obcím hospodařit účelně a hospodárně, což ještě více zdůrazňuje zákon o finanční kontrole. Starosta obce je povinen stanovit kritéria pro účelnost, efektivitu

a hospodárnost, avšak tyto kritéria se vztahují k cílům. Pokud obec nemá stanovené cíle, není možné kontrolovat, zda jsou cíle plněny, čímž nemusí být splněna zákonná povinnost.

Při plánování svého rozvoje mají obce určitou specifiku v podobě **strategického plánování rozvoje Mikroregionů a MAS**. Většina těchto subjektů má zpracovanou rozvojovou strategii, která zahrnuje dlouhodobé záměry, priority, opatření a někdy i konkrétní rozvojové projekty. V současné době více než polovina těchto subjektů má strategii pro střednědobý horizont (3-7 let), což odpovídá programovacímu období EU pro čerpání strukturálních fondů. (Šafářová, 2008, on-line)

3.4 Program rozvoje obce a metodické pokyny pro jeho tvorbu

3.4.1 Program rozvoje obce

Jak již bylo řečeno výše, Program rozvoje obce (PRO), známý také jako Strategie rozvoje obce, představuje strategický dokument s dlouhodobými perspektivami. Jedná se o jeden z nejdůležitějších plánovacích nástrojů pro řízení a rozvoj obce.

Dokument je součástí regionální politiky a umožňuje každé obci definovat svou vlastní vizi, cíle a směřování rozvoje. Tímto způsobem obec může posílit a zlepšit svou pozici a konkurenceschopnost v regionu.

Důležité principy tvorby Programu rozvoje obce:

- ✓ zásadní a nezastupitelnou roli v procesu tvorby PRO hraje politická reprezentace obce (starosta, rada obce, zastupitelstvo obce),
- ✓ do procesu zpracování musí být zapojeni relevantní aktéři na obecní úrovni. Je vhodné co nejvíce zapojit občany obce, neziskové organizace a podnikatele působící v obci,
- ✓ důležitým subjektem v procesu tvorby PRO je pracovní skupina s významnou tvůrčí silou: projednává jednotlivé návrhy, sladuje rozporná stanoviska apod.,
- ✓ je nutné respektovat relevantní koncepční dokumenty z krajské a národní úrovně,
- ✓ musí být reflektován územní plán obce,
- ✓ musí být zpracován reálně s ohledem na rozpočtové a majetkové možnosti obce,
- ✓ je potřebné prověřit soulad PRO s rozvojovými záměry okolních obcí a obcí v rámci svazků obcí, jichž je obec členem.

(Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014, on-line)

Základní struktura Programu rozvoje obce

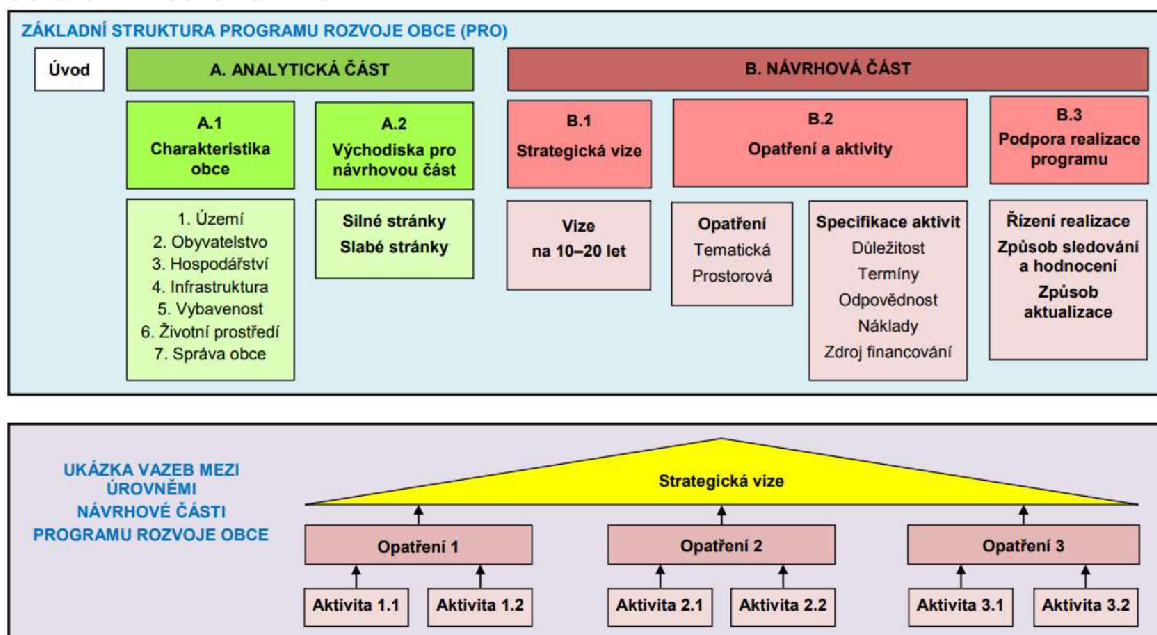
Program rozvoje obce je tvořen úvodem, analytickou a návrhovou částí:

- ✓ **úvod** zachycuje účel a smysl PRO, a také způsob jeho vzniku – kdy byl vytvářen, na jaké období, jaké subjekty se na tvorbě podílely, jak probíhal proces zpracování atd.
- ✓ **analytická část** obsahuje části:
 - A.1 Charakteristika obce je celkové hodnocení situace v dané obci, které zahrnuje popis stavu a vývoje různých oblastí života obce. Důraz je kladen na zachycení klíčových rozvojových problémů a jejich příčin, a to včetně demografické situace, hospodářského a infrastrukturního stavu, vybavenosti, životního prostředí, hospodaření a fungování obce jako celku.
 - A.2 Východiska pro návrhovou část jsou zpracována zejména na základě poznatků z charakteristiky obce a zaměřují se na identifikaci silných a slabých stránek obce. Silné stránky se v programu prezentují jako pozitivní faktory, na které obec může stavět a které by měly být dále rozvíjeny. Slabé stránky jsou naopak prezentovány jako negativní faktory, na které je třeba se zaměřit a hledat způsoby, jak je eliminovat či minimalizovat.
- ✓ **návrhová část** je tvořena částmi:
 - B.1 Strategická vize je dlouhodobý plán budoucnosti obce a určuje směr rozvoje. Může zahrnovat základní principy, na kterých se bude stavět. Vize má být platná po dobu 10 až 20 let a má zajistit souvislost mezi jednotlivými střednědobými programy rozvoje obce.
 - B.2 Opatření a aktivity určují, jak dosáhnout vize obce v průběhu střednědobého období. Aktivity jsou specifikovány podrobněji, s určením důležitosti, plánovaným rokem realizace, odpovědností za realizaci, přibližnými náklady a zdroji financování. Opatření obsahuje soubor aktivit, které jsou zaměřeny na řešení konkrétních témat. Opatření musí zahrnovat minimálně jednu aktivitu a zároveň musí definovat přístup k řešení jednotlivých témat. V rámci opatření mohou být rovněž uvedena možná rizika, dopady na území a vazby na jiné aktivity.
 - B.3 „*technická část*“ Plán podpory realizace programu se týká sledování, hodnocení a aktualizace PRO s cílem udělat z něj pružný nástroj.

(Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014, on-line)

Strukturu a vazby v rámci návrhové části přibližují následující schémata.

Obrázek 5 - Schéma PRO

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014, on-line

Tabulka 2 - Základní schéma postupu tvorby PRO

Část dokumentu	Kroky zpracování
A.1 Charakteristika obce	⇒ zhodnocení (analýza) situace v jednotlivých tematických oblastech
A.2 Východiska pro návrhovou část	⇒ formulace silných a slabých stránek (problémů)
B.1 Strategická vize	⇒ formulace žádoucího budoucího stavu obce
B.2 Opatření a aktivity	⇒ vymezení opatření směřujících k plnění vize a stanovení kroků/činnosti/projektů rozvíjejících dané opatření, včetně jejich důležitosti, harmonogramu, financí, odpovědnosti za realizaci
B.3 Podpora realizace programu	⇒ stanovení úkolů pro nejbližší období , vymezení kompetencí a odpovědností jednotlivých aktérů ⇒ nastavení způsobu sledování a vyhodnocování dokumentu
Konečná podoba PRO	⇒ schválení dokumentu zastupitelstvem obce po projednání s pracovní skupinou a s veřejností

Zdroj: Ministerstvo vnitra, 2020, on-line

SWOT analýza jako základní analytická metoda pro zpracování strategie

Jedná se o techniku analýzy, která je obvykle používána v obchodním marketingu s cílem komplexně posoudit výkon firmy, odhalit problémy nebo nové příležitosti k růstu. SWOT analýza je součástí strategického plánování firmy a je základní metodou pro strategickou analýzu, protože kombinuje informace z různých oblastí a umožňuje posoudit různé možnosti dalšího rozvoje společnosti.

Pomocí SWOT analýzy lze zjistit silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, které jsou spojeny s konkrétním obchodním plánem, projektem nebo politikou. Metoda zahrnuje analýzu a hodnocení stávajícího stavu vnitřního a vnějšího prostředí, což umožňuje formulovat strategie, cíle a rozvojové směry pro společnost. (ManagementMania.com, 2020, on-line)

SWOT analýza je jednou z klíčových metod strategické analýzy pro hodnocení obce, protože integruje informace z různých oblastí a umožňuje vytvářet alternativní strategie pro další rozvoj obce. Tento integrující charakter SWOT analýzy je základním důvodem pro její použití v rámci strategického plánování obce, jelikož umožňuje sjednotit a vyhodnotit získané poznatky. (Ministerstvo vnitra, 2020, on-line)

Obrázek 6 - SWOT je zkratka z anglického originálu

Zdroj: Ministerstvo vnitra, 2020, on-line

Jak je patrné z Obrázku 6, SWOT analýza obce je tedy zkratkou pro vnitřní silné a slabé stránky obce a příležitosti a hrozby převážně z vnějšího prostředí obce. (Ministerstvo vnitra, 2020, on-line)

3.4.2 Metodické pokyny pro tvorbu Programu rozvoje obce

Jak již bylo uvedeno mezi nejdůležitější ministerstva z pohledu regionálního rozvoje a místních samospráv jsou Ministerstvo vnitra a Ministerstvo pro místní rozvoj. Právě od těchto ministerstev ve věci strategického řízení a plánování přichází významné metodické pokyny.

Pro potřeby této diplomové práce autorka zejména využívá:

- ✓ **Metodika přípravy veřejných strategií**, MMR, prosinec 2018.
- ✓ **Strategické řízení a plánování obce**, MV, 2020.
- ✓ **Metodika tvorby programu rozvoje obce**, MMR, 2014.

Dále budou využity on-line pomůcky pro tvorbu Programu rozvoje obce:

- ✓ **Webová aplikace obcepro.cz** vytvořená a provozovaná MMR.

Tyto metodické pokyny budou v praktické části využity, porovnány a konfrontovány při tvorbě Programu rozvoje obce Libovice s vlastními reálnými potřebami zejména s přihlédnutím na realizaci tohoto dokumentu v malé obci.

4 Vlastní práce

Diplomová práce je případovou studií obce Libovice. Vlastní práce se zabývá ve své první části popisem dané obce, charakteristikou Libovice v různých oblastech se zaměřením na demografické, sociální, ekonomické i enviromentální ukazatele. Další část zhodnotí končící strategický plán obce Libovice, který má být aktuálně nahrazen. Zejména zda byla vize naplněna a cíle v plném rozsahu realizovány, nebo zda je třeba některé z nich přesunout do nového období. Třetí část vlastní práce se věnuje studiu strategií regionálního rozvoje aktérů v hierarchii „nad obcí“. Zde se především jedná o analýzu jejich cílů a priorit s ohledem na možné důležité vazby případně ovlivňující rozvoj této konkrétní obce. Čtvrtá část se zaměřuje na rozhovory se zastupiteli obce. Poslední část této kapitoly shrne poznatky z předchozích do ucelené analýzy jako východiska pro návrhovou část, čímž přinese konkrétní podklady pro tvorbu Programu rozvoje obce.

4.1 Obec Libovice – charakteristika obce

Všechny ministerské metodiky uvedené v podkapitole 3.4.2 uvádí jako první analytický krok při tvorbě Programu rozvoje obce charakterizovat obec z pohledu správy obce, území, obyvatel, hospodářství, infrastruktury a životního prostředí. Charakteristika obce Libovice bude provedena v následující kapitole. Z popisu obce vyplývají následně silné a slabé stránky, které jsou východiskem pro návrhovou část PRO.

Obec Libovice se svými 377 obyvateli se nachází ve Středočeském kraji, v severozápadní části okresu Kladno, v zázemí 3 km vzdálené ORP Slaný. Region Slánska je typickým středočeským venkovem.

Zdroj: Obec Libovice, on-line

Jedná se o území ovlivněné rozvojem dynamikou metropole, hlavního města Prahy, při spolupůsobení regionálních center, zejména Kladna a Slaný. Tento region má nejsilnější koncentraci obyvatelstva v ČR a soustřeďuje i kulturní a ekonomické aktivity, které mají z velké části i mezinárodní význam.

Dostupnost velkých měst nabízí dostatek pracovních příležitostí, služeb, kulturního a sportovního vyžití. Na druhou stranu taktéž posiluje statut obce jako „noclehárny“ pro obyvatele.

Současná situace umožňuje vytvořit podmínky pro další zvýšení hodnoty prostředí pro bydlení, pro zkvalitnění podmínek života obyvatel, jejich většího zapojení přímo v obci, pro obnovu kulturních zdrojů, případně pro rozvoj území jako potenciálního turistického cíle.

Tabulka 3 - Libovice, základní informace k 31.12.2021

Souhrnné informace	
Status:	Obec
Typ města:	Ostatní obce
ZUJ (kód obce):	571601
NUTS5:	CZ0203571601
LAU 1 (NUTS 4):	CZ0203 - Kladno
NUTS3:	CZ020 - Středočeský kraj
NUTS2:	CZ02 - Střední Čechy
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Slaný
Obec s rozšířenou působností:	Slaný
Katastrální plocha (ha):	609
Nadmořská výška (m n.m.):	300
Zeměpisné souřadnice (WGS-84):	14° 0' 59" E , 50° 14' 8" N
První písemná zpráva (rok):	1 250
PSČ:	27379

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2023

4.1.1 Správa obce

Obec Libovice má vlastní území o velikosti katastru 610 ha (územní základ), 377 obyvatel (personální základ), vlastní majetek a hospodaření dle vlastního rozpočtu (ekonomický základ) a vlastní právní subjektivitu (právní základ).

Orgány obce Libovice jsou Zastupitelstvo obce, Starosta s Místostarostkou. Rozhodují ve věcech patřících do **samostatné působnosti obce**. Všechny vyhotovené písemnosti se označují uvedením sousloví „Obec Libovice“.

Zastupitelstvo obce čítá 7 zastupitelů zvolených v řádných komunálních volbách na podzim r. 2022 s funkčním obdobím do r. 2026. Pro 5 z nich se jedná o opakované volební období, dva zastupitelé jsou noví, nicméně v životě obce již řadu let působí. To zajišťuje kontinuitu ve vedení obce.

Tabulka 4 - Zvolení zastupitelé v komunálních volbách konaných v září 2022

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
2	Magda Curtisová	1	Curtisová Magda Ing.	53	NK	BEZPP	145	100,00	1
3	Jakub Trapp	1	Trapp Jakub	29	NK	BEZPP	139	100,00	1
4	Iveta Bayerová	1	Bayerová Iveta Mgr.	34	NK	BEZPP	93	100,00	1
5	Miroslav Pejšek	1	Pejšek Miroslav	69	NK	BEZPP	105	100,00	1
6	Petr Ibl	1	Ibl Petr	54	NK	BEZPP	162	100,00	1
7	Otto Jelínek	1	Jelínek Otto	60	NK	BEZPP	110	100,00	1
8	Miroslav Urban	1	Urban Miroslav	48	NK	BEZPP	110	100,00	1

Zdroj: Český statistický úřad, volby.cz, 2022, on-line

Obec Libovice má zřízeny následující výbory s uvedenými předsedy:

- ✓ Finanční výbor - Otto Jelínek
- ✓ Kontrolní výbor - Iveta Bayerová
- ✓ Výbor pro strategii rozvoje a výstavby obce - Miroslav Pejšek
- ✓ Výbor pro sport a tělovýchovu - Miroslav Urban
- ✓ Výbor pro kulturu - Lucie Beznosková
- ✓ Výbor pro péči o zeleň obce - Jakub Trapp

Obec Libovice nemá zřízenou Radu obce.

Starostou obce byl zvolen na ustanovujícím zastupitelstvu Petr Ibl, jedná se o jeho třetí volební období ve funkci starosty a předtím další 2 volební období ve funkci místostarosty. Místostarostkou byla zvolena Magda Curtisová, jedná se o její čtvrté funkční období. Starosta obce Libovice vykonává pravomoci Rady obce (výkonná moc v samostatné

působnosti) i Tajemníka Obecního úřadu (výkonná moc v přenesené působnosti). Starosta ani místostarostka nejsou uvolnění.

Libovice vykonává **přenesenou působnost v základním rozsahu**. Obcí s přenesenou působností v rozsahu pověřeného obecního úřadu i v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností je Městský úřad Slaný. Metodickou i odbornou pomoc při výkonu přenesené působnosti vykonává Krajský úřad Středočeského kraje.

Obecní úřad Libovice tvoří starosta Petr Ibl, místostarostka Magda Curtisová a úřednice / účetní Jana Musilová (zaměstnaná na částečný pracovní úvazek). Tajemník obecního úřadu není zřízen, jeho pravomoci přebírá starosta obce. Obecní úřad nemá zřízeny žádné odbory ani oddělení. Všechny vyhotovené písemnosti se označují uvedením sousloví „Obecní úřad Libovice“.

Obec není zřizovatelem dalších organizací.

Spolupráce obcí

Obec Libovice je členem (spolupracuje na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí) DSO Jerimalitus za účelem provozování společné splaškové kanalizace a ČOV. DSO má tři členy: obce Libovice, Tuřany a Studeněves. Starosta obce Libovice je místopředsdou sdružení. Činnost DSO je často ztrátová a obce na její činnost přispívají ze svých rozpočtů. Pro odlehčení ČOV Studeněves je v procesu realizace nové ČOV Byseň s výstavbou kanalizačního řadu v Bysni a přípojkou z Libovice. Na tuto velkou investici bude žádáno o dotace a členské obce se budou podílet na částce spoluúčasti.

Dále je Libovice členem MAS Přemyslovské Střední Čechy, o.s. a organizací Sdružení místních samospráv ČR, z.s., Svazu měst a obcí ČR a Spolku pro obnovu venkova ČR. Náklady na členství v těchto organizacích jsou minimální, přínosem je široká informační základna a vzdělávací podpora pro obec ve všech aspektech její činnosti. Navíc některé z organizací poskytují další odborné služby, které obec využívá: právní servis, administrace žádostí o dotace a výběrových řízení, služby pověřence na ochranu osobních údajů atd.

Obec má uzavřenu Dohodu o školském obvodu s DSO Bez hranic.

Jinou spolupráci Libovice nevyužívá.

4.1.2 Historie

V nejstarších dobách patřila ves Libovice k probošství kostela pražského. První zmínky o obci pocházejí z 2. poloviny 13. století. Prvním známým majitelem vsi nebo její části je A. Buzek z Libovice v roce 1380. Obec měnila své majitele, až do roku 1623, kdy se stala majetkem Martiniců, smečenské vrchnosti, a tím zůstala již trvale.

V roce 1789 si několik místních sedláků otevřelo na svých pozemcích v katastru obce uhelné jámy (šachty). Při pozdějším dobývání uhlí v letech 1820-30 bylo v okolí jam postaveno několik obytných čísel; čp. 45 hospodářské stavení Františka Beyera. Vedle tohoto stavení byla v r. 1837 vybudována kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého na památku záchrany malého syna Eduarda, který spadl do studny, ale nebyl zraněn. Od té doby se přilehlá hornická osada nazývala Svatý Jan. Později zde byl přistavěn také parní mlýn, restaurace a tři další šachty. Syn Eduard nechal v roce 1861 na místě hospodářských stavení postavit zámek zvaný Bayerovka. (Kýzl, 2006)

Obrázek 7 - Zámek Bayerovka, osada Svatý Ján

Zdroj: Libovice, pohlednice

Těžba ve Svatém Jáně byla zastavena po roce 1870 a znovuobnovena v roce 1942, kdy pokračovala do roku 1964.

4.1.3 Kulturní a přírodní památky

V Libovici je řada přírodních a kulturních památek, spíše místního významu. Jejich umístění v intra i extravilánu obce vybízí obyvatele k procházkám právě k těmto místům. Obec pečuje o vzhled památek, dostupnost k nim i budování odpočinkových míst přímo u těchto památek. U mnohých z nich se také v průběhu roku konají kulturní, společenské či sportovní akce.

- ✓ Kaple Sv. Václava – uprostřed návsi, nemovitá kulturní památka
- ✓ Boží muka s křížkem – na začátku vsi, dokládá duchovní obraz Slánska z 19. století
- ✓ Červený kříž – severní vycházkový okruh; z dob napoleonských válek
- ✓ Osada Svatý Ján & Zámek Beyerovka – v lese u Libovice; vzpomínky na dolování uhlí v 18. – 19. století
- ✓ Kaplička u sv. Jana Nepomuckého – v lese; poslední existující památka osady
- ✓ Dívčí skála – v lese; výletní místo regionu
- ✓ Lipová alej na Tumplac – jižní vycházkový okruh;

Podrobnější popis těchto je uveden památek v Příloze č. 1 – Kulturní a přírodní památky.

Obrázek 8 - Přírodní a kulturní památky Libovice

Zdroj: foto Obec Libovice & Julie Beznosková, autor koláže Julie Beznosková, 2023

4.1.4 Geografie a klimatické podmínky

Obec Libovice se nachází ve Středočeském kraji, v severozápadní části okresu Kladno, v zázemí 3 km vzdálené ORP Slaný, v návaznosti na silnice celostátního významu I/16 a I/7.

Obrázek 9 - Katastr obce v bezprostřední blízkosti silnic I.třídy

Zdroj: Libovice, 2012

Celková výměra katastru Libovice u Slaného je 610 ha. Je to území s tradičně zemědělským a lesnickým charakterem sloužící převážně jako zásobárna produktů i pracovní síly pro blízká města (Slaný, Kladno, Praha).

Tabulka 5 - Struktura území katastru k 31.12.2022

	plocha území (ha)												
	Zemědělská půda								Nezemědělská půda				
	celkem	Orná půda	Chmelnice	Vínice	Zahrada	Ovocný sad	Trvalý travní porost	celkem	Lesní pozemek	Vodní plocha	Zastavěná plocha a nádvoří	Ostatní plocha	
Libovice (okres Kladno)	609,8	355,9	320,6	-	-	7,1	22,1	6,1	253,8	224	1,8	6,2	21,8

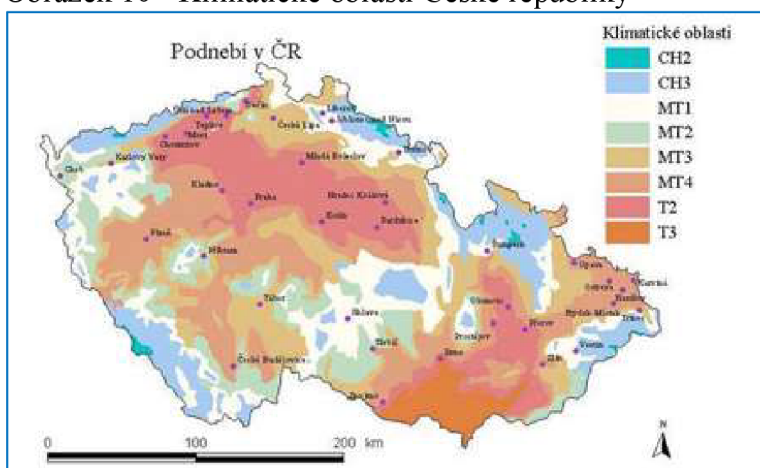
Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení tabulky, 2023

Díky výhodnému terénu s velkým počtem lesů a kvalitní zelení je oblast obce Libovice považována za jedno z nejkrásnějších krajinářských sídel na hranici Přírodního parku Džbán v západní části města Slaný. Zvláště pozoruhodná je kvalitní vegetace podél Byseňského potoka, po polních cestách a na hranicích, kde spolu s výhledy na České Středohoří a Říp tvoří specifický charakter krajiny v této oblasti. Dobrá dostupnost krajinářského prostředí je zajištěna úpravou a údržbou polních cest.

Ložisková území černého uhlí Slaný se nacházejí na území obce, kde se také vyskytuje rozsáhlé poddolované území vlivem těžby uhlí, což je doprovázeno vznikem hald a propadlin. Přestože existuje riziko sesuvů, není zaznamenáno žádné ohrožení.

Slánsko je oblast, která se vyznačuje velmi nízkými srážkami podle meteorologických údajů. Podle klimatické klasifikace spadá tato oblast do mírně teplé klimatické zóny T2. Charakteristické jsou zde dlouhá a teplá léta, krátké období s mírným jarem a podzimem, krátká a mírně teplá zima s velmi nízkými srážkami a krátkým obdobím se sněhovou pokrývkou.

Obrázek 10 - Klimatické oblasti České republiky

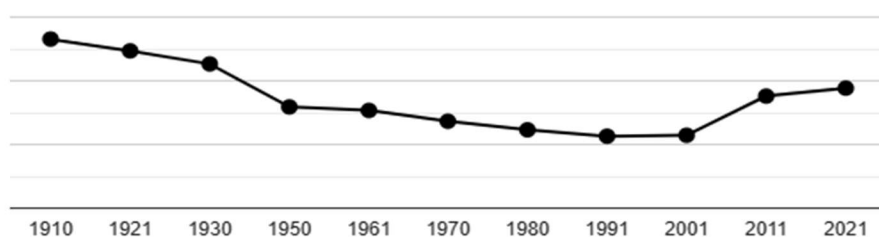

Zdroj: Libovice, 2012

4.1.5 Obyvatelstvo

Ekonomická situace katastru měla vliv na počet obyvatel obce v průběhu historie. V období těžby uhlí v první polovině 19. století byl počet obyvatel díky velkému množství námezdních pracovníků téměř dvojnásobný ve srovnání s dneškem. Po skončení těžby došlo k postupnému poklesu až na 226 obyvatel. Nicméně, se změnou životního stylu a trendem migrace z měst na venkov v blízkosti velkých měst po sametové revoluci se situace obrátila. Počet obyvatel začal růst od roku 1991 s trendem rostoucího počtu dětí a osob v produktivním věku. Nedávná pandemická situace tento trend ještě posílila. Nově se do obce stěhují především mladé rodiny s malými dětmi.

Graf 1 - Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Libovice od roku 1910

Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení grafu, 2023

Tabulka 6 - Počet obyvatel Libovice, dle sčítání lidu 2001-2011-2021

	Libovice (okres Kladno)		
	Počet obyvatel	Počet obyvatel	
	celkem	pohlaví	
		muži	ženy
31. prosinec 2001	237	121	116
31. prosinec 2011	357	181	176
31. prosinec 2021	377	191	186

Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení tabulky, 2023

Věková struktura obyvatel obce Libovice v roce 2021

V obci má průměrný věk obyvatel hodnotu 39,5 let, což je nižší než v ostatních obcích okresu Kladno. Poměr mezi muži a ženami je v obci stabilní. Počet obyvatel starších 65 let mírně stoupá. Děti a mládež do 25 let tvoří téměř 35 % obyvatelstva. Díky nové výstavbě domů a přistěhování mladých rodin se zvýšil počet lidí v produktivním věku a lidí ve věku 0-14 let.

Tabulka 7 - Věkové skupiny obyvatel Libovice, dle sčítání lidu 2001-2011-2021

	Libovice (okres Kladno)			
	Počet obyvatel	Počet obyvatel		
	celkem	věková skupina		
		0 - 14	15 - 64	65 a více
31. prosinec 2001	237	43	158	36
31. prosinec 2011	357	75	236	46
31. prosinec 2021	377	72	242	63

Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení tabulky, 2023

Tabulka 8 – Vývoj ukazatelů Index stáří & Průměrný věk v porovnání s vyššími statistickými územními celky, dle sčítání lidu 2001-2011-2021

			31. prosinec 2001	31. prosinec 2011	31. prosinec 2021
Index stáří (v %)	celkem	Libovice (okres Kladno)	83,7	61,3	87,5
		SO ORP Slaný	88	100,5	114,7
		okres Kladno	89,8	105	117,8
		Středočeský kraj	90,5	95,9	105,4
		Česká republika	87,2	110,4	128,1
Průměrný věk	celkem	Libovice (okres Kladno)	39	37	39,5
		SO ORP Slaný	39,2	40,5	42
		okres Kladno	39,4	40,9	42,3
		Středočeský kraj	39,3	40,3	41,5
		Česká republika	39	41,1	42,8

Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení tabulky, 2023

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Libovice v roce 2021

V obci je 64 % obyvatel starších 14 let s ukončeným středním vzděláním a 14 % s ukončeným vysokoškolským vzděláním. V porovnání s rokem 2011, kdy mělo 51 % obyvatel obce nad 14 let ukončené střední vzdělání a 6 % ukončené vysokoškolské vzdělání, dochází k výraznému nárůstu vzdělanosti obyvatelstva.

Graf 2 - Vzdělanostní struktura obyvatel Libovice k 31.12.2021

Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení grafu, 2023

Ekonomická aktivita obyvatel obce Libovice v roce 2021

V obci existují tři významní zaměstnavatelé, kteří nabízejí pracovní příležitosti. Většina lidí dojíždí za prací do měst Slaný, Kladno a Praha. Jen malý počet obyvatel pracuje z domova, a to většinou v mateřské dovolené. Kvůli charakteru regionu nadprůměrná část obyvatelstva pracuje v zemědělství a službách, a to většinou jako živnostníci.

Nezaměstnanost v obci se za posledních 10 let snížila o více než 50 % na 6 osob, což je 2,5 % podíl nezaměstnaných v obci, který se pohybuje pod republikovým průměrem.

Tabulka 9 - Tabulka nezaměstnaní, dle sčítání lidu 2001-2011-2021

	Libovice (okres Kladno)		
	Počet obyvatel celkem	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem	Podíl nezaměstnaných osob (v %) celkem
31. prosinec 2001	237	.	.
31. prosinec 2011	357	13	5,5
31. prosinec 2021	377	6	2,5

Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení tabulky, 2023

Sociální situace v obci

V Libovici trvale žije osm různých národností obyvatel - Češi, 5 Slováků, Ukrajinská rodina a po jednom Arménec, Syřan, Holanďan, Angličan a Japonka. U posledních pěti a u Slováků se jedná o jedince v partnerském vztahu s Čechem. Z těchto svazků žije v obci

i několik dětí dvojných národností a mateřských jazyků, což kulturně i jazykově obohacuje místní komunitu. Všichni cizinci jsou harmonicky začleněni do komunity a rádi se účastní společné činnosti.

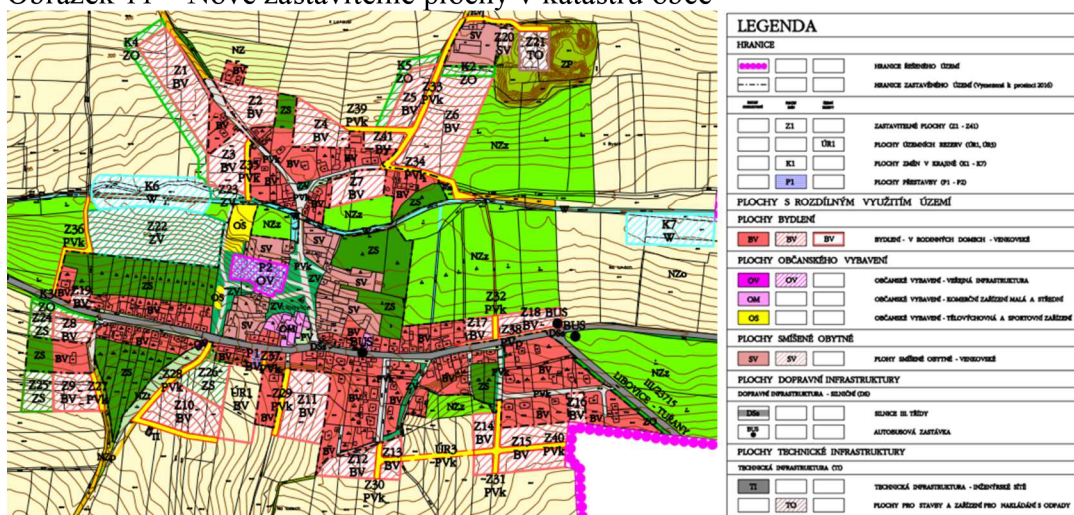
V obci se nenachází žádná vysloveně sociálně slabá rodina, sociálně vyloučená skupina či lokality, nejsou zde ani problémy s uživateli návykových látek.

4.1.6 Domácnosti a bydlení

Počet domů a bytových domácností v Libovici se v posledních letech téměř nemění. Navzdory relativně vysoké poptávce po stavebních pozemcích se nové domy v obci staví jen zřídka, protože pozemků k dispozici je málo. Namísto toho jsou běžnější rekonstrukce již existujících domů novými majiteli.

Plány na budoucí rozvoj obce, které představuje nový územní plán, jsou velmi opatrné s ohledem na architektonické a urbanistické zásady. Nové zastavitelné plochy o rozloze 14,5 ha jsou pečlivě vymezovány s minimalizací vlivu na stávající urbanistický půdorys obce. Územní plán se zaměřuje na koncentraci budoucí výstavby na proluky v existující zástavbě nebo na plochy, které přímo navazují na stávající zástavbu obce. Tento přístup povede ke zkompaktňování a uzavření současného urbanistického půdorysu Libovice do jednotného celku (viz růžově šrafovaná místa na následujícím obrázku).

Obrázek 11 – Nové zastavitelné plochy v katastru obce

Zdroj: Územní plán Libovice, 2020

V obci Libovice neexistují žádné bytové domy ani žádný bytový fond v obecním vlastnictví. Všechny stávající bytové jednotky jsou jednopodlažní nebo dvoupodlažní

rodinné domy, typické pro venkovskou zástavbu, které slouží trvale k bydlení. V obci jsou pouze čtyři domy používány sezónně k rekreačním účelům nebo jsou neobydlené. Obec má plán na výstavbu objektu pro sociální bydlení a služby, který bude umístěn v bývalém statku v centru obce.

Počet domů v obci	112
Počet bytových domácností	131
Počet bytových domů	0
Počet domů využívaných k rekreaci	4
Počet rekreačních objektů	0

4.1.7 Občanská vybavenost

V rámci veřejného občanského vybavení se v obci nachází **obecní úřad s veřejnou knihovnou**. Knihovna využívá výměnný fond Středočeské knihovny v Kladně.

V Libovici se nenachází **mateřská ani základní škola**. Obec má uzavřenu Dohodu o školském obvodu s DSO Bez hranic a každoročně přispívá ze svého rozpočtu dotací na provoz v částce 20 000 - 30 000 Kč. Předškolní výchova je zabezpečena v mateřské škole v Jedomělicích nebo Tuřanech. Základní školní výchova v základní škole v Tuřanech (nižší stupeň 1. – 5. ročník) se školní družinou a školní jídelnou, základní školou ve Mšeci (pro Libovici navazující 2. stupeň) a ve Slaném.

V roce 2022 byla v Libovici otevřena dětská skupina, která zajišťuje péči o děti 1 - 6 let s kapacitou 12 přítomných dětí; zřízena nadačním fondem Prosperity.

Zdravotnická péče není v obci zajištěna. Veškeré zdravotnické služby poskytují nemocnice a ordinace lékařů zejména ve Slaném. V obci se nenacházejí ani žádná zařízení sociální péče či služeb.

Kulturní zařízení se v obci nenachází. Nejbližší kulturní zařízení jsou ve Slaném. Obec pro své kulturně-společenské akce využívá prostory místního hostince s kulturním sálem Libo-hospoda.

V r. 2011 obec zakoupila areál o rozloze 0,37 ha v centrální části obce se záměrem přestavby původního statku s hospodářským zázemím na areál veřejné občanské vybavenosti. V první fázi byla provedena přestavba obytného domu v budovu obecního

úřadu s veřejnou knihovnou a volební místností. Od r. 2018 probíhá rekonstrukce jižního chlěva. V současné době je budova ve stavu hrubé stavby. V přízemí dokončeného objektu bude provedeno lidové muzeum, v prvním podlaží pak kulturní dům. Obec má zpracovanou studii na rekonstrukci budovy stodoly v areálu ve sportovní halu. V prostoru severního chlěva je zamýšlena budova veřejné občanské vybavenosti s obecními sociálními byty a prostory pro péči o předškolní děti a nejrůznější sociální služby: lékařské, poradenské apod.

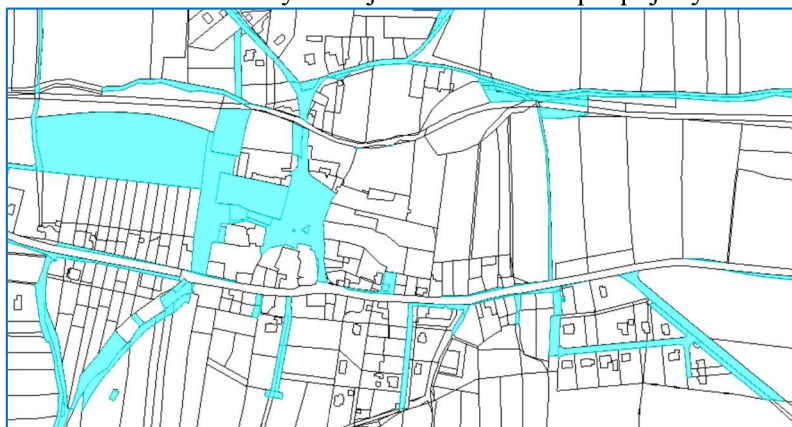
Celý areál v budoucnu poskytne obci vhodné zázemí pro nejrůznější zájmové činnosti a akce.

Pro **sport a volný čas** pod širým nebem je v obci dobře vybavené a postupně obnovované dětské hřiště s cyklokrosovou dráhou. Dále volejbalové/nohejbalové hřiště a fotbalové hřiště, která si zaslouží zvýšit kvalitu povrchů a vybavení. V bezprostředním sousedství těchto se nachází rozlehlá parková plocha 1,69 ha „Jedlého parku“ s dalšími herními a edukativními prvky, workoutovým hřištěm a mobiliářem pro relaxaci a odpočinek (více o realizaci projektu Jedlý park v podkapitole 1.1.12 Životní prostředí). Veškeré další sportovní zázemí poskytuje město Slaný.

Bývalá hasičská zbrojnice byla v r. 2000 přebudována na mládežnickou klubovnu, v r. 2005 byla dále rozšířena o venkovní zastřešenou uzavíratelnou pergolu s krbem a posezením. Klubovna byla v r. 2018 přebudována na dětskou hernu, kterou nyní využívají rodiče s nejmenšími dětmi.

Velikou výhodou je, že všechny tyto plochy na sebe navazují a tvoří propojený celek ve vlastnictví obce.

Obrázek 12 - Pozemky v majetku obce tvoří propojený celek

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Bezpečnost

Kriminalita v obci je téměř nulová. Přestupkovou agendu obce řeší ORP Slaný a počet přestupkových řízení je v průměru méně než jeden ročně.

Do IZS je obec Libovice začleněna přes ORP Slaný, odbor Obrana a krizové řízení města a HZS Slaný. Jednotky zdravotnické záchranné služby, HZS a Policie se nachází ve Slaném, dojezd do 10 min, spíše dříve.

Zástupci obce se pravidelně účastní školení krizového řízení. Obec má zpracovaný krizový plán. Na území obce jsou podél koryta Byseňského potoka vymezena záplavová území, obec nepotřebuje mít zpracovaný povodňový plán. Na území obce se nachází plošná poddolovaná území. Ohrožení sesuvy není evidováno.

V obci není funkční veřejný rozhlas. Od r. 2022 obec testuje systém "Mobilní rozhlas Munipolis", který nabízí i okamžitá upozornění krizové komunikace.

4.1.8 Komunitní život & spolková činnost

V Libovici působí pouze jeden **oficiální spolek** a tím je Myslivecký spolek Záboří Libovice s 20 členy. Věkový průměr členů je spíše vyšší a spolek se snaží o nábor mladé generace. K hlavní činnosti spolku patří péče o honitbu, pořádají ale též některé ze společenských akcí: ples, babský hon, soutěže psů, střelby, brigády na úklid lesa či výsadbu stromků, někdy jsou spolupřátelům oslav dětského dne.

Další spolky působící v obci jsou **neoficiální volná uskupení občanů** sdružujících se k různým zájmovým činnostem či pořádání obecních akcí. Mezi ně patří:

- ✓ Spolek pro obnovu vesnice - zahrnuje asi třetinu obyvatel obce a jeho hlavní činností je pořádání a příprava obecních akcí od pracovních brigád po společenské akce. Nejmasovější účast členů se projevila při prezentaci obce v rámci soutěže Vesnice roku v letech 2018 a 2019.
- ✓ Spolek Baby z Hasky - sdružení maminek s malými dětmi. Náplní činnosti je pořádání akcí pro děti (Dětský den, Strašeníčko, ..) a péče o dětskou hernu.
- ✓ Spolek nohejbalistů - čítá asi 12 pravidelně se scházejících členů ke hraní nohejbalu. Pomáhají při organizaci kulturních a sportovních akcích.

V Libovici nepůsobí žádné **sportovní či zájmové kroužky nebo kluby pro děti a mládež či seniory**. V obci nejsou pro tyto činnosti žádné vnitřní prostory. Blízké Slaný poskytuje bohatou nabídku mimoškolní zájmové činnosti s patřičným zázemím. Vzhledem k řídké frekvenci navazující veřejné hromadné dopravy jsou tyto aktivity závislé zčásti na možnostech rodin děti dovážet tam a zpět.

Obec Libovice pravidelně pořádá **kulturně společenské akce**: tradiční novoroční vycházka k Dívčí skále, libovický, myslivecký a maškarní ples (jeden dětský a jeden dospělácký), pálení čarodejnic, tradiční Máje, srazy rodáků, pouť ke sv. Jánů, oslava dětského dne spojená s vítáním občánků, libovické strašeníčko, rozsvěcení vánočního stromu, vánoční a různá letní posezení s hudbou, příp. letním kinem a občasně pracovní brigády zejména na úklid obce či svépomocnou realizaci některých akcí.

Nejvýznamnějšími kulturními aktivitami v obci jsou Staročeské Máje a Dětský den.

Dětský den v Libovici je vyhlášený svým bohatým programem a přitahuje tedy i účastníky s dětmi z okolních obcí. Děti bývá kolem stovky, dospělých 200 - 300 v závislosti na počasí. V rámci této akce probíhá i každoroční vítání nových občánků.

Hlavní dění Staročeských Májů je rozděleno do dvou dnů, ale přípravy trvají celé týdny. V posledních 15 letech byla v Libovici obnovena tradice krojů, zejména mezi dětmi, které si je na akci půjčují od obce. Vrcholem Májů je pak krojovaný průvod obcí s tancem před "domy panen". Účast na této akci je vždy hojná, kolem 400 účastníků - místních i přespolních a naposledy se dalo napočítat již kolem osmdesáti krojovaných.

Obrázek 13 - Obyvatelé v krojích, Staročeské máje 2022

Zdroj: Libovice, 2022

V letech 2018 a 2019 se obec Libovice zúčastnila **soutěže Vesnice roku**. Tyto 2 roky se odehrávaly ve znamení spousty práce, komunikace mezi lidmi a neskutečného semknutí obyvatel. Místostarostka Magda Curtisová interpretuje 2 roky života obyvatel obce takto: *„Jako nováčci v soutěži jsme v r. 2018 získali dva diplomy a finanční odměnu 115 000 Kč. Trochu se nás to dotklo, vždyť jsme přeci tak skvělí! V r. 2019 se s obrovským nasazením do účasti v soutěži zapojila téměř polovina obce, a tak jsme vyhráli krajské kolo a stali se Vesnicí roku Středočeského kraje 2019. Tím jsme vyhráli i poctu uspořádat Krajskou slavnost a postoupili jsme do celostátního kola. Vyčerpávající práce velkého týmu přinesla ovoce v podobě umístění na 3. místě a finanční odměnu 1,8 mil. Kč. Obrovská radost a dojetí a co bylo nejdůležitější – potvrzení, že když držíme pospolu, dokážeme všechno!“*

O dění v obci jsou **občané informováni** průběžně několika kanály: na obecních webových stránkách s mobilní aplikací V obraze s upozorněním na nové zprávy, plakáty na veřejných vývěskách, letáčky roznášenými do poštovních schránek a zprávami na hromadné whatsapp skupině, ve které jsou alespoň jedním členem zastoupeny téměř všechny domácnosti v obci. V současné době obec navíc testuje aplikaci mobilního rozhlasu "Municipolis".

4.1.9 Technická infrastruktura

Voda

Obec Libovice má od r. 1947 vybudovaný veřejný vodovod. Využívá zdroje vody z úpravny vody Studeněves. Zásobovacím vodojemem je věžový vodojem Tuřany. Voda je velmi dobré kvality ale vysoké tvrdosti. Současně s výstavbou nových vodovodních řadů pro novou zástavbu je nutné uvažovat o obnově stávajícího vodovodu.

Kanalizace

V obci Libovice je vybudovaná oddílná splašková kanalizace s napojením na mechanicko-biologickou ČOV Studeněves. Pro odlehčení ČOV Studeněves je v procesu realizace nová ČOV Byseň s předpokládanou kapacitou 500 ekvivalentních obyvatel. Obslouží spádové území s gravitačním nátokem na tuto ČOV.

Srážkové odpadní vody z území obce Libovice jsou odváděny zatrubněnými úseky dešťové oddílné kanalizace do Byseňského potoka a také částečně systémem příkopů, struh a propustků. V případě jednotlivých nemovitostí je pak prosazována likvidace srážek vsakem a akumulací s následným využitím zachycené vody k zavlažování zeleně.

Elektrická energie

Elektrická energie je do území dopravována z rozvodny Slaný prostřednictvím venkovní sítě vedení vysokého napětí 22 kV napájející distribuční trafostanice. Síť je svou strukturou i kapacitou v řešeném území možné celkově považovat z pohledu současných požadavků za vyhovující. V obci se nacházejí dvě distribuční trafostanice: stožárová „U vodárny“ a „U prodejny“. Rozvodná síť nízkého napětí je realizována převážně jako podzemní kabelové vedení. Venkovní vedení nízkého napětí jsou sice zatím funkční, ale z hlediska delšího výhledu spíše neperspektivní. V rámci této distribuční sítě je paralelně realizována též venkovní síť veřejného osvětlení, která je průběžně udržována v provozuschopném stavu.

Na území obce se nenachází žádný nezávislý zdroj elektrické energie.

Plyn

Obec Libovice není plynofikována, o plynofikaci se neuvažuje.

Spoje

Obec Libovice přísluší k místní telekomunikační ústředně Kladno. Technická úroveň místní sítě neodpovídá dnešním vývojovým trendům. Účastnická telekomunikační síť je vedena v podzemních kabelových trasách. V území jsou provozovány tyto telekomunikační systémy: bezdrátové telefony firem Telefonica O2, T-mobile, Vodafone. Současný stav na úseku telekomunikací lze považovat za nevyhovující výhledovým potřebám obyvatelů obce.

Odpadové hospodářství

Pro shromažďování a třídění komunálního odpadu jsou občanům k dispozici sběrné nádoby (popelnice) – sloužící k ukládání zbytkového odpadu z domácnosti po vytrídění (např. smetky, popel, saze, nevratné obaly). Svoz tuhého komunálního odpadu zajišťuje společnost AVE CZ spol. s r.o.. V obci se provádí separovaný sběr odpadů, které jsou odváženy k dalšímu využití společností RUMPOLD spol. s r.o. Kontejnery na separovaný odpad jsou rozmístěny po obci ve čtyřech hnízdech. Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu je smluvně zajišťován svozovou společností dvakrát ročně, svoz elektroodpadu jednou ročně, svoz použitých rostlinných olejů a tuků dle potřeby.

Dříve byla provozována skládka odpadu v prostoru důlní haldy dolu Jiřina II. na severu obce. Skládkování bylo k 1.4.1995 ukončeno. Tato skládka je starou ekologickou zátěží: skládka Libovice u Slaného. V části prostoru haldy je nově budována komunitní kompostárna malého rozsahu. Spolu s rekultivací staré skládky bude ve druhé části provedena výstavba sběrného dvora.

4.1.10 Doprava

Silniční

Geografická poloha obce má na její sídelní funkci, jakož i na její další rozvoj výrazně pozitivní vliv, neboť umožňuje rychlé spojení obce s mnoha velkými městy pražského, středočeského i ústeckého regionu. Města Slaný, Kladno, Praha, Kralupy nad Vltavou, Louny, které Libovici obklopují, jsou v dojezdu do 20 minut.

Obec je v bezprostřední blízkosti silnic celostátního významu, v dojezdu do 5 minut:

- ✓ silnici I/16 (Trutnov – Jičín – Mladá Boleslav - Mělník – Slaný – Řevničov),
- ✓ silnici I/7, pokračováním dálnice D7 (Praha – Louny – Chomutov – Německo).

Na základní silniční kostru silnic III. tříd navazuje síť cca 7 km místních a účelových komunikací. Místní komunikace jsou převážně v dobrém stavu a jsou částečně vybaveny chodníky. Některé z kratších komunikací vedoucích k jednotlivým domům však nemají řádně zpevněný povrch a neodpovídají normě v rámci šířkových i směrových poměrů. Tento stav neodpovídá bezpečnostním požadavkům IZS a ztěžuje odvážení odpadů.

Libovice disponuje pouze jednou zpevněnou odstavnou plochou, navíc na soukromém pozemku patřícím k hostinci. Odstavná plocha v majetku obce má malou kapacitu, nezpevněnou plochu a je pouze zřídka využívána. Vozidla jsou odstavována podél silnic, místních komunikací a částečně na chodnících, kde brání plynulému provozu a znemožňují průchod chodcům.

System silniční obsluhy území je možné považovat za přiměřený potřebám i významu sídla.

Veřejná doprava je zajišťována 2 linkami ČSAD Slaný a.s. v rámci PID Praha s velmi omezenými počty spojů zejména ve dny pracovního klidu.

V jednom směru spojují přímou linkou Libovici a Slaný, kam chodí děti do škol, část obyvatel zde pracuje, je zde rozšířená občanská vybavenost (úřady, pošta, lékaři, aj.) a navazují odtud další spoje, zejména do Kladna a do Prahy, kam část obyvatel též jezdí do škol a za prací. Doba jízdy do Slaného je 8 minut.

V opačném směru jezdí linka přes Mšec, kde se nachází druhý stupeň spádové základní školy, někteří žáci ji preferují před školami ve Slaném. Doba dojezdu je 18 minut.

Na území obce jsou 3 autobusové zastávky: Libovice, rozcestí (na východním okraji obce), Libovice (v centru obce) a Libovice, Kejkol (na západním okraji území). Stav autobusových zastávek není dobrý. Zastávky nemají upravené "zálivy" pro zajištění autobusů do zastávek mimo vozovku.

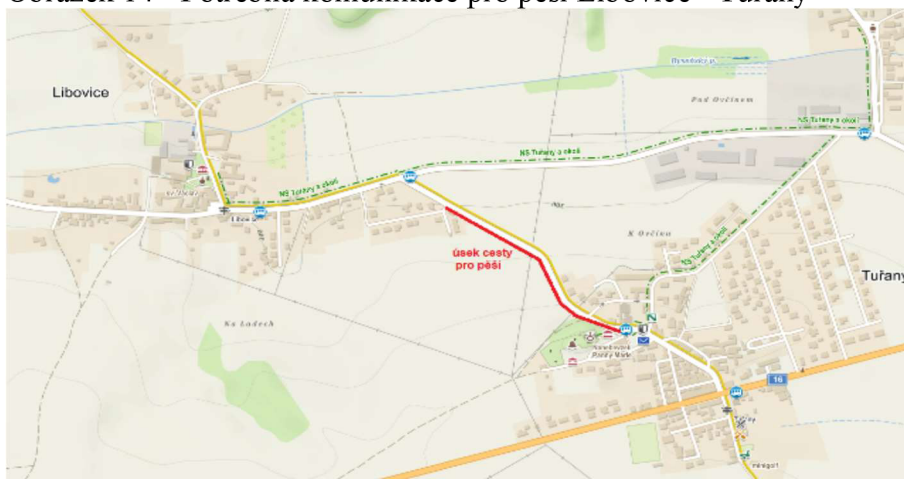
Pěší komunikace

Obec postupně opravuje stávající 50 let staré, poškozené chodníky. Nahrazuje je novými ze zámkové dlažby odpovídající dnešním normám.

Zastávka Libovice, rozcestí se nachází na úplném začátku obce již mezi poli. Na zastávku nevede chodník. Některé z autobusových linek staví pouze zde a nezajíždějí do obce. Nastupuje a vystupuje zde část dětí na své cestě do/ze školy. Územní plán navrhuje komunikaci pro pěší, která propojuje stávající chodník a tuto autobusovou zastávku. Situaci ovšem komplikují majetkové poměry v této části území.

Velká část dětí z Libovice ve věku 3 - 12 let navštěvuje ZŠ a MŠ Tuřany, nacházející se na kraji obce Tuřany pouhých 500 m od Libovice. Občané Libovice též chodí do Tuřan do obchodu, na hřbitov, do kostela atd. Touto cestou také vede žlutá turistická trasa. Za účelem zvýšení bezpečnosti chodců obec Libovice vykoupila pás polí podél této silnice a zrealizovala zde prozatím zatravněnou cestu. Obec má již zpracovaný projekt a udělené stavební povolení na provedení asfaltové komunikace pro pěší s osvětlením.

Obrázek 14 - Potřebná komunikace pro pěší Libovice - Tuřany

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Železniční

Územím neprochází žádná železniční trať pro osobní dopravu. Nejbližší železniční zastávka je ve Slaném na trati č.110 Kralupy nad Vltavou – Louny. Není přímé vlakové spojení do Kladna či do Prahy. Je nutný přestup v Kralupech nad Vltavou.

Cyklo

Územím procházejí dvě cykloturistické stezky:

- ✓ cyklotrasa „Slaný – Přírodní park Džbán“ vede ze SZ okraje města Slaný do Krušovic, odkud umožní návaznost na páteřní cyklostezku „Českých králů“,
- ✓ cyklotrasa "Slaný - Peruc - Slaný".

4.1.11 Ekonomika

Zemědělství

35 % rozlohy území je tvořeno lesy, které jsou ve vlastnictví a správě státu - Vojenské lesy a statky ČR, s.p. a Lesy České republiky s.p.

Zemědělská půda představuje 58 % z celkové výměry katastru Libovice, z čehož 90 % tvoří orná půda vyšší kvality. Tu obhospodařují soukromě hospodařící zemědělci a společnost AGRA Řisuty. Všichni pracují metodou intenzivního zemědělství a s obcí v rámci své činnosti nespolupracují. Pouze jeden ze soukromých zemědělců v Libovici i žije a poskytuje obci občasné služby s využitím své mechanizace.

Před více než 10 lety došlo k ukončení soukromé živočišné výroby a v obci jsou činní pouze chovatelé drobného hospodářského zvířectva. Nově se vyskytuje chov koní. Největší zchátralý zemědělský areál (brownfield) odkoupila obec za účelem přestavby v komunitní centrum s obecním úřadem.

Výroba a služby

V Libovici jsou činné tři podnikatelské subjekty, které vytváří lokálně velmi důležité pracovní příležitosti:

- ✓ Auto Pejšek s.r.o. - opravy, úpravy a výbrusy hlav válců osobních automobilů a užitkových vozů.
- ✓ Šípal spol. s r.o. - prodej, servis a pronájem komunální techniky.
- ✓ Madel CZ spol. s r.o. - distribuční sklad, vzorková prodejna a odběrové místo výhradního dovozce italské drogerie.

Dále v obci živnostníci provozují nejrůznější prodej a služby: restaurace, výroba cukrářského zboží, květinářství, montáž elektroinstalací a zabezpečovacích zařízení, truhlářství a podlahářství, montáž, opravy a rekonstrukce chladících zařízení a tepelných čerpadel, zámečnictví, nástrojářství, pokrývačství, tesařství, zednictví, instalatérské práce, masáže, kadeřnictví, modeláž nehtů atd.

Pozemkové úpravy

V obci zatím nebyly provedeny pozemkové úpravy, nicméně v loňském roce obec již zahájila přípravné práce ve spolupráci se Státním pozemkovým úřadem.

Cestovní ruch

Území obce Libovice není využíváno pro dlouhodobou rekreaci. V obci je nedostatek služeb pro rekreaci, chybí zde objekty pro ubytování, stravování a další služby spojené s rekreací. Vzhledem k hodnotnému přírodnímu prostředí na východní hranici Přírodního parku Džbán je území využíváno ke krátkodobé rekreaci formou cykloturistiky, turistiky a hipoturistiky. Územím procházejí:

- ✓ 2 cyklo-turistické trasy: „Slaný - Přírodní park Džbán“, "Slaný - Peruc - Slaný",
- ✓ 2 turistické trasy: „Žlutá“ turistická trasa, „Zelená“ turistická trasa,
- ✓ 1 naučná stezka: Tuřany a okolí (Tuřany a okolí od 12. století po současnost),
- ✓ 2 hipo-stezky: hlavní a podružná „Středočeská jezdecká stezka“.

4.1.12 Hospodaření a majetek obce

Obec pracuje dlouhodobě s vyrovnaným **rozpočtem**. Saldo příjmů a výdajů odvisí od realizací významnějších investičních akcí v daném roce. Obecní příjmy tvoří kromě příjmů daňových také příjmy z místních poplatků ze psů a za svoz odpadů, v minimální míře pak příjmy z pronájmu budov ve vlastnictví obce.

Níže uvedená tabulka 10, ve které jsou uvedeny roky sledované v celé této podkapitole, tedy 2001-2011-2021, tvrzení o vyrovnaném rozpočtu spíše popírá. Obec skutečně dlouhodobě hospodaří s vyrovnaným rozpočtem. V roce 2011 byl realizován nákup areálu čp. 1 (viz následující podkapitola) ve výši 2,5 mil Kč za zisky minulých období. V roce 2021 byly realizovány velké opravy, na které byl použit akumulovaný zisk z let 2019 a 2020, celkem ve výši 3,7 mil Kč.

V posledních 5 letech obec získala tyto **dotace**:

- ✓ 2017 MMR Podpora obnovy a rozvoje venkova "Zbudování Jedlého parku v Libovici" 257.343 Kč,
- ✓ 2018 Individuální účelová dotace z rozpočtu Středočeského kraje za ocenění v krajském kole soutěže Vesnice roku Dotace na podporu a rozvoj kulturního života v obci akce "Zbudování herny pro rodiče s malými dětmi" 50.000 Kč,
- ✓ 2018 Individuální účelová dotace z rozpočtu Středočeského kraje za ocenění v krajském kole soutěže Vesnice roku Dotace na podporu všestranného rozvoje obce na akci "Pořízení komunální aku-techniky na údržbu veřejné zeleně" 65.000 Kč,
- ✓ 2020 MMR Podpora vítězů soutěže Vesnice roku "Rekonstrukce komunikace parc. č. 1000/1 k.ú. Libovice u Slaného, obec Libovice" 1.541.310 Kč,

- ✓ 2023 MMR Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku Rozšíření dětského hřiště a prvek pro rozvoj tělesné zdatnosti 757.960 Kč.

Tabulka 10 - Vývoj rozpočtového hospodaření Libovice v letech 2001-2011-2021

	Libovice (okres Kladno)					
	Příjmy veřejného rozpočtu (tis.Kč)				Výdaje veřejného rozpočtu (tis.Kč)	
	Obecní rozpočty				Obecní rozpočty	
	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje
rok 2001	nedohledatelné					
rok 2011	2 396,5	228,7	-	244,5	1 839,4	2 676,1
rok 2021	6 170,1	237,5	6,5	1 720,4	3 659,7	8 187,2

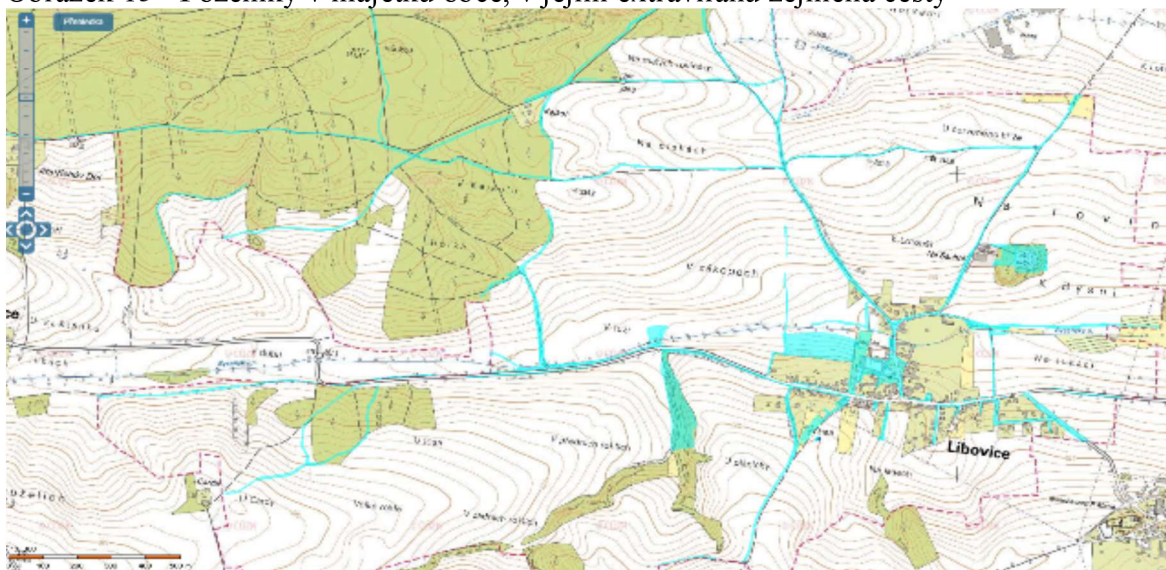
Zdroj: Český statistický úřad, on-line vlastní sestavení tabulky, 2023

Nemovitý majetek obce

Obec Libovice má ve svém majetku nemovitosti - budovy i pozemky. Jejich kompletní výčet je součástí Přílohy č. 2 – Nemovitý majetek obce.

Dále obec Libovice vlastní pozemky pod některými místními komunikacemi a drobné pozemky k těmto obvykle přiléhající. Též jsou ve vlastnictví obce pozemky, na kterých cesty (zejména mezi poli) bývaly a nyní díky slučování orby jsou rozorané. Některé z nich v posledních letech obec obnovila a v této činnosti pokračuje. Podél obnovených cest vysazuje stromy.

Obrázek 15 - Pozemky v majetku obce, v jejím extravilánu zejména cesty

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

4.1.13 Životní prostředí

V důsledku příznivé konfigurace terénu s velkým množstvím lesů a hodnotné krajinné zeleně patří území obce Libovice mezi krajinnásky nejhodnotnější sídla na hranici Přírodního parku Džbán.

Libovice má poměrně velké katastrální území - 609,76 ha - příznivě rozdělené tak, že 37% tvoří lesy a 50 % pole. Lesy jsou zejména listnaté a smíšené s převahou bučin a doubrav. Historicky se na území obce nacházely ovocné sady, které již byly pro stáří a kvalitu stromů téměř všechny zrušeny.

Území Libovice se nachází mimo hlavní silniční tahy a nejsou zde žádné výrobní podniky ani další významné zdroje intenzivního hluku či znečištění ovzduší. Většina domů ovšem využívá k vytápění kotle na tuhá paliva, nejčastěji hnědé uhlí. V posledních letech až na několik málo výjimek občané kotle vyměnili za nové, lepší emisní třídy, což se silně projevuje na kvalitě ovzduší v obci v topné sezóně. V zemědělské sezóně se zvyšuje prašnost v ovzduší v závislosti na zemědělských pracích v okolí obce.

Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi přírodně stabilními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivější stav, hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. V obci Libovice dosahuje koeficient hodnoty 0,75. Ekologická stabilita tohoto území je snížena zejména dlouhotrvající intenzivní zemědělskou velkovýrobou.

V r. 2017 obec zrealizovala v intravilánu obce projekt "Jedlý park". Od ÚZSVM v aukci zakoupila pole o rozloze 1,69 ha a přeměnila jej v zatravněnou parkovou plochu osázenou 120 ks ovocných, územně původních stromů a keřů s jedlými plody. Plocha parku významně rozšířila plochu veřejných prostranství a zeleně, kde si mohou děti bezpečně hrát a lidé chodit na procházky či si jen odpočinout. Soustavou cest je park též napojen na síť polních cest, které obec postupně obnovuje a udržuje a zachovává tak prostupnost krajiny.

Obrázek 16 - Jedlý park

Zdroj: Libovice, 2022

Hydrologie – zadržování vody v krajině

Hydrologicky patří katastrální území obce Libovice do povodí Dolní Vltavy a je odvodňováno Byseňským a Lotoušským potokem. V důsledku poddolovanosti území a nízkých srážek došlo v posledních deseti letech k výraznému poklesu hladiny spodních vod a objemový průtok vody v Byseňském potoce je i v nejdeštivějších obdobích nulový. Zadržování vody v krajině na území obce se stalo jednou z hlavních priorit.

Zvýšení retence srážkových vod se dosahuje jejich zasakování v místě jejich vzniku plošným vsakováním, vsakováním prostřednictvím stávajících struh, vsakovacích jímek a odvodňovacích příkopů, svedených do místních vodotečí. V zastavěném území jsou srážky sváděny srážkovou kanalizací do historické „požární nádrže“ s přepadem do koryta Byseňského potoka. Obec má zpracovaný projekt na rekonstrukci této nádrže a její přeměnu v retenční nádrž dle moderních požadavků.

U nových rodinných domů je požadováno vsakování dešťových vod na vlastním pozemku a jejich další využití např. pro zálivku. Nový územní plán rozvíjí retenční schopnost krajiny návrhem ploch ochranné a izolační zeleně o celkové rozloze 0,92 ha a návrhem ploch vodních a vodohospodářských o celkové rozloze 1,62 ha.

Další možností posílení přítomnosti vody v krajině by bylo vytvoření soustavy tůní na východní části území obce, kde voda Byseňského potoka opět vystupuje na povrch a vytváří mokřad. Toto území ovšem není v majetku obce a současná majitelka nesouhlasí ani s prodejem ani s projektem.

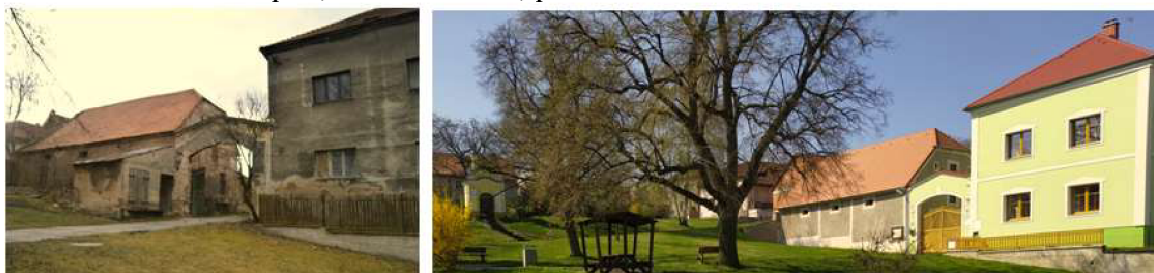
Na území obce se nenachází vlastní zdroj pitné vody. Pitná voda je do obce přiváděna z vrtů v nedaleké Studeněvsi. Na území obce je několik soukromých kopaných i vrtaných studní. Voda v nich je obvykle silně znečištěna bakteriemi. Původní kopaná studna

se nachází i v objektu bývalého statku nyní ve vlastnictví obce v budově rekonstruované v kulturní dům s lidovým muzeem. Při stavbě je studna zachována tak, aby ji bylo možno v případě potřeby provozovat.

Brownfields

Jediným brownfieldem v obci je objekt bývalého statku s hospodářskými budovami přímo na obecní návsi. Brownfield je registrován v Národní databázi brownfieldů. Tento objekt obec zakoupila v r. 2011 a postupně jej rekonstruuje ve víceúčelové komunitní centrum. Areál sestává z pěti budov a velkého dvora. Nejprve byla opravena budova skladu. V r. 2017 byla ukončena přestavba hlavní budovy, naposledy využívané jako rodinný dům, v budovu obecního úřadu s knihovnou a volební místností v přízemí. Ve druhém nadzemním podlaží jsou projektované dvě malé bytové jednotky; uvažované využití sklad a klubovna pro zájmovou činnost. Tím zmizel brownfield z tváře obecní historické návsi.

Obrázek 17 - Areál čp. 1, hlavní budova; pohled z návsi

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Na přelomu roků 2020 - 2021 obec zrealizovala z důvodu nedostatku finančních prostředků (po třetí neúspěšné žádosti o dotaci) pouze první fázi přestavby, nástavby jižního chléva v kulturní dům s lidovým muzeem. Součástí projektu je vytápění tepelným čerpadlem a FVE.

Obrázek 18 - Areál čp. 1, jižní chlěvy; budoucí kulturní dům s lidovým muzeem

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Další budovou areálu je rozlehlá stodola. Obec má zpracovány studii na přestavbu tohoto objektu ve víceúčelovou sportovní halu se zázemím. Poslední zbývá budova severního chlěva, prasečína. Na tomto místě má obec záměr přestavět či nově vystavět energeticky soběstačnou budovu se sociálními byty a jejich zázemím, prostory pro péči o děti a pro nejrůznější služby, např. dojíždějící odborníky zdravotnických či sociálních služeb.

Obrázek 19 - Areál čp. 1, stodola a severní chlěvy; budoucí sportovní hala a sociální byty

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Ekologické zátěže

V obci nejsou evidovány lokality s povolením k ukládání odpadů. Dříve byla provozována skládka odpadu v prostoru důlní haldy dolu Jiřina II. na severu obce. Skládkování bylo k 1.4.1995 ukončeno. Tato skládka je starou ekologickou zátěží: skládka Libovice u Slaného.

V r. 2022 získala obec územní souhlas k provozování komunitní kompostárny malého rozsahu v západní části této haldy. V tomto okamžiku obec musí ještě pořídit vybavení nutné k provozu, opravit oplocení prostoru a zpevnit příjezdovou komunikaci.

Ve východní části haldy bude obec realizovat výstavbu sběrného dvora s recyklačním centrem a zároveň s tím rekultivaci původní skládky. Projektová dokumentace na tuto akci bude zpracována v tomto roce.

4.2 Strategický plán obce Libovice z r. 2012

Tato podkapitola bude zaměřena na zhodnocení naplnění Strategického plánu obce pro roky 2012-2022, zejména na realizaci naplánovaných cílů. Nerealizované aktivity se mohou stát dalším východiskem pro návrhovou část PRO.

Ministerské metodiky uvedené v podkapitole 3.4.2 doporučují zařadit vyhodnocení předchozích plánů jako další východiska pro analytiku při tvorbě Programu rozvoje obce.

Strategický plán obce Libovice byl zpracovávám zastupiteli obce v roce 2012. Schválen byl v prosinci roku 2012 na následujících 10 let. Na začátku roku 2018 byl zastupiteli aktualizován a aktualizace schválena v dubnu 2018.

Šablonu plánu dodala obci MAS Přemyslovské střední Čechy a zároveň byla pro obec poradním orgánem při zpracování Strategického plánu.

Charakteristika obce v analytické části je velmi dobře vypracovaná. Silné a slabé stránky vychází z popisu charakteristiky obce, jsou přehledné a správně formulované. Příležitosti a hrozby jsou zpracované pohledem „jaké má obec příležitosti cokoli změnit a co se jí změnit spíše nepovede“. Z tohoto pohledu jsou tedy příležitosti a hrozby ve SWOT analýze Strategického plánu z r. 2012 chybně uvedeny. V novém PRO je třeba se podívat pohledem, kde může ve vnějším prostředí obec nacházet příležitosti nebo odkud může přijít ohrožení pro rozvoj obce.

Strategickou vizí pro rok 2012 byla: *Obec Libovice bude v horizontu deseti let technicky kvalitně zajištěnou obcí, s bohatším občanským vybavením, upraveným prostředím a soudržnější kulturně a společensky aktivní komunitou.*

Prioritními okruhy (aktuálně Cíle PRO) byly určeny pro roky 2012-2022:

1. Technická infrastruktura
2. Občanská vybavenost
3. Příroda, krajina
4. Obnova tradic, kulturního dědictví, památek

Přehled projektů (aktuálně Aktivity PRO) vč. jejich vyhodnocení:

Tabulka 11 - Vyhodnocení projektů Strategického plánu obce Libovice 2012-2022

Prioritní okruh	Projektová karta č./název	Dokončeno	Komentář	
1	3	Výstavba a rekonstrukce chodníků	částečně ano	jedná se v podstatě o nekončící proces, nutně realizovat další úseky
	8	Posílení kapacity a modernizace ČOV	ne	jedná se o realizaci prostřednictvím DŠO Jerimalitus, více a podrobnější info v podkapitole 4.1.; obec by ráda realizovala v budoucnu
	9	Dostavba vodovodu	ano	vše proběhlo dle plánu
2	1	Rekonstrukce starého statku čp. 1 v multifunkční objekt občanské vybavenosti	částečně ano	popis již hotového v podkapitole 4.1; komplet nerealizováno z důvodu nedostatku financí; přesunout do dalšího období
	2	Modernizace veřejného rozhlasu v obci	ano	řešeno mobilní verzí z důvodu nižší finanční zátěže
	5	Rekonstrukce a rozšíření dětského hřiště a úprava fotbalového hřiště	částečně ano	dětské hřiště ano, fotbalové bude realizováno v dalším období
	10	Modernizace veřejného osvětlení v obci	ano	vše proběhlo dle plánu
	11	Jedlý park Libovice	ano	vše proběhlo dle plánu
	12	Obecní kompostárna	ano	realizace kompostárny pro potřeby obyvatel obce je dokončena, nyní bude třeba dovybavit technologiemi
3	6	Výstavba rybníka	ne	obec by ráda realizovala v budoucnu
	7	Vybudování cyklostezky obnovou původní cesty Byseň - Libovice	ne	vůbec nerealizováno; dosud nejsou vyřešeny majetkové poměry
4	4	Oprava fasády kapličky Sv. Jana Nepomuckého	ano	vše proběhlo dle plánu

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Vyhodnocení Strategického plánu obce z r. 2012 s aktualizací z r. 2018

Strategický plán lze vyhodnotit jako naplněný z cca 70 %.

Nedokončené nebo nerealizované aktivity jsou způsobeny:

- ✓ nedostatkem finančních prostředků – realizace budou převedeny do dalšího strategického období, nebo
- ✓ nevyřešením majetkových poměrů či sporů – realizace těchto projektů pro příští období budou zařazeny do zásobníku aktivit, pro jejich případnou realizaci, pokud se majetkové spory vyřeší.

Naplnění vize pro rok 2022: Je možné konstatovat, že obec Libovice je v současné době aktivní soudržnou komunitou žijící skutečně v místě kvalitněji technicky zajištěným, s rozsáhlejší občanskou vybaveností, upraveným prostředím a neustále přibývajícím zelením.

4.3 Existující strategie regionálního rozvoje

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této práce odpovědný přístup pro rozvoj území je takový rozvoj regionů, který by měl vést k vyrovnání nerovností mezi územími, ke zvýšení kvality života obyvatel, k podpoře aktivitě obyvatel a k potlačení negativních klimatických změn. Strategie rozvoje regionu by měly tento odpovědný přístup zohlednit a implementovat právě pro své území.

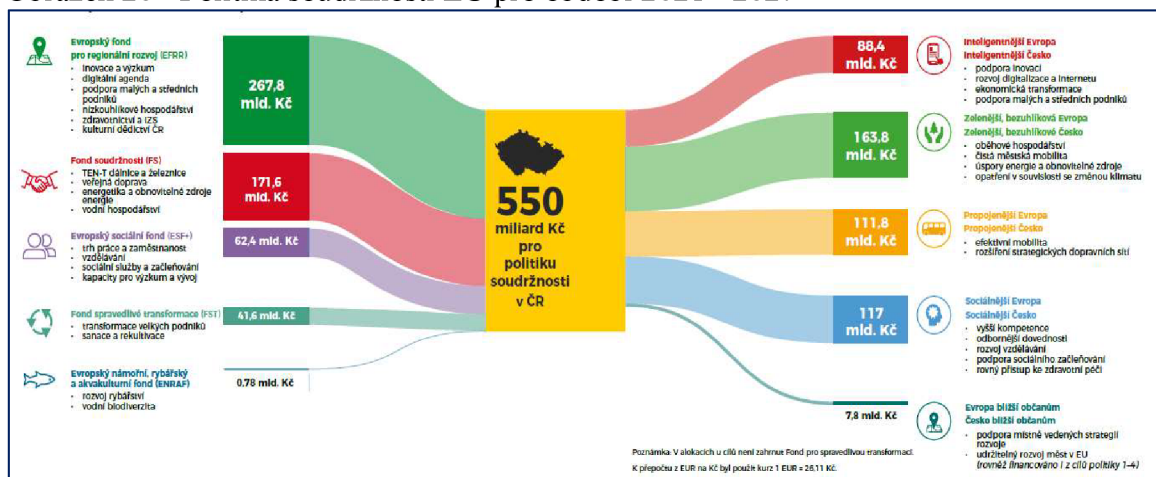
Dalšími východisky pro analytickou část PRO dle ministerských metodik může být zkoumání návaznosti rozvoje obce na další rozvojové dokumenty.

Tato část vlastní práce se zabývá studiem strategií rozvoje regionů aktérů nad úrovní obce, jedná se o Evropskou unii, Českou republiku, Středočeský kraj a dále strategie lokálního charakteru DMO Kladensko-Slánsko a MAS Přemyslovské střední Čechy.

4.3.1 Evropská unie, Česká republika a Středočeský kraj

Cíle rozvoje území **Evropské unie** byly vymezeny v teoretické části této práce v podkapitole 3.3.3. Součástí Politiky soudržnosti EU je také metoda stanovení finančních prostředků pro jednotlivé členské státy EU. Výběr z evropských priorit relevantních pro rozvoj České republiky je podrobně popsán v Dohodě o partnerství, což je strategický dokument určený k nastavení a řízení politiky soudržnosti České republiky. Finanční prostředky pro ČR prostřednictvím fondů EU pro období 2021-2027 ukazuje následující obrázek.

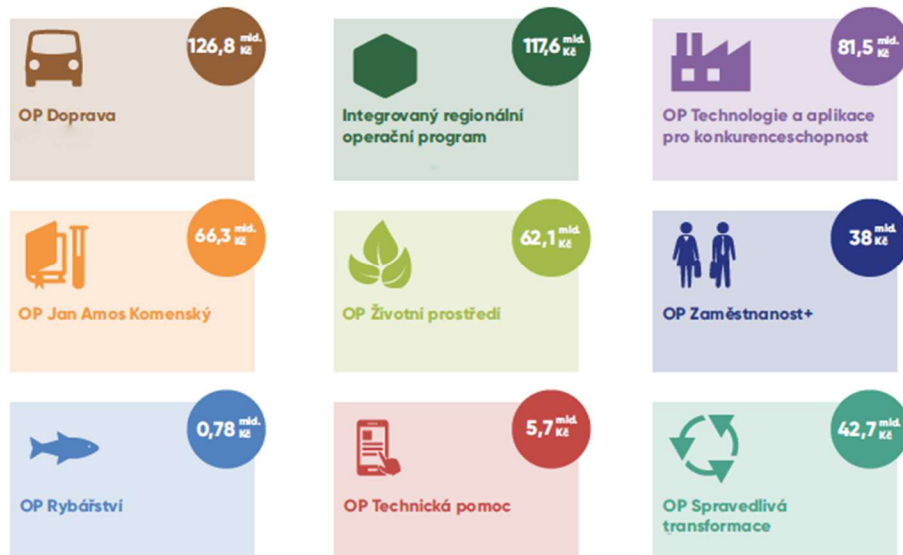
Obrázek 20 - Politika soudržnosti EU pro období 2021 - 2027

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2023, on-line

Cílů Politiky soudržnosti České republiky je dosahováno pomocí operačních programů. Vymezuji rozsah a formu podpory pro konkrétní tematickou oblast a definují cíle, kterých má být v této oblasti dosaženo. Za realizaci programu, naplňování cílů, dodržování pravidel a efektivního využívání pomoci v ČR nesou odpovědnost příslušná ministerstva. Přehled programů a finance pro období 2021 – 2027 ukazuje Obrázek 21.

Obrázek 21 - Operační programy ČR pro období 2021 - 2027

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2023, on-line

Podle **Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021+** (SRR 2021+) spadá obec Libovice do regionu „*Regionální centra a jejich zázemí včetně venkovského*“ s předpokladem města Slaný jako regionálního centra.

Prioritní oblasti podpory Regionálních center podle SRR 2021+, které jsou pro rozvoj obce Libovice důležité:

- ✓ revitalizovat brownfieldy,
- ✓ zlepšit dostupnost vysokorychlostního internetu,
- ✓ rozvíjet udržitelný cestovní ruch,
- ✓ lépe koordinovat dopravu v regionu,
- ✓ zlepšovat stav komunikací a železnic,
- ✓ zajistit adekvátní dostupnost terénních sociálních služeb, zlepšit občanskou vybavenost ve venkovském prostředí a vytvořit podmínky pro rozvoj komunitního života,
- ✓ napomáhat rozvoji a využití kulturního potenciálu regionálních center a jejich venkovského zázemí,
- ✓ rozvíjet udržitelnou péči o krajinu a vodní zdroje, revitalizovat a podporovat samovolné zdržování vody v krajině a budování malých vodních nádrží,
- ✓ posílit koordinační roli obce při usměrňování rozvoje krajiny,
- ✓ posílit odpovědnost vlastníka půdy za kvalitu prostředí,
- ✓ využít moderních systémů hospodaření v krajině a snížit negativní dopady intenzivního způsobu hospodaření v území,
- ✓ rozvíjet nové zdroje energie spočívající v obnovitelných zdrojích a úložištích energie,
- ✓ upravit přenosovou a distribuční soustavu a umožnit tak připojení nových zdrojů obnovitelné energie.

(Ministerstvo pro místní rozvoj, on-line)

Podle **Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019 – 2024, s výhledem do 2030** (dále SRK) jsou prioritními oblastmi:

✓ ekonomický rozvoj, výzkum a vývoj,	✓ životní prostředí,
✓ cestovní ruch,	✓ ICT infrastruktura,
✓ lidské zdroje a vzdělanost,	✓ sociální služby,
✓ doprava,	✓ zdravotnictví,
✓ energetická infrastruktura,	✓ kultura.

Podle typologie a územní diferenciacie SRK můžeme Libovici charakterizovat jako *obec 4. typu: Rozvojový venkov* (schopný získat investiční prostředky s pozitivní sociální strukturou). Těmito obcemi jsou myšleny takové, které mají v sobě ukrytý potenciál rozvoje. Potenciál spočívá jednak v příznivé demografické struktuře obyvatelstva, tvořené vysokým počtem vzdělaných obyvatel, a zároveň v atraktivitě obce pro mladou populaci; druhým faktorem je aktivizace místní samosprávy, což zahrnuje schopnost zabezpečit dostatečné příjmy do rozpočtu, investiční dotace a schopnost získat finanční prostředky z projektů relevantních operačních programů. Tento postup je založen na základě atributů:

- ✓ dotace z operačních programů minulého programovacího období (2007-2013) vyšší než 10 000 Kč na obyvatele (1 bod),
- ✓ průměrné příjmy v rozpočtu obce na obyvatele větší než průměr ve Středočeském kraji. Průměr za roky 2010, 2011 a 2012 vyšší než 20 000 Kč (1 bod),
- ✓ průměrný počet let školní docházky větší než průměr ve Středočeském kraji. Průměrný počet let školní docházky větší než 12 let (1 bod),
- ✓ průměrný věk obyvatelstva reflektující relativně mladou populaci. Průměrný věk nižší než 40 let (1 bod).

Obec spadá do této kategorie, pokud plní alespoň dvě ze čtyř podmínek, tedy minimálně dva body. Tuto podmínku splňuje ve Středočeském kraji primárně 156 obcí, mezi nimi i Libovice. (Středočeský kraj, 2019, on-line)

4.3.2 DMO Kladensko-Slánsko a MAS Přemyslovské střední Čechy

DMO Kladensko-Slánsko vypracovalo v roce 2021 **Strategii rozvoje Turistické oblasti Kladensko – Slánsko 2030**. Jedná se o velmi mladou DMO, která doposud řeší spíše svou funkčnost, hledá partnery pro spolupráci a nastavení organizace. Přesto ve své strategii vymezuje potenciál cestovního ruchu v regionu a navrhuje možné cesty zlepšení a zvýšení povědomí o cestovním ruchu v regionu.

Obrázek 22 - DMO Kladensko-Slánsko, Přehled specifických cílů

	Specifický cíl 1	Specifický cíl 2	Specifický cíl 3
Název specifického cíle	Zkvalitnit využití potenciálu cestovního ruchu v turistické oblasti Kladensko – Slánsko	Zefektivnit úroveň destinační spolupráce a partnerství na území turistické oblasti Kladensko – Slánsko	Zlepšit image cestovního ruchu, povědomí o turistické oblasti Kladensko – Slánsko a atraktivitách
Indikátor	Počet úspěšně realizovaných projektů jejichž iniciátory byla DMO	Počet aktivních partnerů podílejících se na spolupráci v turistice v rámci turistické oblasti Kladensko – Slánsko	Zvýšení zájmu o návštěvu turistické oblasti Kladensko – Slánsko (prostřednictvím turistických cílů)
Cílová hodnota indikátoru (2030)	Alespoň 4 projekty za období	Min. 400 aktivních partnerů v turistické oblasti Kladensko – Slánsko a jejich udržení	Zvýšení zájmu o návštěvu turistické oblasti Kladensko – Slánsko (populace ČR) o 25 % (turistické cíle)
Zdroj měření	Databáze turistické oblasti Kladensko – Slánsko	Databáze turistické oblasti Kladensko – Slánsko	Kvantitativní a kvalitativní výzkum (*)

(*) měřeno na základě reprezentativního výzkumu populace

Zdroj: DMO Kladensko-Slánsko, 2021, on-line

V návaznosti na Specifické cíle DMO (jejich přehled viz Obrázek 22) byly stanoveny prioritní oblasti. Pro Libovici je zajímavá zejména Priorita 3 – Produkty cestovního ruchu. DMO se zaměřilo na vytvoření produktů s orientací na zážitky. Obec Libovice by mohla nabídnout své území a služby v rozvoji potenciálu cestovního ruchu v rámci DMO podporovaných produktů „Na Kladensko za historickou slávou“ nebo „Kladenskem - Slánskem na kole i pěšky“.

Obrázek 23 - DMO Kladensko-Slánsko, Priorita 3

Zdroj: DMO Kladensko-Slánsko, 2021, on-line

MAS vypracovala **Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. na období 2021 – 2027: Obnova země knížat a králů 3** (dále jen SCLLD). Vymezuje skutečné problémy regionu a pomáhá na ně najít adekvátní řešení či podporu. Tím se jedná se o strategii, která je pro Libovici a její nejbližší okolí velmi inspirativní a srozumitelná. Kvalita zpracování i vypovídající hodnota informací, inspirace a srozumitelnost pro obce zřejmě vychází z dlouhodobého aktivního působení MAS

v regionu a neustálého naslouchání či dialogu s představiteli obcí, neziskových organizací i podnikatelů.

Díky této SCLLD má obec Libovice přehled aktuálních priorit rozvoje bezprostředního okolí obce s vazbou na cíle SRR 2021+, potažmo cíle kohezní politiky EU. Může se o tuto strategii opřít. Použít ji jako další hodnotná východiska analytické části Programu rozvoje obce.

Kompletní schéma hierarchie cílů, opatření SCLLD a naplňování specifických cílů SRR 2021+ jejich prostřednictvím viz Příloha č.3 - Vazby Strategických a Specifických cílů MAS na Specifické cíle SRR 21+. Pro představu, vazby SCLLD a SRR 2021+ jsou ukázány v Tabulce 12, náhodně byl vybrán Strategický cíl 3.

Tabulka 12 - MAS Přemyslovské střední Čechy, její SCLLD a vazba na SRR 21+

Strategický cíl	Indikátor STC	Specifické cíle	Opatření Strategického rámce	Vazba na specifické cíle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
STC 3 Zacházet s vodou s pokorou a zdravým rozumem našich předků	Celkový počet vysazených stromů	a) Krajina s obnovenou schopností zadržovat vodu	a) Podpora projektů přispívajících k zadržování vody v krajině	SC 3.4 - „V oblasti adaptace na změnu klimatu budou v souladu se Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR realizovány aktivity vedoucí k flexibilnímu a šetrnému využívání území, včetně zadržování vody v krajině, podpory biodiverzity, zavádění nových technologií a diverzifikace zemědělství.“
		b) Nové územní a regulační plány vytvářející podmínky pro rozumné hospodaření s vodou	b) Podpora územně plánovacích dokumentací a generelů	SC 3.4 – „Nejefektivnější cesta k dořešení vlastnických vztahů vede přes zpracování a schválení komplexních pozemkových úprav. V návaznosti na ně je potřeba urychlit realizaci územních systémů ekologické stability.“
		c) Drobné vodní toky a rybníky v přírodní podobě bez nadbytečné regulace	c) Podpora revitalizací potoků a rybníků	SC 3.4 – „Opatření budou směřovat i k ochraně přírody a biologické rozmanitosti, a to nikoliv pouze k ochraně vybraných druhů a vymezených území zvláštní ochrany, ale i k rozvoji sídelní zelené infrastruktury jako celku, včetně zachování (případně obnovy) její konektivity a přirozených forem koryt vodních toků.“

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, 2021, on-line

4.4 Interaktivní sběr dat

Dalšími východisky nezbytnými pro zpracování analytické části PRO dle metodických pokynů ministerstev jsou různá dotazníková šetření, rozhovory se zástupci vedení obce, spolků, neziskových organizací či podnikatelů v obci.

V tomto případě byl veden kvalitativní výzkum pomocí rozhovorů se všemi sedmi současnými a jedním bývalým zastupitelem obce. Zastupitelé dostali otázky s předstihem, aby se na ně mohli připravit. Následně byl veden rozhovor ve velmi příjemné a přátelské atmosféře. Zastupitelé byli sdílní, konstruktivní, mnozí kritičtí a především konkrétní.

Konkrétní otázky a kompletní přepis všech rozhovorů je možné nalézt v Příloze č. 4 – Rozhovory se zastupiteli. Následující text je zaměřen na jejich shrnutí.

4.4.1 Strategické plánování v Libovici

Všichni dotazovaní znají končící Strategický plán obce. Většina z nich byla buď u jeho zrodu nebo následné aktualizace. Shodují se na tom, že byl z cca 70 % splněn a důvodem nerealizovaných projektů byl nedostatek finančních prostředků, v jednom případě pak nevyjasnění majetkových vztahů.

O strategických plánech rozvoje regionů v hierarchii nad obcí mají povědomí zejména starosta a místostarostka obce a dále zastupitelé v přímém kontaktu s tvorbou Programu rozvoje obce. Nesledují je však z hlediska věcného, ale finančního. Shodují se na tvrzení, že rozhodování o rozvoji Libovice ovlivňují tyto strategie především prostřednictvím vyhlášených dotačních titulů. Nejvíce srozumitelná, přijatelná a inspirující je strategie vypracovaná MAS, kterou zastupitelé znají podrobněji.

4.4.2 Silné a slabé stránky obce

Zastupitelé současní i ten minulý jsou skutečně velmi pyšní a vyzdvihují jako nejsilnější stránku obecní pospolitost, soudržnost, zapojení obyvatel do společného dění a chuť obyvatel pracovat zdarma ve prospěch obce. Mnozí zdůraznili úspěch v soutěži Vesnice roku 2019 jako určité zrcadlení uvedeného.

Dalším pozitivem, na kterém se všichni shodli, jsou kulturní akce s dlouhou tradicí, stabilní a kontinuální vedení obce, dostatečná vlastní majetková základna a kvalitní technická vybavenost obce.

Jako obrovskou devizu obce vidí všichni především funkční venkovní veřejné prostory (s Jedlým parkem a vycházkovými okruhy v popředí) a započatou přestavbu Areálu čp. 1 v komunitní centrum s obecním úřadem (jako budoucí volnočasové vnitřní prostory).

V kritice panovala mezi zastupiteli shoda především v těchto oblastech:

- ✓ nutnost zbudování nové ČOV díky nedostatečné kapacitě stávající,
- ✓ chybějící vnitřní prostory pro sportovní, kulturní a společenskou činnost,
- ✓ bezpečnost chodců především díky stavu chodníků a parkování aut na chodnících.

Další slabé stránky uvádí spíše jednotlivci:

- ✓ nezáměr nově přistěhovalých obyvatel o dění v obci (k tomu starosta dodává, že obec nemá stavební pozemky pro rozšiřování, což ale může být vlastně pozitivní, aby se nevytvořila další "satelitní ulice", se kterou nemá zastupitelstvo dobrou zkušenost),
- ✓ chybějící zázemí pro starší děti a „pubertální“ mládež, která by nemusela za svými zájmy dojíždět do Slaného,
- ✓ nedostatečná dostupnost služeb pro seniory (chybějící terénní sociální služby či obchod) a možná „klubová“ aktivita právě pro tuto skupinu obyvatel.

Dle slov starosty: „*Pokud by obec měla k dispozici 300 - 400 milionů korun, aktuální slabé stránky by beze stopy zmizely!*“ K jeho slovům se přiklání i zastupitel M. Pejšek: „*Dlouhodobě tvrdím, že by si vedení obce umělo vše vyřešit samo, pokud by na to mělo finance.*“ K jejich tvrzení se přikládají i všichni ostatní.

4.4.3 Budoucí směr pro Libovici

Výstižné shrnutí za všechny dotazované je možné najít v závěru rozhovoru s místostarostkou Magdou Curtisovou. Navzdory všem problémům má vedení pro obec jasnou vizi o zachování klidu a postupném rozvoji, aniž by se stala přelidněnou nebo ztratila své přednosti. Postupně vybudovat v obci věci, za kterými nyní musí občané jezdit do jiných míst. Priority jsou zcela jasné: pohodlný bezpečný život, kvalitní infrastruktura, aktivní komunita se zázemím pro svoji činnost, ochrana libovického venkovského prostředí a přírody. A bonusem by bylo najít odborníka, který obci pomůže dlouhodobě řešit problém s přivedením vody do krajiny.

4.5 Východiska analytických podkladů k tvorbě PRO

Aby bylo možné přistoupit k návrhové části Programu rozvoje obce Libovice je nutné posoudit stav obce a identifikovat silné a slabé stránky uvnitř obce Libovice a zároveň nalézt ve vnějším prostředí příležitosti a hrozby, které mohou Libovici a její rozvoj v budoucnosti ovlivnit.

4.5.1 Silné stránky obce

Silné stránky vyplývají z popisu obce v její charakteristice a z rozhovorů se zastupiteli. Silné stránky by měla obec i nadále podporovat, hýčkat si je. Právě tyto skutečnosti jsou pro obyvatele výrazným ukazatelem kvalitního života v obci a podporují konkurenceschopnost obce jako celku.

Identifikovány byly tyto silné stránky:

- ✓ bohatý komunitní život,
- ✓ vysoká sounáležitost obyvatel s místem, kde žijí,
- ✓ areál čp. 1 ve vlastnictví obce s potenciálem plně vybaveného komunitního centra (areál sestává z pěti budov: hlavní budova - obecní úřad, knihovna, volební místnost, první parto nedostavěno; sklad; jižní chlév - přestavován na kulturní dům s lidovým muzeem, nyní hrubá stavba stodola - studie na přestavbu ve víceúčelovou sportovní halu se zázemím severní chlév - přestavba či demolice a nová výstavba v objekt se sociálními byty a prostory pro sociální a další služby),
- ✓ vysoký podíl mladých lidí v obyvatelstvu,
- ✓ narůstající vzdělanost,
- ✓ nízká nezaměstnanost,
- ✓ nízká kriminalita,
- ✓ nulové úvěrové zatížení obce,
- ✓ dlouhodobě vyrovnaný rozpočet,
- ✓ návaznost na hlavní dopravní tepny (1 km od Libovice - silnice I/16 Karlovy Vary - Řevničov - Mělník - Mladá Boleslav - Jičín - Trutnov); 3 km od Libovice - silnice I/7 (R7/D7 Praha – Louny – Chomutov – Chemnitz)),
- ✓ blízkost velkých měst (Slaný v dojezdu 8 minut, Kladno 15 min., Praha letiště 17 min a centrum 30 min tj. veškerá občanská vybavenost a služby, které v obci chybí; rozšířená agenda obecního úřadu poskytuje MěU Slaný; pracovní příležitosti),

- ✓ kompletní technická infrastruktura (obec je plně zasíťována vodovodem i splaškovou kanalizací),
- ✓ krajinářsky hodnotné sídlo (rozlehlý katastr s rovnoměrným podílem lesů, polí a intravilánu; s velkým množstvím kvalitní zeleně),
- ✓ kompaktnost a propojenost ploch občanské vybavenosti a veřejných prostranství ve vlastnictví obce,
- ✓ veliké dětské hřiště a Jedlý park,
- ✓ systém odpadového hospodářství (obec má propracovaný systém, který neustále rozšiřuje).

Následující tabulka obsahuje všechny identifikované silné stránky obce seřazené dle jednotlivých oblastí charakteristiky obce s uvedením, zda i zastupitelé (alespoň 3 z nich) považují tuto skutečnost za silnou stránku Libovice.

Tabulka 13 - Silné stránky obce Libovice

Oblast	SILNÉ STRÁNKY OBCE	Charakteristika obce	Rozhovory se zastupiteli (zminěno min. 3 osl)
KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ PAMÁTKY	zrestaurované historické, kulturní i přírodní dědictví předků obce	✓	
	zajímavá místa na procházky	✓	✓
GEOGRAFIE A KLIMATICKÉ PODMÍNKY	zpracovaný územní plán	✓	✓
	blízkost velkých měst zajišťuje kvalitní ekonomickou a sociální situaci obyvatel, občanskou vybavenost v minimálním dojezdu	✓	
	rozhledlý katastr s rovnoměrným podílem lesů, polí a intravilánu	✓	✓
	krajinářsky hodnotné sídlo	✓	
OBYVATELSTVO	vyšší podíl mladých lidí v obyvatelstvu	✓	✓
	narůstající vzdělanost	✓	
	nízká nezaměstnanost	✓	
DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ	domy mají vesnický ráz		✓
OBČANSKÁ VYBAVENOST	areál čp. 1 ve vlastnictví obce s potenciálem plně vybaveného komunitního centra	✓	✓
	veliké dětské hřiště a Jedlý park	✓	✓
	kompaktnost a propojenost ploch občanské vybavenosti a veřejných prostranství ve vlastnictví obce	✓	
	výborná bezpečnostní situace v obci	✓	
KOMUNITNÍ ŽIVOT & SPOLKOVÁ ČINNOST	bohatý komunitní život	✓	✓
	vyšší soudržnost obyvatel s místem, kde žijí	✓	✓
	kvalitní informovanost obyvatel o činnosti v obci	✓	
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	kompletní zasilování obce vodovodem i splaškovou kanalizací	✓	✓
	propracovaný systém odpadového hospodářství	✓	
DOPRAVA			
EKONOMIKA			
HOSPODAŘENÍ A MAJETEK OBCE	dlouhodobě vyrovnaný rozpočet	✓	✓
	nulové úvěrové zatížení obce	✓	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	krajinářsky hodnotné sídlo s velkým množstvím kvalitní zeleně	✓	✓

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

4.5.2 Slabé stránky obce

Stejně jako silné stránky, i ty slabé stránky vyplývají z popisu obce v její charakteristice obce a z rozhovorů se zastupiteli. Slabé stránky jsou pro obec konstruktivním ukazatelem, co je třeba v obci vylepšit, zkvalitnit a změnit. Na jaké skutečnosti zaměřit své úsilí a alokovat finanční prostředky.

Identifikované slabé stránky jsou:

- ✓ příjmy obce v žádném případě nemohou pokrýt větší investiční projekty,

- ✓ neexistují vnitřní prostory pro komunitní život (chybějící kulturní dům, chybějící vnitřní prostory / zázemí pro spolkovou a zájmovou činnost, chybějící vnitřní prostory pro sport, chybějící odpovídající vnitřní prostory pro sklad a archiv obce; zamýšleno realizací ve zbývajících brownfieldových budovách v areálu čp. 1),
- ✓ nedostatek parkovacích ploch, parkování na chodnicích,
- ✓ chybějící nebo špatný stav komunikace pro pěší (trasa Libovice - Tuřany: pouze zatravněná cesta pro pěší; trasa centrum obce - zastávka Libovice, rozcestí: chodník chybí, chodci musí po silnici; špatný stav některých úseků chodníků),
- ✓ splašková kanalizace (kapacita ČOV je naplněna; novostavby nedostávají povolení k připojení na kanalizaci do doby než bude zrealizována nová ČOV; zároveň vysoká poruchovost systému odvodu splaškových vod),
- ✓ nedostatečná vybavenost kompostárny a chybějící sběrný dvůr s recyklačním centrem (s realizací bude zároveň zrehabilitována stará ekologická zátěž: skládka Libovice),
- ✓ sucho a zadržování vody v krajině (území s nízkým množstvím srážek, žádné vodní zdroje, nedostatek retenční kapacity, intenzivní zemědělská velkovýroba snižující ekologickou stabilitu území (pole tvoří 50 % katastru obce)),
- ✓ chybějící objekt se sociálními byty a službami (zamýšleno realizací ve zbývajících brownfieldových budovách v areálu čp. 1),
- ✓ nízká kvalita fotbalového a nohejbalového hřiště,
- ✓ veřejný vodovod z r. 1947,
- ✓ rychlost internetu (neodpovídající standardům moderní doby, narůstajícím požadavkům studia či práce z domova a posunu života do virtuálního prostředí),
- ✓ blízkost velkých sídel táhne obyvatele k "životu mimo obec",
- ✓ poddolované území,
- ✓ nedostatek spojů do Slaného a žádný přímý spoj do Kladna a Prahy,
- ✓ nedostatečná vybavenost pro služby cestovního ruchu.

Následující tabulka uvádí všechny identifikované slabé stránky obce seřazené dle jednotlivých oblastí charakteristiky obce s informací, zda i zastupitelé (alespoň 3 z nich) považují tuto skutečnost za slabou stránku Libovice. Zároveň je ještě doplněna o přehled, zda tyto skutečnosti jsou navrženy již v Strategickém plánu obce pro minulé období a nebyly v tomto období realizovány, tedy je třeba je přesunout do budoucna. A také poskytuje přehled o tom, zda jmenované slabé stránky jsou uvedeny v strategiích nad obecní úroveň jako priority regionálního rozvoje; lze potom očekávat, že tyto územní celky budou alokovat

finanční prostředky na odstranění těchto slabých stránek a lze obci doporučit sledovat vývoj aktivit dotčených aktérů.

Tabulka 14 - Slabé stránky obce Libovice

Oblast	SLABÉ STRÁNKY OBCE	Charakteristika obce	Strategický plán obce / nedokončeno 2012-2022	Je v prioritách strategie rr aktérů nad obcí	Rozhovory se zastupiteli (zminěno min. 3 os)
KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ PAMÁTKY					
GEOGRAFIE A KLIMATICKÉ PODMÍNKY	bližkost velkých sídel táhne obyvatele k „životu mimo obec“	✓			
	poddolované území	✓			
	velmi suché podnebí (nízké množství srážek, chybějící vodní zdroje)	✓	✓	✓	✓
OBYVATELSTVO					
DOMÁCNOSTI A BYDLNÍ	chybějící objekt se sociálními byty a službami	✓	✓	✓	✓
OBČANSKÁ VYBAVENOST	chybějící kulturní dům	✓	✓	✓	✓
	chybějící vnitřní prostory a zázemí pro spolkovou, zájmovou a sportovní činnost	✓	✓	✓	✓
	chybějící objekt pro sociální služby	✓	✓	✓	✓
	chybí obchod			✓	✓
	nekvální fotbalové a volejbalové/nohejbalové hřiště	✓	✓		✓
KOMUNITNÍ ŽIVOT & SPOLKOVÁ ČINNOST	chybějící vnitřní prostory a zázemí pro komunitní, spolkovou a sportovní činnost	✓	✓	✓	
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	vodovod z r. 1947	✓		✓	
	naplněná kapacita stávající ČOV	✓	✓	✓	✓
	nedostatek retenční kapacity	✓	✓	✓	✓
	nepřítomnost sběrného dvora s recyklačním centrem	✓		✓	
	rychlost internetu	✓		✓	
DOPRAVA	špatný stav nebo chybějící chodníky	✓	✓	✓	✓
	nedostatek parkovacích ploch, parkování na chodnicích	✓		✓	✓
	nedostatek spojů do Slaného a žádný přímý spoj do Kladna a Prahy	✓			
EKONOMIKA	provazování intenzivního zemědělství	✓			
	nedostatečná vybavenost pro služby cestovního ruchu	✓			
HOSPODAŘENÍ A MAJETEK OBCE	příjmy obce v žádném případě nemohou pokrýt větší investiční projekty	✓			✓
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	brownfieldové budovy v areálu čp. 1	✓	✓	✓	✓
	sucho a zadržování vody v krajině	✓	✓	✓	✓
	chybějící sběrný dvůr s recyklačním centrem	✓		✓	

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

4.5.3 Příležitosti

Příležitosti je třeba hledat ve vnějším prostředí obce, jedná se zejména o oblasti politicko-právní, ekonomickou, sociálně-kulturní, technologickou a enviromentální. Je nutné ve vnějším prostředí identifikovat ty faktory, které ovlivňují nebo by mohly ovlivňovat rozvoj obce. Libovice by tyto skutečnosti měla ideálně využít ve svůj prospěch, na posílení silných stránek nebo naopak na odstranění těch slabých.

V okolí Libovice byly identifikovány především následující příležitosti:

- ✓ dotace pro rozvoj obce (efektivní využívání dotačních titulů),
- ✓ rozšíření ICT infrastruktury (bezpečný rozvoj digitálních služeb, počítačové sítě a komunikačních technologií pro obec i její občany),
- ✓ aktivní důchodce (kvalitativní změna „typického občana v důchodovém věku“ – aktivní jak ve společenském, tak ekonomickém životě),
- ✓ priority a cíle strategií aktérů na poli regionálního rozvoje na úrovni nad obcí (identifikace cílů a priorit, které mohou být užitečné i pro rozvoj Libovice).

Zejména poslední z výše uvedeného výčtu, identifikace cílů a priorit aktérů regionálního rozvoje nad obcí, má pro rozvoj Libovice klíčový význam a stojí za kontinuální zájem vedení obce. Nejenže je třeba tyto priority identifikovat, je vhodné následně sledovat, jaké aktivity aktéři vyvíjejí. Je totiž velmi pravděpodobné, že bude možné získat finanční prostředky od těchto aktérů a tím usnadnit realizaci vlastních obecních cílů.

Existující strategie s podrobným uvedením priorit důležitých pro rozvoj Libovice jsou uvedeny v kapitole 4.3. Zásadní a inspirativní pro rozvoj Libovice je zejména strategie MAS Přemyslovské střední Čechy, která přehledně také zohledňuje vazbu na SRR 21+ a již nastiňuje možný tok finančních prostředků na případnou realizaci těchto cílů.

4.5.4 Hrozby

Stejně jako příležitosti je třeba hledat ve vnějším prostředí obce také potenciální hrozby vycházející ze stejných oblastí (politicko-právní, ekonomická, sociálně-kulturní, technologická a enviromentální).

V okolí Libovice byly identifikovány zejména tyto hrozby, které by mohly obec v následujícím období reálně ovlivnit:

- ✓ daňové příjmy obce (potenciální snížení nebo strukturální změny v příjmech obce),
- ✓ zvýšení výdajů obce (růst cen energií, inflace, úrokové míry),
- ✓ sucho a zadržování vody v krajině (neudržitelné hospodaření s půdou, ztráta vody v krajině a pokles biodiverzity),
- ✓ "občané" obce bez trvalého pobytu (nezískání občanství obce nově usedlými; odmítnutím si registrovat trvalý pobyt; část obyvatel obce si z různých důvodů udržuje registraci trvalého pobytu jinde; což vede ke snížení daňových příjmů obce),

- ✓ snížení dopravní dostupnosti (další omezení autobusových spojů, zdražení jejich služeb),
- ✓ demografický vývoj v Evropě (stárnutí obyvatel, nutnost zajištění dostupnosti sociálních služeb ve větší míře, než dosud),
- ✓ e-commerce vs. živnostníci (nové trendy jako e-commerce mohou oslabovat živnostníky v malých obcích),
- ✓ rychlost technologické modernizace a inovací (obrovská rychlost zastarávání stávajících technologií, jejich nahrazení za inovativní či „smart“ je pro malou obec finančně velmi náročné).

Potenciální hrozby mohou zcela zničit úspěšnost strategického plánu, je tedy potřeba o takových hrozbách vědět a ideálně je mít pod kontrolou. Je třeba pomocí svých silných stránek hrozby paralyzovat nebo jim předcházet. Případně udělat vše proto, aby se jim obec ve svém rozvoji zcela vyhnula. Není to určitě jednoduché, zvláště u faktorů, které obec nemá možnost jakýmkoli způsobem ovlivnit.

4.5.5 SWOT analýza

Veškeré podklady pro ucelenou SWOT analýzu jsou podrobněji popsány v jednotlivých podkapitolách, které této předcházejí. Na následující stránce jsou v tabulce přehledně uvedené již jen samotné skutečnosti bez konkrétnějších popisů.

Tabulka 15 - SWOT analýza obce Libovice

SILNÉ STRÁNKY OBCE	SLABÉ STRÁNKY OBCE
bohatý komunitní život	příjmy obce v žádném případě nemohou pokrýt větší investiční projekty
vysoká sounáležitost obyvatel s místem, kde žijí	neexistují vnitřní prostory pro komunitní život
areál čp. 1 ve vlastnictví obce s potenciálem plně vybaveného komunitního centra	nedostatek parkovacích ploch, parkování na chodnících
vysoký podíl mladých lidí v obyvatelstvu	chybějící nebo špatný stav komunikace pro pěší
narůstající vzdělanost	splašková kanalizace
nízká nezaměstnanost	nedostatečná technická vybavenost kompostárny a chybějící sběrný dvůr s recyklačním centrem
nízká kriminalita	sucho a zadržování vody v krajině
nulové úvěrové zatížení obce	chybějící objekt se sociálními byty a službami
dlouhodobě vyrovnaný rozpočet	nízká kvalita fotbalového a nohejbalového hřiště
návaznost na hlavní dopravní tepny	veřejný vodovod z r. 1947
blízkost velkých měst	rychlost internetu
kompletní technická infrastruktura	blízkost velkých sídel táhne obyvatele k "životu mimo obec"
krajinářsky hodnotné sídlo	poddolované území
kompaktnost a propojenost ploch občanské vybavenosti a veřejných prostranství ve vlastnictví obce	nedostatek spojů do Slaného a žádný přímý spoj do Kladna a Prahy
veliké dětské hřiště a Jedlý park	nedostatečná vybavenost pro služby cestovního ruchu
systém odpadového hospodářství	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
dotace pro rozvoj obce	daňové příjmy obce
rozšíření ICT infrastruktury	zvýšení výdajů obce
aktivní důchodce	sucho a zadržování vody v krajině
priority a cíle strategií aktérů na poli regionálního rozvoje na úrovni nad obcí	"občané" obce bez trvalého pobytu
	snížení dopravní dostupnosti
	demografický vývoj v Evropě
	e-commerce vs. živnostníci
	rychlost technologické modernizace a inovací

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

5 Výsledky a diskuse

5.1 Formulace strategické vize obce Libovice

Vize při tvorbě Programu rozvoje obce je definována na základě výsledků a závěrů analytické části (v této práci z podkapitol 4.1 a 4.4, s přihlédnutím k 4.2 a 4.3).

Libovice je obcí, kde se místním dobře žije, kam se těší a rádi se vrací.

Obec Libovice 2033:

- je **přátelská soudržná obec** s příjemnou základnou s kvalitním zázemím pro kulturní, společenskou i sportovní činnost. Je společensky aktivní komunitou. Stále udržuje místní tradice a nezapomíná na svou historii, přitom sleduje moderní trendy a absorbuje inovace.
- je **pro všechny generace bezpečným a pohodlným místem pro život** s kvalitní udržitelnou infrastrukturou a technickým vybavením. Uplatnění zde naleznou moderní technologie a inovace. Neustále zlepšuje kvalitu života místních obyvatel.
- **chrání životní prostředí** svého katastru. Pečuje o přírodu i drobné památky v ní. Obklopuje se zelení a upravuje bezprostřední okolí pro příjemný pohyb v obci i mimo ni. Dbá o navrácení biologické rozmanitosti a ekologické stability v území obce.

Motto obyvatel obce od r. 2018, platné i pro další období:

„Budoucnost je nejistá, ale společně to zvládneme – Ruku na to!“

Obrázek 24 - Plátno s mottem obyvatel

Zdroj: Libovice, 2018

Pozn. autorky: Plátno vyrobené při oslavě „100 let republiky“, umístěné na Obecním úřadě Libovice

5.2 Vymezení kroků směřujících k plnění vize

K naplnění vize je stanoveno několik dlouhodobých cílů, které odpovídají analytickým východiskům a výsledkům SWOT analýzy. Cíle vyjadřují žádoucí stav obce Libovice, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti Programu rozvoje obce tj. v roce 2033. Cíle jsou naplňovány opatřeními a realizovány pomocí jednotlivých aktivit.

Pro dalších 10 let jsou určeny následující cíle:

- ✓ Libovice, obec přátelská a soudržná – pokrývá prioritní oblast „komunitní život se svým zázemím“,
- ✓ Libovice, obec bezpečná a pohodlná pro všechny generace – pokrývá prioritní oblast „kvalitní občanská vybavenost, technická infrastruktura a moderní technologie“
- ✓ Libovice, obec chránící životní prostředí – pokrývá prioritní oblast „enviromentální prostředí“.

5.2.1 Strategický cíl 1: Libovice, obec přátelská a soudržná

Obec má příjemnou základnu s kvalitním zázemím pro kulturní, společenskou i sportovní činnost. Je společensky aktivní komunitou. Stále udržuje místní tradice a nezapomíná na svou historii, přitom ale sleduje moderní trendy a absorbuje inovace.

Doporučená opatření a jednotlivé aktivity tohoto cíle v následující tabulce:

Tabulka 16 - Opatření a aktivity strategického cíle 1

Opatření: „1.1 Kvalitní zázemí pro kulturní a společenský život“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.1.1 KULTURNÍ DŮM A LIDOVÉ MUZEUM“ Stavební úpravy objektu při č.p. 1, č.kat.13, k.ú.Libovice u Slaného	2023 - 2026		18000	Vlastní + externí
Opatření: „1.2 Kvalitní zázemí pro sportovní činnost v obci“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.2.1 SPORTOVNÍ HALA“ Sportovní hala na pozemku č. kat. st. 13, k.ú. Libovice u Slaného	2026 - 2030		25000	Vlastní + externí
„1.2.2 POVRCH FOTBALOVÉHO A NOHEJBALOVÉHO HRŠTĚ“ Zajištění bezpečného povrchu na fotbalovém i nohejbalovém hřišti	2025 - 2026		600	
Opatření: „1.3 Pestrý komunitní život“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.3.1 PODPORA SPOLKOVÉ ČINNOSTI“ Každoroční podpora kulturních, společenských a sportovních akcí	-		100	Vlastní

Zdroj: vlastní zpracování v aplikaci obcepro.cz

5.2.2 Strategický cíl 2: Libovice, obec pro všechny generace

Obec se může pochlubit pestrou občanskou vybaveností, kvalitní udržitelnou infrastrukturou a technickým vybavením. Uplatnění zde naleznou moderní technologie a inovace. Neustále zlepšuje kvalitu života místních obyvatel. Je bezpečná a pohodlná pro všechny generace.

Doporučená opatření a jednotlivé aktivity tohoto cíle v následující tabulce:

Tabulka 17 - Opatření a aktivity strategického cíle 2

Opatření: „2.1 Dostatečná občanská vybavenost“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.1.1 NP BUDOVI ÚŘADU“ Stavební úpravy objektu čp.1 a vytvoření sídla obecního úřadu	2023 - 2026		3000	Vlastní + externí
„2.1.2 PAVLAČ“ Rekonstrukce objektu při č.p. 1 a vytvoření bytového domu s provozovny služeb	2028 - 2035		35000	Vlastní + externí
Opatření: „2.2 Funkční technická infrastruktura“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.2.1 CESTA NA TUŘANY“ Chodník podél III-23715	2023 - 2026		4000	Vlastní + externí
„2.2.2 CHODNÍK VYSTRKOV“ Rekonstrukce chodníku na pč. 1045/10 a 1045/2, kú. Libovice u Slaného	2023 - 2024		2000	Vlastní + externí
„2.2.3 DVŮR BUDOVI ÚŘADU“ Úprava prostranství dvora čp. 1 včetně příjezdové komunikace	2035 - 2036		2500	Vlastní + externí
Opatření: „2.3 Zavádění moderních technologií a inovací“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.3.1 FOTOVOLTAIKA“ Zajištění energetické soběstačnosti areálu čp. 1	2024 - 2025		2500	Vlastní + externí

Zdroj: vlastní zpracování v aplikaci obcepro.cz

5.2.3 Strategický cíl 3: Libovice, obec chránící životní prostředí

Obec pečuje o přírodu i drobné památky v ní. Obklopuje se zelení a upravuje bezprostřední okolí pro příjemný pohyb v obci i mimo ni. Dbá o navrácení biologické rozmanitosti a ekologické stability v území obce.

Doporučená opatření a jednotlivé aktivity tohoto cíle v následující tabulce:

Tabulka 18 - Opatření a aktivity strategického cíle 3

Opatření: „3.1 Péče o kulturní a přírodní památky“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„3.1.1 ODPOČINEK A VYHLÍDKA“ Zbudování laviček, odpočinkových míst a vyhlídek podél vycházkových cest k památkám v extravilánu obce	2024 - 2027		350	
Opatření: „3.2 Výsadba a údržba zeleně“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„3.2.1 VYBAVENÍ KOMPOSTÁRNY“ Zajištění technologie pro novou kompostárnu	2023 - 2023		750	Vlastní + externí
„3.2.2 KOMUNÁLNÍ TECHNIKA“ Obnova vozového parku na udržování vegetace v obci i okolí	2028 - 2029		1000	Vlastní + externí
Opatření: „3.3 Zajištění biodiverzity a ekologické stability“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„3.3.1 RETENČNÍ NÁDRŽ“ Revitalizace obecní nádrže Libovice	2023 - 2025		1000	Vlastní + externí
„3.3.2 SBĚRNÝ DVŮR S RECYKLAČNÍM CENTREM“ Realizací proběhne rekultivace staré ekologické zátěže: skládka Libovice	2024 - 2025			Vlastní + externí

Zdroj: vlastní zpracování v aplikaci obcepro.cz

5.3 Vymezení kompetencí a kontroly PRO

Program rozvoje obce Libovice ukazuje základní směr rozvoje obce v období let 2023 – 2033. Dokument obsahuje prioritní cíle, specifická opatření i operativní aktivity, jejichž realizací bude tohoto směru, resp. strategické vize obce, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k rozvoji obce. Zároveň pomáhat obci při čerpání dotací.

Z tohoto důvodu je nutné již na začátku určit:

- ✓ odpovědné osoby za realizaci,
- ✓ způsob, jak bude celá realizace monitorována,
- ✓ za jakých podmínek bude program aktualizován,
- ✓ jak budou konkrétní aktivity financovány.

5.3.1 Způsob realizace

V Programu rozvoje obce jsou stanoveny cíle, opatření a výsledné konkrétní aktivity, které obsahují předpokládané termíny realizace a přehled nákladů. Aby byla realizace dokumentu efektivní a byly naplněny stanovené cíle, je třeba se zaměřit na efektivní spolupráci jednotlivých aktérů, a to konkrétně obce, spolků, občanů i subjektů v obci.

Na základě tohoto programu bude Libovice postupně realizovat všechny prakticky a finančně realizovatelné záměry, a to se zohledněním priorit k jednotlivým záměrům. Před realizací budou jednotlivé projekty konkretizovány, ať už z hlediska projekčního, vyžaduje-li to daný záměr, tak z hlediska finančního a časového.

Osobou zodpovědnou za realizaci aktivit je starosta Libovice. Ten bude, ve spolupráci se zastupitelstvem obce, především:

- ✓ iniciovat realizaci opatření a aktivit,
- ✓ vyhledávat a zajišťovat zdroje financování aktivit programu rozvoje,
- ✓ projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit,
- ✓ předkládat ke schválení zastupitelstvu obce zprávy o realizaci PRO,
- ✓ předkládat k projednání změny a aktualizace PRO,
- ✓ delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby.

5.3.2 Monitoring realizace

Monitoring, tedy sledování průběžného naplňování PRO, bude provádět zastupitelstvo Libovice v čele se starostou, a to každé 2 roky. Během sledování naplňování budou zejména:

- ✓ shromažďovány informace o průběhu realizace dílčích aktivit jednotlivých opatření a programových cílů,
- ✓ každé 2 roky sestavovány Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO.

Monitorovací zprávy budou obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrhy na změny či revizi PRO. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO budou po projednání Zastupitelstvem obce k nahlédnutí v listinné podobě na obecním úřadě.

Komplexní zhodnocení stávajícího PRO bude vyhotoveno v roce 2033, jakožto podklad pro jeho aktualizaci. I komplexní zhodnocení realizace PRO bude po projednání Zastupitelstvem obce k nahlédnutí v listinné podobě na obecním úřadě.

5.3.3 Způsob aktualizace

Program rozvoje obce je živým dokumentem, mění se jak prostředí v obci, tak vnější podmínky mimo obec. Dokument je nutné revidovat, případně měnit, již v průběhu jeho realizace, a to jako reakci na závažnou změnu vnějších podmínek, naplnění části PRO, potřebu stanovení nových cílů apod.

Dílčí opravy dokumentu budou probíhat v případě potřeby či úpravy stávajících aktivit, zařazení nových či vyřazení již neaktuálních. Podkladem pro dílčí revize budou aktualizované seznamy aktivit a výstupy monitoringu.

Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce. Aktualizovaný PRO bude zveřejněn na webu obce.

5.3.4 Způsob financování

Aktivity PRO budou realizovány v úzké vazbě na rozpočet obce, přednostně by měly být realizovány akce, které se podílí na naplňování stanovených cílů PRO.

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit jsou vlastní zdroje obce. V případě možnosti budou využity také prostředky z veřejných rozpočtů (Středočeský kraj, ČR, fondy EU, OP 2021+). Obec bude usilovat o zapojení také soukromého a neziskového sektoru. Informace o možnostech finančních zdrojů budou upřesňovány v průběhu realizace PRO.

5.4 Funkce metodik doporučených ministerstvy

Mezi nejdůležitější ministerstva z pohledu regionálního rozvoje a místních samospráv jsou Ministerstvo vnitra a Ministerstvo pro místní rozvoj. Od těchto ministerstev ve věci strategického řízení a plánování přichází významné metodické pokyny.

Pro potřeby této diplomové práce i tvorby Programu rozvoje obce Libovice byly využity tyto metodiky:

- ✓ **Metodika přípravy veřejných strategií**, MMR, prosinec 2018.
- ✓ **Strategické řízení a plánování obce**, MV, 2020.
- ✓ **Metodika tvorby programu rozvoje obce**, MMR, 2014.

Dále on-line pomůcky pro tvorbu Programu rozvoje obce:

✓ **Webová aplikace obcepro.cz** vytvořená a provozovaná MMR.

Tyto metodické pokyny byly v praktické části využívány a konfrontovány při tvorbě Programu rozvoje obce Libovice s vlastními reálnými potřebami zejména s přihlédnutím na realizaci tohoto dokumentu v malé obci.

Poradními orgány při tvorbě Programu rozvoje obce Libovice byly také MAS Přemyslovské střední Čechy, Spolek pro obnovu venkova a Středočeský kraj.

Pracovní skupina, která byla pro tvorbu PRO Libovice zvolena, se skládá ze zastupitelů a obyvatel bez speciálního vzdělání v oboru strategického plánování. Nicméně všichni mají dlouholetou zkušenost ve vedení obce či managementu soukromého podniku. Řídí se především „selským rozumem“. Před samotnou tvorbou PRO se seznámili se všemi uvedenými metodickými příručkami, aby je poté mohli porovnat s praxí.

Samozřejmě je nutné zdůraznit, že malá obec (navíc s dobře fungujícím vedením po mnoho volebních období, bez hádek a konfliktů uvnitř obce, s již vcelku dobře vybavenou infrastrukturou z předchozích let a bez místních částí) nevyžaduje složité strategické rozhodování. Mnohé vyplývá z již dobře nastavených a osvědčených pravidel v minulosti.

Pro všechny zúčastněné byla zbytečně složitá až nesrozumitelná Metodika přípravy veřejných strategií. Naopak zbylé dvě uvedené metodiky lze považovat za srozumitelné, inspirativní a přínosné. Postupné kroky v metodikách doporučené jsou přijatelné pro tvorbu PRO v malé obci, kde jej připravují v podstatě laici v tomto oboru.

Největším přínosem však byla webová aplikace obcepro.cz, která velmi intuitivně navede krok po kroku tvůrce k finální verzi. Výhodou je, že v jeden okamžik může v daném dokumentu pracovat více tvůrců najednou. Tvůrci objevili v aplikaci i několik chyb, které byly obratem ze strany podpory MMR odstraněny.

6 Závěr

Rozvoj obce je možné vnímat jako proces zlepšování kvality života občanů obce prostřednictvím pozitivních změn (vybudování něčeho nového, modernizaci něčeho již nefunkčního či zpříjemnění nebo jen podpora něčeho stávajícího). Program rozvoje obce se stává pro obce důležitým strategickým nástrojem, který pomáhá při správném plánování a realizaci těchto pozitivních změn.

Ať už je obec k tvorbě PRO „násilně donucena zvenčí“ (např. kvůli nutnosti doložení dokumentu při žádosti o dotace) nebo sama chápe důležitost dokumentu (jako nástroje pro budoucí rozvoj obce), je zcela zřejmé, že tento dokument dříve nebo později bude nezbytné v obci zpracovat. Jelikož ve většině malých obcích není v zastupitelstvu odborník v oblasti regionálního rozvoje nebo strategického plánování, musí obce využít dostupné ministerské metodiky.

Zkoumanou obcí je malá obec Libovice. Libovice nemá ve svém vedení znalce, který by se zpracováním PRO mohl věnovat, a zároveň si nemyslí, že je vhodné využít externí zpracovatelskou společnost. Věřící ve vlastní síly a případné odborné poradenství ze strany ministerstev, kraje a MAS. Využívá zejména těch jednodušších metodik, jelikož jsou pro zastupitele srozumitelnější a implementace snazší.

Pro Libovické autory je téma „jak zpracovat PRO“ nejnázorněji uvedeno ve Studijní příručce pro zastupitele obcí z r. 2020 od Ministerstva vnitra *Strategické řízení a plánování obce*. V této metodice je také velmi zajímavá kapitola o provázanosti strategického dokumentu s rozpočtem obce a kapitola s důrazem na praxi, zejména na chyby při zpracovávání PRO.

Největším přínosem je však webová aplikace obcepro.cz, která velmi intuitivně navede krok po kroku tvůrce PRO k finální verzi. Výhodou je, že v jeden okamžik může v daném dokumentu pracovat více zpracovatelů najednou.

Přestože jsou strategie rozvoje regionů aktérů nad úrovní obcí pro obec inspirativní, do této chvíle nedocházelo k jejich studiu. V rámci zpracování nového PRO na následující období došlo na popud autorky diplomové práce k systematictější analýze těchto strategií. Jako skutečně velmi zajímavou a rozhodně inspirující lze vyhodnotit *Strategii komunitně*

vedeného místního rozvoje MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. na období 2021–2027: Obnova země knížat a králů 3.

Díky uvedené metodické příručce a aplikaci se podařilo zpracovat relevantní Program rozvoje obce Libovice ve všech jeho částech.

Analytická část PRO obsahuje konkrétní popis:

- ✓ charakteristika obce – analýza situace v jednotlivých oblastech Libovice,
- ✓ stávající Strategický plán obce Libovice – vyhodnocení naplnění cílů,
- ✓ strategie rozvoje regionů aktérů nad obecní úrovní – analýza jejich priorit a navázání strategických cílů na Libovici,
- ✓ interaktivní sběr dat – vedení částečně strukturovaných rozhovorů s představiteli obce.

Následují východiska pro návrhovou část:

- ✓ formulace silných a slabých stránek obce plynoucí z vnitřního prostředí,
- ✓ identifikace příležitostí a ohrožení vyplývající z vnějšího prostředí.

V návrhové části jsou potom uvedeny konkrétní kroky pro budoucnost obce:

- ✓ strategická vize – formulace žádoucího budoucího stavu obce aneb Libovice v r. 2033,
- ✓ opatření a aktivity – konkrétní cíle, opatření a aktivity vč. harmonogramu a financování,
- ✓ podpora realizace programu – vymezení kompetencí, nastavení způsobu sledování a vyhodnocování dokumentu po jeho implementaci.

V této diplomové práci **zpracovaný PRO bude navržen zastupitelstvu obce Libovice ke schválení jako plnohodnotný strategický dokument na následující období 10 let,** čímž nahradí stávající Strategický plán obce Libovice z roku 2012.

Úplným závěrem lze říci, že **zkoumané metodiky ministerstev jsou pro tvorbu PRO i v malé obci jako je Libovice uplatnitelné, přinášejí konkrétní informace nezbytné pro autory dokumentu v přijatelném rozsahu i jazyce a inspirují k následnému středně až dlouhodobému plánování budoucího rozvoje obce.**

Také je možné shrnout, že **i malá obec jako je Libovice nalezne zajímavé skutečnosti ve strategiích na vyšších než obecních úrovních, které může do svého rozvoje obce implementovat.**

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Odborná literatura

ADAMČÍK, S. 2003. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*. 1. vyd., dotisk. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita. 140 s. ISBN 80-7078-837-2.

BALÍK, S. 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada. Politologie (Grada). 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BLAŽEK, J. a kol. 2002. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. Praha: Karolinum. 212 s. ISBN 80-246-0384-5.

BLAŽEK, J. a kol. 2020. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. 3. vyd., přepr. a dopl. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. 364 s. ISBN 978-80-246-4566-7.

ČMEJREK, J. a kol. 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: (specifika politického života v obcích ČR)*. Praha: Grada. Politologie (Grada). 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

ČMEJREK, J. a kol. 2016. *Veřejná správa*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta. 152 s. ISBN 978-80-7394-578-7.

DUŠEK, J. 2021. *Vybrané aspekty regionálního rozvoje*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú. 85 s. ISBN 978-80-7556-082-7.

HLAVÁČEK, P. 2012. *Aktéři a mechanismy regionálního rozvoje*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. 155 s. ISBN 978-80-7414-523-0.

HUDEČKOVÁ, H. a kol. 2008. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. 1.vyd., 2. dotisk. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. 193 s. ISBN 978-80-213-1413-9.

JENÍČEK, V. 2010. *Vyvážený rozvoj: na globální a regionální úrovni*. Praha: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. 132 s. ISBN 978-80-7400-195-6.

JÍLKOVÁ, E. 2015. *Cultural heritage in the context of regional development: case study of the Czech Republic*. Brno: Masarykova univerzita v Brně. 244 s. ISBN 9788024620795.

JÍLKOVÁ, E. 2018. *Hospodářská politika a regionální rozvoj*. Olomouc: Moravská vysoká škola. 234 s. ISBN 978-80-7455-070-6.

KÝZL, V. 2006. *Libovice - Tenkrát a dnes. 1. díl*. Libovice: Obec Libovice, 282 s. ISBN 80-254-0583-4.

MATES, P. a kol. 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

MORGAN, K. *Rethinking Local Economic Development*. Londýn: Routledge. 256 s. ISBN 9780415286843.

PAVLÍNEK, P. 2009. *Regional Economies in Transition: The Role of Knowledge and Innovation in Regional Development*. Londýn: Routledge. 248 s. ISBN 9780415466943.

PONIKELSKÝ, P. 2011. *Organizace regionálního rozvoje*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje. 126 s. ISBN 978-80-87174-10-4.

PŮČEK, M. 2015. *Udržitelné finanční řízení obcí a regionů*. Praha: Národní síť Zdravých měst České republiky. 140 s. ISBN 978-80-906033-0-1.

RODRÍGUEZ-POSE, A. 2018. *The Rise and Fall of Regional Inequalities*. Oxford: Oxford University Press. 384 s. ISBN 9780198709860.

SKOKAN, K. 2004. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. Ostrava: Repronis. 159 s. ISBN 80-7329-059-6.

STEJSKAL, J. a kol. 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

STORPER, M. 1997. *The Regional World: Territorial Development in a Global Economy (Perspectives on Economic Change)*. New York: The Guilford Press. 338 s. ISBN 978-1572303157.

ŠILHÁNKOVÁ, V. 2007. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. Pardubice: Univerzita Pardubice. 131 s. ISBN 978-80-7395-019-4.

WOKOUN, R. 2007. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Praha: Oeconomica. 246 s. ISBN 978-80-245-1301-0.

WOKOUN, R. a kol. 2008. *Regionální rozvoj: (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde. 480 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, R. a kol. 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

7.2 Elektronické dokumenty

DMO KLADENSKO-SLÁNSKO. 2021. *Strategie rozvoje Turistické oblasti Kladensko–Slánsko 2030* [on-line]. 40 s. (PDF) [cit. 2022-11-27]. Dostupný z: <<https://drive.google.com/file/d/18ScgEZ2cwQ2W94wS4ryw2VYroRdKcYEi/view>>.

LIBOVICE. 2012. *STRATEGICKÝ PLÁN OBCE LIBOVICE* [on-line]. 47 s. (PDF) [cit. 2022-01-10]. Dostupný z: <<https://www.libovice.cz/urad/strategicky-plan-obce/>>.

MAS PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY. 2021. *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. na období 2021–2027: Obnova země knížat a králů 3* [on-line]. 40 s. (PDF) [cit. 2022-11-27]. Dostupný z: <<https://www.premyslovci.cz/obdobi-2021-2027/strategie-clld/file/1728-strategie-2021-2027>>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. 2023. *ABECEDA FONDŮ EU 2021 – 2027* [on-line]. 56 s. (PDF) [cit. 2023-02-26]. Dostupný z: <<https://www.dotaceeu.cz/getmedia/66a86ef9-b3e6-4bbf-a95b-954d272c6204/abeceda-2023-2-vydani-online.pdf.aspx?ext=.pdf>>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. 2014. *METODIKA TVORBY PROGRAMU ROZVOJE OBCE* [on-line]. 72 s. (PDF) [cit. 2022-11-18]. Dostupný z: <https://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [on-line]. 196 s. (PDF) [cit. 2022-11-18]. Dostupný z: <<https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>>.

MINISTERSTVO VNITRA. 2020. *STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ A PLÁNOVÁNÍ OBCE: Studijní příručka pro zastupitele obcí 2020* [on-line]. 55 s. (PDF) [cit. 2022-11-18]. Dostupný z: <<https://www.mvcr.cz/soubor/strategicke-rizeni-a-planovani-obce-studijni-prirucka-pro-zastupitele-obci-2020.aspx>>.

PERLÍN, R., UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE, PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA. 2006. *Strategický plán mikroregionu: metodická příručka pro zájemce o strategické plánování ve venkovských mikroregionech a obcích* [on-line]. 76 s. (PDF) [cit. 2022-11-18]. Dostupný z: <<https://www.zadani-seminarky.cz/studijni-material/strategicky-plan-mikroregionu-metodicka-prirucka-pro-zajemce-o-strategicke-planovani-ve-venkovskych-mikroregionech-a-obcich/6270>>.

SPOLEK PRO OBNOVU VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY. 2018. *ŘÍZENÍ ROZVOJE OBCE: Doporučení a inspirace pro malé obce* [on-line]. 49 s. (PDF) [cit. 2022-11-07]. Dostupný z: <<https://www.obcepro.cz/data/rizeni-rozvoje-obce--doporuceni-a-inspirace-pro-male-obce.pdf>>.

STŘEDOČESKÝ KRAJ. 2019. *Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019-2024, s výhledem do 2030* [on-line]. 120 s. (PDF) [cit. 2022-11-18]. Dostupný z: <<https://www.kr-stredocesky.cz/documents/20541/17031810/SRK+2019+-+2024/d59a9153-ec0c-47ce-a8a8-d3cb03f7097c>>.

7.3 Internetové zdroje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Regiony soudržnosti (NUTS 2) a kraje (NUTS 3) České republiky* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <<https://www.czso.cz/csu/czso/regiony-soudrznosti-nuts-2-a-kraje-nuts-3-ceske-republiky>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Sestavení vlastní tabulky* [on-line]. [cit. 2022-01-19]. Dostupný z: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#fx=0&k=3&pvokc=100&uroven=30&w=>>>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstev obcí konané 23.09. – 24.09.2022* [on-line]. [cit. 2022-01-28]. Dostupný z: <<https://www.volby.cz/pls/kv2022/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=1&xnumnuts=2103&xobec=571601&xstrana=0&xstat=0&xodkaz=1>>.

E-ROZVOJ.CZ, s.r.o. *Samospráva* [online]. [cit. 2022-09-11]. Dostupné z <https://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>.

EVROPSKÁ KOMISE, EUROPA.EU. *Co je euroregion?* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/faq/#2>.

EVROPSKÁ KOMISE, EUROPA.EU. *Co je politika soudržnosti?* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/faq/#1>.

GOUARDÈRES, F., EVROPSKÝ PARLAMENT. 2022. *Společná klasifikace územních statistických jednotek* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/99/spolecna-klasifikace-uzemnich-statistickych-jednotek>>.

INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. *Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)* [on-line]. [cit. 2022-11-07]. Dostupný z: <<https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/>>.

MAMAGEMENTMANIA.COM. 2020. *SWOT analýza* [on-line]. [cit. 2022-11-19]. Dostupný z: <<https://managementmania.com/cs/swot-analyza>>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, DOTACEEU.CZ. *Slovník pojmů – Region soudržnosti* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <[https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r-\(1\)/region-soudržnosti](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/r-(1)/region-soudržnosti)>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, MMR.CZ. *Regionální politika a regionální rozvoj* [on-line]. [cit. 2022-11-07]. Dostupný z: <<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>>.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. 2021. *Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti: Vyhodnocení naplňování Strategického rámce Česká republika 2030* [on-line]. [cit. 2022-11-07]. Dostupný z: <https://www.cr2030.cz/zavazky/wp-content/uploads/sites/4/2021/01/IIIId_materi%C3%A1l_Zpr%C3%A1va-o-kvalit%C4%9B-%C5%BEivota-a-udr%C5%BEitelnosti_%C4%8D%C3%A1st_1.pdf>.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Agenda 2030* [on-line]. [cit. 2022-11-07]. Dostupný z: <https://www.mzp.cz/cz/agenda_2030>.

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY, Z.S. *O nás* [on-line]. [cit. 2022-10-26]. Dostupný z: <<https://www.mistniakcniskupiny.cz/>>.

STŘEDOČESKÝ KRAJ. *Strategie rozvoje kraje* [on-line]. [cit. 2022-11-07]. Dostupný z: <<https://www.kr-stredocesky.cz/de/web/regionalni-rozvoj/strategie-rozvoje-kraje>>.

ŠAFÁŘOVÁ, B. a kol., MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. 2008. *Mikroregiony a místní akční skupiny* [on-line]. [cit. 2022-10-26]. Dostupný z: <<https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>>.

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, EUROSKOP.CZ. 2020. *Správní členění (systém NUTS)* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <<https://euroskop.cz/ja-a-eu/fondy/prehled-fondu/strukturalni-fondy/spravni-cleneni-system-nuts/>>.

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY, EUROSKOP.CZ. 2020. *Regionální politika 2021-2027* [on-line]. [cit. 2022-11-10]. Dostupný z: <<https://euroskop.cz/ja-a-eu/fondy/regionalni-politika/regionalni-rozvoj-a-soudržnost-po-roce-2020/>>.

WIKIPEDIA. *NUTS* [on-line]. [cit. 2022-10-30]. Dostupný z: <<https://cs.wikipedia.org/wiki/NUTS>>.

7.4 Právní předpisy

ČESKO. *Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zařízení)*. In: Sbírnka zákonů České republiky. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO. *Zákon č. 248/2000 Sb. ze dne 9. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje*. In: Sbírnka zákonů České republiky. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Regiony soudržnosti a kraje České republiky	25
Obrázek 2 - Struktura databáze strategických dokumentů	32
Obrázek 3 - Cíle udržitelného rozvoje OSN	34
Obrázek 4 - Geografické vymezení cílů SRR 21+	37
Obrázek 5 - Schéma PRO	42
Obrázek 6 - SWOT je zkratka z anglického originálu	43
Obrázek 7 - Zámek Bayerovka, osada Svatý Ján	49
Obrázek 8 - Přírodní a kulturní památky Libovice	50
Obrázek 9 - Katastr obce v bezprostřední blízkosti silnic I.třídy	51
Obrázek 10 - Klimatické oblasti České republiky	52
Obrázek 11 – Nové zastavitelné plochy v katastru obce	55
Obrázek 12 - Pozemky v majetku obce tvoří propojený celek	57
Obrázek 13 - Obyvatelé v krojích, Staročeské máje 2022	60
Obrázek 14 - Potřebná komunikace pro pěši Libovice - Tuřany	64
Obrázek 15 - Pozemky v majetku obce, v jejím extravilánu zejména cesty	67
Obrázek 16 - Jedlý park	69
Obrázek 17 - Areál čp. 1, hlavní budova; pohled z návsi	70
Obrázek 18 - Areál čp. 1, jižní chlévy; budoucí kulturní dům s lidovým muzeem	71
Obrázek 19 - Areál čp. 1, stodola a severní chlévy; budoucí sportovní hala a sociální byty	71
Obrázek 20 - Politika soudržnosti EU pro období 2021 - 2027	75
Obrázek 21 - Operační programy ČR pro období 2021 - 2027	75
Obrázek 22 - DMO Kladensko-Slánsko, Přehled specifických cílů	78
Obrázek 23 - DMO Kladensko-Slánsko, Priorita 3	78
Obrázek 24 - Plátno s mottem obyvatel	90

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 - NUTS v České republice	24
Tabulka 2 - Základní schéma postupu tvorby PRO	42
Tabulka 3 - Libovice, základní informace k 31.12.2021	46
Tabulka 4 - Zvolení zastupitelé v komunálních volbách konaných v září 2022.....	47
Tabulka 5 - Struktura území katastru k 31.12.2022.....	51
Tabulka 6 - Počet obyvatel Libovice, dle sčítání lidu 2001-2011-2021	53
Tabulka 7 - Věkové skupiny obyvatel Libovice, dle sčítání lidu 2001-2011-2021	53
Tabulka 8 – Vývoj ukazatelů Index stáří & Průměrný věk v porovnání s vyššími statistickými územními celky, dle sčítání lidu 2001-2011-2021	53
Tabulka 9 - Tabulka nezaměstnaní, dle sčítání lidu 2001-2011-2021	54
Tabulka 10 - Vývoj rozpočtového hospodaření Libovice v letech 2001-2011-2021	67
Tabulka 11 - Vyhodnocení projektů Strategického plánu obce Libovice 2012-2022	73
Tabulka 12 - MAS Přemyslovské střední Čechy, její SCLLD a vazba na SRR 21+.....	79
Tabulka 13 - Silné stránky obce Libovice	84
Tabulka 14 - Slabé stránky obce Libovice.....	86
Tabulka 15 - SWOT analýza obce Libovice.....	89
Tabulka 16 - Opatření a aktivity strategického cíle 1	91
Tabulka 17 - Opatření a aktivity strategického cíle 2	92
Tabulka 18 - Opatření a aktivity strategického cíle 3	93

8.3 Seznam grafů

Graf 1 - Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Libovice od roku 1910	52
Graf 2 - Vzdělanostní struktura obyvatel Libovice k 31.12.2021.....	54

8.4 Seznam použitých zkratk

ČOV	Čistírna odpadních vod
ČP	Číslo popisné
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DMO	Destinační management
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
FVE	Fotovoltaická elektrárna
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICT	Informační a komunikační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
LAU	Místní samosprávné jednotky
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MRD	angl. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MŠ	Mateřská škola
MV	Ministerstvo vnitra České republiky
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP 2021+	Operační programy České republiky pro období 2021 - 2027
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OÚ	Obecní úřad
POÚ	Pověřený obecní úřad
PRO	Program rozvoje obce
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s. na období 2021 – 2027: Obnova země knížat a králů 3
SRK	Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2019 – 2024, s výhledem do 2030
SRR 21+	Strategie regionálního rozvoje České republiky v období 2021 – 2027
STC	Strategický cíl
ZŠ	Základní škola

Přílohy

Příloha č. 1 – Kulturní a přírodní památky

Příloha č. 2 – Nemovitý majetek obce

Příloha č. 3 – Vazby cílů MAS na cíle SRR 21+

Příloha č. 4 – Rozhovory se zastupiteli

Příloha č. 1 – Kulturní a přírodní památky

Kaple Sv. Václava

Uprostřed obecní návsi na mírném návrší stojí malá kaple. Byla postavena roku 1787 za císaře Josefa II. a rekonstruována z dotace Ministerstva pro místní rozvoj a finanční spoluúčasti obce do současné podoby roku 2008. Kaplička je opatřena jedním zvonem a dvojitým dřevěným křížem. Uvnitř jsou na zdi malované obrazy sv. Václava, sv. Jana Nepomuckého a sv. Anny. V roce 2002 byla prohlášena za nemovitou kulturní památku číslo rejstříku Památka 51587/2-4456 Kaplička sv. Václava (st.p.174).

Křížek - Boží muka s křížkem

Na začátku obce stojí na pískovcovém podstavci kříž, na němž je do kamene vytesán obraz Spasitele a Panny Marie. Křížek zdobí nápis: "Tento kříž jest postaven ke cti a chvále Boží nákladem obce Libovické léta Páně 1833." Tato hodnotná památka, které je obec majitelem, dokládá duchovní obraz Slánska z počátku 19. století. Z dotace Ministerstva pro místní rozvoj a finanční spoluúčasti obce byla tato památka restaurována do původního stavu.

Těžba uhlí, osada Svatý Ján & Zámek Beyerovka

Dolování v této oblasti započalo v letech 1775-6. Tyto roky byly téměř bez srážek, vysychaly rybníky i studny. Jak lidé při hledání vody prohlubovali studně, narazili na uhlí. Naleziště byla natolik veliká, že se zde začalo s dolováním. Řada sedláků chtěla na dolech zbohatnout, ale mnoho z nich se zadlužilo a zkrachovalo. Jedním z nich byl i Procházka z Jedomělic, požádal o pomoc svého švagra, pražského měšťana Františka Beyera. Ten mu půjčil peníze a stal se jeho společníkem. Později zde koupil i své vlastní pozemky, přestavěl starou zemědělskou usedlost, přistavěl další obytné a užitkové budovy, např. cihelnu, hospodu či pekárnu. Tak vznikla hornická osada Sv. Ján, pojmenovaná podle sochy sv. Jana Nepomuckého. Těžba uhlí skončila s vybudováním železnice se Slaného do Mostu, kde bylo uhlí levnější. Uhlí se zde těžilo ještě v letech 1942-64, kdy byla těžba definitivně ukončena.

Kaplička u sv. Jana Nepomuckého se nalézá v lese za obcí Libovice. Lidově se zde říká "U sv. Jána". Váže se pověst o jejím založení, kdy se zázračně zachránil synek zdejšího majitele zámku a uhelných dolů Františka Beyera. Byly mu asi čtyři roky, když pobíhal kolem statku a spadl do nedaleké studny. Jaké bylo jejich radostné překvapení, když našli Eduarda zdravého a živého. V ruce držel medailonek sv. Jana Nepomuckého. Z vděčnosti

dal František Beyer zhotovit sochu sv. Jana Nepomuckého. Roku 1837 nechal postavit poblíž studně kapličku a tam sochu přenést. Od té doby každý rok 16. května, na svátek sv. Jana Nepomuckého, se zde konala slavná pouť. Tradice poutě je zachována dodnes. Každý rok se zde koná mše, schází se lidé z blízkého i vzdálenějšího okolí, vzpomínají na staré časy, povídají si i o těch současných.

Zámek Beyerovka stával v osadě Satý Ján. Nechal ho zbudovat syn Františka Beyera, Eduard, mezi lety 1861-67. Zámek byl postaven v novogotickém slohu, části zámku byly napodobeninou zámku Hluboká. Po smrti Eduarda zámek sloužil pouze jako letní sídlo. Poslední majitel, Oldřich Šebesta, zámek i hospodářství vlastnil do roku 1957. Poté byl donucen vstoupit do JZD, zámek mu byl zabaven a roku 1964 rozebrán na materiál.

Dívčí skála

V lese kousek od Sv. Jána je zbytek pískovcové skály, která se jmenuje Dívčí skála. Lidé tu odedávna kopali písek pro stavební práce a skálu téměř rozebrali. Dříve to byl mohutný skalní balvan asi 20 metrů vysoký a zaujímal plochu 30x30 metrů. Z protějšího návrší i zdola z rokliny vypadala skála důstojně až skoro tajemně. K místu se váže pár pověstí. Každoročně se sem koná Novoroční procházka z Libovice s velkou účastí místních.

Červený kříž

Nad Libovicí stojí velký červený kříž. V době napoleonských válek, kdy ruská vojska hnala Napoleonovy vojáky z Ruska, se zde část ruských vojáků usadila. Jeden z ruských těžce zraněných generálů v obci nakonec i zemřel. Byl pohřben na slánském hřbitově. Po válce si pro něho přijeli jeho příbuzní, byl exhumován a převezen do rodného Ruska. Dle pamětníků to byl člen šlechtického rodu. Na jeho počest zde místní postavili velký dřevěný kříž, natřený červenou barvou. V roce 1914 tento uhnul, tehdejší starosta dal zhotovit betonový kříž, červeně natřený s vytesaným letopočtem 1914. V roce 1966 postihla kříž další nehoda, při obdělávání přilehlých polí ho traktorista rozbil na několik kusů. Teprve až v roce 1993 libovický občan Zdeněk Ibl se svými dvěma syny zhotovil nový kříž, tentokrát ocelový. A aby neporušili tradici, natřeli kříž na červeno. Po obou stranách zabudovali mezníky, aby kříž nebyl již nikdy poškozen. Zároveň zde vysadili dvě lípy a umístili lavičku pro poutníky.

(Kýzl, 2006, s. 8-9 a 156-9)

Příloha č. 2 – Nemovitý majetek obce

Obec Libovice má ve svém majetku tyto nemovitosti:

- ✓ Areál čp. 1 Libovice - sídlo obecního úřadu, veřejná knihovna, obecní sklad a archiv; zrekonstruováno v r.2017, zbytek areálu je v rozestavěném stavu či brownfield
- ✓ Budovu bývalé hasičské zbrojnice Libovice čp. 46 - herna pro nejmenší se zastřešenou pergolou pro konání akcí - opraveno v r. 2019
- ✓ Budovu bývalého obchodu Libovice čp. 135 s přílehlým pozemkem - pronajímáno obcí na provozovnu cukrářské výroby s maloobchodním prodejem - opraveno v r. 2021, pozemek slouží jako parkovací plocha
- ✓ Pozemek parc. č. 981/3 - hasičská/retenční nádrž
- ✓ Pozemek parc. č. 174 - kaple Sv. Václava
- ✓ Pozemek parc. č. 981/2 - pomník padlým 2. SV
- ✓ Pozemek parc. č. 620/21 - plocha veřejného prostranství Jedlý park - 16 472 m²
- ✓ Pozemek parc. č. 14/1 - plocha veřejného prostranství fotbal. hřiště - 2 145 m²
- ✓ Pozemek parc. č. 13/5 - plocha veřejného prostranství dětské hřiště, cyklokrosové hřiště, nohejbalové hřiště - 4 613 m²
- ✓ Pozemek parc. č. 918/4 - plocha veřejného prostranství přiléhající k herně s pergolou - 559 m²
- ✓ Pozemek parc. č. 981/1 - plocha veřejného prostranství obecní náves - 6 453 m²
- ✓ Pozemek parc. č. 136/2 a 136/15 - bývalá skládka hlušiny, následně skládka - obec zde buduje komunitní kompostárnu a připravuje projektovou dokumentaci na sběrný dvůr s recyklačním centrem a rekultivací skládky - 11 163 m²
- ✓ Pozemek parc. č. 860/4 - nálety zalesněná rokle s obnovenou cestou a pás zeleně podél silnice - 19 035 m²

(Obec Libovice, 2023)

Příloha č. 3 – Vazby cílů MAS na cíle SRR 21+

Strategický cíl	Indikátor STC	Specifické cíle	Opatření Strategického rámce	Vazba na specifické cíle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
STC 1 Rozvíjet dopravu sloužící lidem a neškodící prostředí	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	a) Kvalitní místní komunikace, chodníky a veřejné osvětlení	a) Podpora výstavby a rekonstrukcí místních komunikací, chodníků a veřejného osvětlení	SC 3.2 – „V regionálních centrech a jejich venkovském zázemí budou realizovány také kroky ke zlepšení stavu místních komunikací.“
		b) Přijatelná intenzita dopravy a vyřešené parkování v obcích	b) Podpora projektů omezujících intenzitu dopravy a dopravy v klidu	SC 3.2 – k omezení intenzity dopravy ve větších sídlech přispívá i podpora parkovišť typu P+R i podpora cyklostezek
		c) Dostatečná kapacita a kvalita tras pro cyklisty a pro pěší	c) Podpora výstavby tras pro cyklisty a cest a stezek pro pěší	SC 3.2 – „Dále je nezbytné se zaměřit na podporu P+R, cyklo dopravy a pěší dopravy jako důležitých segmentů dopravy.“
STC 2 Návrat přátelské krajiny	Počet podpořených zemědělských podniků - příjemců	a) Efektivní a k přírodě šetrné zemědělství	a) Podpora moderního ekologicky orientovaného zemědělství a zpracování produktů	SC 3.4 – „V zemědělství a lesnictví budou důsledně prosazovány environmentální principy jako podmínka pro poskytování podpory ze společné zemědělské politiky.“
		b) Účinná ochrana půdy proti větrné a vodní erozi	b) Podpora a propagace záměrů omezujících větrnou a vodní erozi	SC 3.4 – „Zváženy budou všechny nástroje směřující ke stanovení maximální velikosti zemědělských pozemků pro jednotlivé zemědělské plodiny v jednotlivých typech území, které pomohou ke zvýšení diverzifikace krajiny a zmenšení půdní degradace.“
		c) Členitá krajina s dostatečným podílem zeleně	c) Podpora rozšiřování ploch zeleně a opatření zvyšujících členitost krajiny	SC 3.4 – viz 2b) + ...“ je potřeba urychlit realizaci územních systémů ekologické stability a zahájit systematickou obnovu stromořadí v krajině.“ „V rámci péče o prostředí obcí bude kladen důraz na rozvoj veřejné zeleně.“
STC 3 Zacházet s vodou s pokorou a zdravým rozumem našich předků	Celkový počet vysazených stromů	a) Krajina s obnovou schopností zadržovat vodu	a) Podpora projektů přispívajících k zadržování vody v krajině	SC 3.4 – „V oblasti adaptace na změnu klimatu budou v souladu se Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR realizovány aktivity vedoucí k flexibilnímu a šetrnému využívání území, včetně zadržování vody v krajině, podpory biodiverzity, zavádění nových technologií a diverzifikace zemědělství.“
		b) Nové územní a regulační plány vytvářející podmínky pro rozumné hospodaření s vodou	b) Podpora územně plánovacích dokumentací a generelů	SC 3.4 – „Nejefektivnější cesta k dořešení vlastnických vztahů vede přes zpracování a schválení komplexních pozemkových úprav. V návaznosti na ně je potřeba urychlit realizaci územních systémů ekologické stability.“

Strategický cíl	Indikátor STC	Specifické cíle	Opatření Strategického rámce	Vazba na specifické cíle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
STC 4 Doplňovat a obnovovat občanskou vybavenost obcí	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	a) Dostatečná kapacita, dobrý technický stav budov a vyhovující vybavenost školských zařízení	a) Podpora výstavby a modernizace školských zařízení	SC 3.3 – „Regionální centra budou plnit roli plnohodnotných center širšího zázemí. Pro tyto účely nabídnou dostatečný rozsah veřejných služeb a občanské vybavenosti i pro své zázemí.“ (školy jsou základní součástí občanské vybavenosti)
		b) Základní občanská vybavenost dostupná pro obyvatele všech obcí	b) Podpora zajištění dostupné občanské vybavenosti v obcích	SC 3.3 viz 4a) & SC 3.1 – „Podporován bude vznik nových podnikatelských aktivit, a to i s vazbou na identifikované potřeby v oblasti rozvoje občanské vybavenost.“
		c) Účelné využívání dobře fungujících služeb obyvateli více obcí	c) Podpora spolupráce obcí v řešení občanské vybavenosti	Výslovně neuvedeno, je však institucionální formou, jak snížit rizika – SC 3.3 – „Na úrovni státu, kraje i obce budou zvázeny nástroje (např. institucionální, nebo finanční) pro řešení problémů a potenciálních rizik regionálních center (a dalších obcí) spadajících do kategorie shrinking cities.“
STC 5 Doplňovat a obnovovat technickou vybavenost obcí	Délka vybudovaných kanalizačních řadů	a) Napojení všech obcí na kanalizaci a čistírný odpadních vod	a) Podpora výstavby a rekonstrukcí kanalizací a ČOV	Nenaplnuje žádný specifický cíl.
		b) Napojení všech obcí na veřejný vodovod s dostatečnou kapacitou	b) Podpora výstavby a rekonstrukcí vodovodů	Nenaplnuje žádný specifický cíl.
		c) Modernizované energetické sítě s minimálními ztrátami	c) Podpora obnovy a modernizace energetických sítí v obcích	SC 3.5 – „V souladu se Státní energetickou koncepcí ČR je zapotřebí se soustředit na zajištění spolehlivé, bezpečné a k životnímu prostředí šetrné dodávky energie.“
STC 6 Spolupracovat v čisté likvidaci a novém využívání odpadů	Nově vybudovaná kapacita pro předcházení vzniku komunálního odpadu	a) Fungující sdružení obcí společně řešící hospodaření s odpady	a) Podpora spolupráce obcí v odpadovém hospodářství	Nenaplnuje žádný specifický cíl.
		b) Vysoká úroveň recyklace a nového využití odpadů	b) Podpora projektů na využití odpadů	SC 3.5 – „Nadále bude podporována lokální výroba energie z obnovitelných zdrojů a bude se pokračovat ve zjednodušování procesu realizace výstavby a zprovoznění těchto zdrojů.“ (biologický odpad – energie z biomasy a bioplynu)
		c) Likvidace odpadů v souladu s novými evropskými ekologickými normami a standardy	c) Podpora ekologicky a klimaticky šetrných způsobů likvidace odpadů	SC 3.5 viz 6b)

Strategický cíl	Indikátor STC	Specifické cíle	Opatření Strategického rámce	Vazba na specifické cíle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
STC 7 Podporovat pestrost nabídky práce, služeb, kultury a sportu na venkově	Počet podpořených komunitních center	a) Dostatečná kapacita potřebných služeb ve všech obcích	a) Podpora diverzifikace služeb v obcích	SC 3.3 – „Regionální centra budou plnit roli plnohodnotných center širšího zázemí. Pro tyto účely nabídnou dostatečný rozsah veřejných služeb a občanské vybavenosti i pro své zázemí.“
		b) Kvalitní zázemí pro neziskové organizace podílející se na životě obcí	b) Podpora a propagace činnosti neziskových organizací	SC 3.3 – neziskové organizace se významně podílejí na naplňování kulturního potenciálu regionálních center, podílejí se i na terénní sociální práci i službách pro skupiny ohrožené sociálním vyloučením
		c) Široká nabídka kulturních, společenských a vzdělávacích akcí	c) Podpora kulturních, společenských a sportovních zařízení a akcí	SC 3.3 – „V oblasti rozvoje kulturního potenciálu bude mimo jiné cíleno na aktivní roli kulturních center, veřejných knihoven, uchování a rozvoj lidových a uměleckých řemesel i obnovu kulturních památek, jejich zpřístupnění návštěvníkům a oživení.“
STC 8 Chránit a obnovovat nemovité i movité kulturní památky	Počet revitalizovaných památkových objektů	a) Dobrý stav nemovitých a movitých kulturních památek	a) Podpora obnovy nemovitých a movitých kulturních památek	SC 3.3 – „V oblasti rozvoje kulturního potenciálu bude mimo jiné cíleno na aktivní roli kulturních center, veřejných knihoven, uchování a rozvoj lidových a uměleckých řemesel i obnovu kulturních památek, jejich zpřístupnění návštěvníkům a oživení.“
		b) Kvalitně a podrobně zmapované místní a regionální památky, tradice a osobnosti	b) Dokumentace a propagace místních a regionálních památek, tradic a osobností	SC 3.3. viz 8a)
		c) Výrazné snížení podílu starých objektů bez nového využití	c) Podpora nového využití nevyužívaných objektů	SC 3.3 viz 8a) - památkami jsou často i nevyužívané hospodářské objekty SC 3.1 – „V souladu s Národní strategií regenerace brownfieldů bude řešena revitalizace brownfieldů“

Strategický cíl	Indikátor STC	Specifické cíle	Opatření Strategického rámce	Vazba na specifické cíle Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
STC 9 Vytvářet podmínky pro plný život všech skupin lidí	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	a) Dostatečná kapacita bytů a zařízení pro ohrožené skupiny obyvatel	a) Podpora zajištění dostatečné kapacity bytů a zařízení pro cílové skupiny	SC 3.3 – „V souvislosti se stárnutím populace budou realizovány programy vedoucí k posilování výkonu terénní sociální práce a zdravotní péče v přirozeném sociálním prostředí. Služby pro skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením se stanou dostupnějšími a při jejich zajišťování bude probíhat spolupráce na všech úrovních veřejné správy.“
		b) Obce žijící jako komunita spojující všechny obyvatele	b) Podpora začleňování všech skupin obyvatel do komunity	SC 3.3 – viz 9a) + „Představitelé státu a samospráv budou vyvíjet aktivní kroky vedoucí k omezení rizika sociálního vyloučení a energetické chudoby.“
		c) Fungující spolupráce a dobré vztahy mezi starousedlíky a novými obyvateli v rychle rostoucích obcích	c) Integrace nových obyvatel do života obcí a měst	SC 3.3 viz 9a), 9b)
STC 10 Časy se mění i na vesnici	Domácnosti, které mají nově přístup k širokopásmovým sítím s přenosovou rychlostí nejméně 30 Mb/s	a) Plné využití potenciálu místní produkce a služeb	a) Podpora a propagace místních produktů a služeb	SC 3.1 – „V zázemí regionálních center bude podpořeno především malé, střední a drobné podnikání, a to i ve vazbě na lokální produkty a cestovní ruch.“
		b) Rozvinutá spolupráce obcí a odborných pracovišť a firem při zavádění inovací a moderních technologií na venkově	b) Podpora spolupráce v oblasti využití moderních technologií	SC 3.1 – „Města budou klást důraz na aktivní komunikaci se stávajícími či potenciálními zaměstnavateli. Dílčí opatření budou směřovat k omezení potenciálních negativních dopadů procesu digitalizace a robotizace na trh práce.“ A dále viz 10c)
		c) Venkov využívající moderní technologie a inovace	c) Propagace využití moderních technologií a inovací na venkově	SC 3.1 – „Za účelem zlepšení rozvojového potenciálu některých regionů budou realizovány aktivity vedoucí ke zlepšení dostupnosti vysokorychlostního internetu v doposud nedostatečně pokrytých oblastech a aktivity zaměřené na rozvoj veřejných služeb využívajících digitální aplikace, včetně systému internetu věcí.“

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, 2021, on-line

Příloha č. 4 – Rozhovory se zastupiteli

OTÁZKY:

1. Jak dlouho působíte v zastupitelstvu obce Libovice, toto volební období pro Vás není prvním? O jakou agendu se v Libovici staráte?
2. Znáte starý / končící Strategický plán obce? Byl jste u jeho zrodu? Byly cíle tohoto plánu naplněny?
3. Máte povědomí o strategickém plánování rozvoje regionu v rámci Evropské unie, České republiky, Středočeského kraje, DMO Kladensko-Slánsko a MAS Přemyslovské střední Čechy? Znáte cíle těchto strategií?
4. Myslíte si, že priority a cíle těchto strategií (EU, ČR, Stč.kr, DMO, MAS) ovlivňují Váš pohled na rozvoj obce Libovice a nějak konkrétně ovlivňují strategii rozvoje vaší obce?
5. Na co konkrétně jste v Libovici pyšný/á? Jaké jsou podle Vás silné stránky obce? Je třeba tyto silné stránky i nadále zastupitelstvem obce podporovat?
6. Jaké jsou podle Vás naopak slabé stránky obce? A co konkrétně by se mělo v Libovici v budoucnu prioritně změnit?
7. Jakým směrem / jakými směry by se rozvoj obce Libovice měl podle Vás ubírat? Jaké priority v rozvoji Libovice do budoucna vidíte? Jak by měla Libovice za 10 let vypadat?

PŘEPIS ROZHOVORŮ:

PETR IBL

1. Prvně jsem byl zvolen v r. 2006 a stal jsem se místostarostou, stejně i další volební období. Od r. 2014 jsem starostou, nyní již 3. volební období.
2. Ano znám, byl jsem u jeho zrodu. Cíle byly naplněny částečně, když nebyly naplněny, tak kvůli nedostatku financí nebo majetkovým sporům.
3. Povědomí mám, hlavně strategie a podpora rozvoje regionu zpracované Přemyslovci.
4. Neovlivňují pohled na potřebný rozvoj obce. Ovlivňují nás prostřednictvím poskytovaných dotací, tím nás v podstatě „donutí“ plánovat věci - akce, které by pro nás byly prioritní později.
5. Pyšný jsem na celou vesnici, na obyvatele, pospolitost a soudržnost. Oproti ostatním obcím se poměrně velká část obyvatel zapojuje do dění v obci, příprav společných akcí, úklidu apod. Také oproti ostatním obcím máme kvalitní infrastrukturu a celkem velké majetky.

6. Nedostatek financí, všechny slabé stránky obce by spravilo cca 300 – 400 mil Kč. Za ně bychom dokončili areál čp. 1 jako komunitní centrum se všemi potřebnými prostory a službami, opravili komunikace, postavili novou ČOV. Také nemáme žádné stavební pozemky pro rozšiřování obce, což ale může na druhou stranu být vlastně dobře, nemáme dobrou zkušenost se „satelitní ulicí“.
7. Libovice by měla být soudržnou obcí, minimálně v té míře, jako je dnes. Bylo by fajn, kdyby měla hotovou infrastrukturu pro komunitní život. Komunikace by byly v pořádku. Obec by se rozvíjela dle hesla „evoluce ne revoluce“, nemám zájem o žádné další satelity.

MAGDA CURTISOVÁ

1. V zastupitelstvu působím 17 rokem. 13 let na pozici místostarosty. Do mé agendy spadá administrativa, dotace, výběrová řízení, vyhlášky obce, spisová služba, smlouvy a další.
2. Zním. Jsem jeho hlavním autorem. Naplněn byl asi na 70 %. Zrealizovány byly všechny cíle, na které byly finanční prostředky či kde byly vyřešeny majetkové vztahy. Zbývající cíle jsou přetaženy do nového PRO.
3. Pouze zhruba u Středočeského kraje z prezentací kraje na setkávání starostů s jeho zástupci, podrobněji již u MAS z podobných setkávání. Jejich plánování ovšem vychází z plánování úrovní nad nimi a dotační tituly též vychází z e stejných pramenů, takže rámcově máme povědomí.
4. Určitě ano – ve spojitosti s dostupnými dotacemi. Obec s naším rozpočtem nemá šanci realizovat větší investiční záměry pouze z vlastních prostředků. Takže naše činnost je klíčování mezi vlastními zdroji, dostupnými dotacemi, připravenými projekty „v šuplíku“ a zvažování, co je nebytné, co počká „kdyby“ a co nepotřebujeme, ale jsou na to dotace, tak by vlastně bylo pěkné to mít. Problémem je hlavně to, že obce potřebují zejména základní, praktické věci – budovy, komunikace – a to se s dotačními tituly obvykle ve své základní podobě moc nepotkává.
5. Mám dvě srdeční záležitosti. První je areál čp. 1 – bývalý statek přímo na návsi, který obec koupila v r. 2011 a postupně jej rekonstruuje v komunitní centrum s obecním úřadem, kulturním domem, tělocvičnou, sociálními byty atd. Už máme hotový obecní úřad, napůl kulturní dům. Jde o, pro nás, opravdu velké investice. Přestože žádáme na všech frontách o dotace, zatím jsme moc štěstí neměli. I přestože to je typický brownfield, jenže teď už jen částečně, a to je prý problém :-). Dokončení areálu je naší velkou prioritou a fandí nám nejen zastupitelé, ale i občané. Vždyť co je důležitějšího

pro rozvoj komunity než místo, kde se dá její činnost realizovat. Mojí druhou srdeční záležitostí je Jedlý park – nádherná veliká plocha 1,65 ha přímo v obci – park se 120 stromy a keři s jedlými plody, herními a edukativními prvky, workoutem, lavičkami, bezpečně mimo silnice. Jen krásné místo, kde můžou děti lítat a lidé se procházet či kochat výhledy. Jsme sice na venkově, ale naše víska je obklíčena poli, což je holá pláň, spousta hluku a prachu a od července poušť. Park tvoří oázu mezi zástavbou a poli a neustále se snažíme jej vylepšovat. Vypadá to, že právě jsme dostali dotaci na realizaci lanového parku. Ještě by se nám tu líbil rybník, ale není voda. Rozvoj parku není sice naléhavý, ale vizí zastupitelstva i většiny občanů je vytvořit místo k žití, které se nám vlastně ani nechce opouštět, a hlavně ho nepotřebujeme často opouštět.

6. Za mě je nejslabší stránkou neexistence vnitřních prostor, kde se lidé mohou setkávat ke své společné činnosti, ať už je to sport, kultura či jen malé zájmové skupinky. Částečně si vypomáháme místním hostincem, ale jeho provoz je nejistý a vzhled ne všem vyhovující. Takže šetříme, abychom dokončili stavbu kulturního domu. Dalším problémem je splašková kanalizace. Máme přečerpávací systém a kapacita ČOV je naplněna. Ale kanalizaci máme společnou s dalšími místními obcemi a je v majetku DSO. Vztahy jsou méně než ideální a velmi, velmi pomalu se suneme k rekonstrukci, rozšíření, inovacím.
7. To už jsem částečně zodpověděla v bodě 6. Moje rodina a spousta dalších Libovičáků si na Libovici cení zejména toho, že jsme malinká obec v přírodě se sepjatou komunitou a je tu klid. Zároveň jsme opravdu blízko velkým městům, kde najdeme to, co tu nemáme. Takže klid si chceme zachovat, neplánujeme masivní rozvoj, výstavbu atd. Ale postupně bychom si chtěli v obci vybudovat alespoň něco z toho, za čím nyní musíme vyjíždět, abychom netrávili tolik času taxikářením, protože spojení není valné. Takže priority: pohodlný bezpečný život, kvalitní infrastruktura, aktivní komunita se zázemím pro svoji činnost, ochrana našeho venkovského prostředí a přírody. Za 10 let – 10 let není pro obec tak dlouhá doba, jak by se mohlo zdát, ale doufám, že už budeme mít kulturní dům, dostavěné patro na obecním úřadě alespoň pro sklad a archiv, zrealizovanou asfaltovou cestu do školy a spoustu opravených chodníků, vyřešenu kanalizaci a kdyby byla alespoň ve výstavbě tělocvična a/nebo dům se sociálními byty a službami. Též doufám, že najdeme odborníka, který nám pomůže dlouhodobě řešit problém s přivedením vody do krajiny.

MIROSLAV PEJŠEK

1. Jsem již „inventářem obce“. V Zastupitelstvu obce Libovice jsem nepřetržitě od odtržení od tenkrát střediskových Tuřan po volbách v r. 1990. Aktuálně jsem předsedou Výboru pro strategii rozvoje a výstavby obce.
2. Ano znám, byl jsem u jeho tvorby, schvalování i aktualizace. Na co jsme měli finance, to máme zrealizováno. Řekl bych, že z větší části je Strategický plán zrealizován. Nerealizované projekty jsou převedeny do dalšího období, stále jsou pro nás prioritními.
- 3-4. Nejbližší a nejvíce známé priority a cíle jsou mi ty ze Strategie Středočeského kraje a Přemyslovců. Jsou pro nás nejvíce inspirativní a ovlivňující. Strategie ČR potažmo EU nás ovlivňují především prostřednictvím vypisovaných dotací.
5. Silných stránek máme skutečně spousty, v bodech:
 - ✓ schválený aktualizovaný územní plán,
 - ✓ základní občanská vybavenost včetně vodovodu, kanalizace, energie,
 - ✓ zrestaurované a udržované historické a kulturní památky,
 - ✓ urbanisticky hodnotná náves a celkový vesnický ráz obce,
 - ✓ přírodní ráz krajiny,
 - ✓ podpora činnosti obce ze strany podnikatelů,
 - ✓ dlouhodobá a tím navazující tradice kulturních a společenských akcí,
 - ✓ třídění odpadu a odpadové hospodářství,
 - ✓ blízká dostupnost velkých měst a dopravní obslužnost,
 - ✓ nízká kriminalita,
 - ✓ příliv mladých lidí,
 - ✓ v posledních letech řízení obce zastupitelstvem příkladným a správným směrem.
6. Trápí mne hlavně:
 - ✓ nezáměr především nových občanů o dění v obci a o péči o okolí svého bydliště,
 - ✓ parkování soukromých vozidel na chodnících a preferování stání na veřejném prostranství, i když mají obyvatelé možnost parkovat na vlastním pozemku, na vlastním dvoře ne před domem. Obec pak vypadá jako velké parkoviště, zaparkovaná auta často překáží,
 - ✓ trvající dlouhodobý nedostatek financí pro rozvoj obce.
7. Zastupitelstvo obce by mělo i nadále:
 - ✓ podporovat kulturní a společenské dění v obci,
 - ✓ realizovat záměr obnovy stezek a propojení sousedních obcí,

- ✓ realizovat další obnovu chodníků a místních komunikací,
- ✓ mít možnost podpořit jednotlivé občany dotací na ekologické vytápění a tím odstranit spalování tuhých paliv.

Libovice za 10 let? Technicky kvalitně zajištěná obec, s bohatším občanským vybavením, upraveným a čistým prostředím, udržovanou zástavbou a stále soudržnou kulturně a společensky aktivní komunitou.

OTTO JELÍNEK

1. V zastupitelstvu jsem 4. volební období. Aktuálně předsedou Finančního výboru.
2. Ano znám, byl jsem u jeho schvalování i aktualizace. Některé cíle se nedělaly kvůli nedostatku peněz.
- 3a4. Dozvíím se spíše o dotacích, ale strategie neznám.
5. Jsem pyšný na soudržnost lidí, a z toho vyplývá všechno ostatní – společenské aktivity a dění v obci, občanská vybavenost. Lidí chodí na brigády, dělají v obci ve svém volnu a zadarmo, chtějí pomoci kvůli tomu, že jsou tady rádi ne kvůli tomu, že dostanou zapláceno.
6. Vidím hlavně 2 věci – chodníky a mobilní signál.
7. Hlavní prioritou by mělo být dodělat areál čp. 1. Budeme mít, kde se scházet a můžeme vymýšlet další akce. Také by bylo fajn opravit hlavní silnici přes ves, ale ta není v majetku obce, takže toho dosáhnout nebude snadné.

MIROSLAV URBAN

1. Vloni jsem byl zvolený po druhé. Jsem předsedou Výboru pro tělovýchovu a sport.
2. Trochu znám Strategický plán obce. Se zastupiteli jsme se shodli na tom, že je potřeba všechno nedodělané přesunout do budoucna.
- 3a4. Cíle a priority vyšších regionálních celků nesleduji, plně důvěřuju naší místostarostce, která svou práci dělá poctivě.
5. Zastupitelstvo dělá hodně pro občany, vyhovuje lidem, bohužel jsou pak takoví, co toho zneužívají. Pracuje kvalitně, nemáme dluhy. Žádáme o dotace, bohužel nemáme dostatek svých peněz. Líbí se mi soudržnost obyvatel, ráz obce, jedlý park, veškeré kulturní akce, dětské hřiště pro malé děti, nová cesta na Tuřany do školy (i když ještě není hotová, už teď je to skvělé, že děti nemusí chodit po silnici). Je super, že se i děti zapojují do dění v obci (brigády, přípravy a úklid akcí).

6. Naopak nám chybí zázemí pro starší děti 14+ a to venku i vevnitř, aby se mohly scházet v Libovici a nemuseli jezdit do Slaného (multifunkční hřiště s umělou plochou mají kolikrát v tak malé obci). Další, co nám chybí je obchod, ale většina lidí jezdí za prací do města, a důchodcům může místostarostka objednat nákup přes rohlik.cz s dovozem až k nim domů.
7. Chtěl bych, aby se nám tu všem dobře žilo. Abychom zůstali takovými, jakými jsme.

JAKUB TRAPP

1. Byl jsem zvolený v minulém roce, ale v obci jsem aktivní již dlouho. Jsem předsedou Výboru pro péči o zeleň obce a členem Kontrolního výboru.
2. U zrodu jsem nebyl, mám povědomí o jeho existenci a vím, že cíle jsou z velké části splněny.
3. Nemám povědomí o přesném znění, přesných cílech.
4. Myslím, že jen přeneseně díky vyhlášeným dotacím.
5. Pyšný jsem na kulturu v obci (sám jsem činný při organizaci akcí od svých 15 let), hlavně se mi líbí Staročeské máje a Poutí u sv. Jána. Jedlý park a vycházkové okruhy. Přátelství mezi lidmi, díky soutěži Vesnice roku se lidé víc scházeli a komunikovali spolu. Určitě je třeba podporovat tyto aktivity i do budoucna, a to jak po stránce finanční, tak věcné.
6. Myslím, že trochu upadá zájem o dění v obci, lidé zpohodlněli, asi i díky covidu. Problémem je podle mě také závislost na hospodě jako jediného vnitřního prostoru pro „scházení se“. Další slabou stránkou je stav hlavní silnice a nedostatečná kapacita ČOV.
7. Libovice 2033 zůstane kompaktní tradiční vesnicí s rozumným využitím moderních technologií s přátelstvím mezi lidmi a kvalitní zelení kolem sebe (kompaktní obec bez satelitů; „vizuálně jako tradiční vesnice bez běhání robotů“).

IVETA BAYEROVÁ

1. Jsem v zastupitelstvu od loňského podzimu, jde o první volební období. Jsem předsedkyně kontrolního výboru a mimo to už delší dobu patřím do spolku místních matek "Baby z hasky", se kterým pořádáme akce pro děti.
2. Zním. U zrodu jsem nebyla. Pokud vím, tak řada cílů se podařila naplnit, některé ne, ale to už tak bývá :-)

3. Přiznám se, že moc ne. Zním jen dílčí strategie, které se například vztahují k mé práci, k rozvoji obcí celkově ne.
4. Vzhledem k tomu, že dle priorit těchto strategií jsou pak financovány projekty, tak by se tvorba strategie obce měla o uvedené "vyšší" strategie určitě do jisté míry opírat, minimálně v těch cílech, které není schopna financovat ze svých prostředků.
5. Skvělý projekt je jedlý park, ten se, myslím, opravdu povedl. Taky se daří vylepšovat náves, s opravenou kapličkou a novou budovou OÚ to vypadá moc hezky. Máme pěkné dětské hřiště a herničku. Oceňuji postupné opravování chodníků. S přechodem na PID se také zlepšila dopravní dostupnost autobusem, což je super. Celkově to tu "žije" spoustou akcí, jako členka spolku "Baby z hasky" oceňuji, že vedení obce podporuje naše akce a pomáhá s nimi.
6. Máme opravené chodníky, ale parkují na nich auta, což je takový nekonečný příběh, který se nedaří vyřešit - abych navázala na předchozí kladné stránky. V budoucnu myslím, že by bylo dobré zaměřit se na dostupnost terénních sociálních služeb pro seniory, máme v rodině zkušenost s tím, že sehnat tuto službu není úplně jednoduché a situace se nejspíš se stárnutím populace bude zhoršovat. Chybí tu obchod, což je komplikace právě pro starší občany, kteří jsou odkázáni na pomoc rodiny nebo musí za nákupy dojíždět. Další věc, kterou bych chtěla iniciovat, je užší spolupráce s OSPOD Slaný. Tam se přiznám, že jsem ještě nestihla zjistit, na jaké úrovni komunikace mezi obcí a touto institucí probíhá. Taky tu zmizel prostor pro mládež. Je sice super, že máme herničku pro rodiče s dětmi, ale mládež se tím pádem nemá kde potkávat.
7. Částečně popsáno v předchozí otázce. Vidím tu 3 cílové skupiny, na které by bylo dobré se zaměřit:
 - 1) podpora seniorů - zajistit dostupnost sociálních služeb (pečovatelská služba zahrnuje například i zařízení zmíněných nákupů), nadále podporovat setkávání seniorů na kulturních akcích
 - 2) podpora mladých lidí - vybudování zázemí pro mládež, podpora mladých například formou dostupného bydlení (vybudování pár menších "startovacích bytů" v areálu OÚ - je-li to ze stavebně-technického hlediska možné)
 - 3) podpora rodin s dětmi - sice teď v obci funguje dětská skupina, ale jde o soukromý subjekt, v případě potřeby zvážit zřízení vlastní DS, zájem o situaci v pěstounských rodinách v obci

Libovice by za deset let měla být místem, kde se dobře žije všem bez ohledu na věk, kde mají mladí lidé podporu a zázemí, senioři mají zajištěny základní potřeby a dostupné sociální služby, a rodiče s dětmi zde mají dostupné služby péče o děti i volnočasové aktivity.

PETR OLÁH

1. Zastupitelem jsem byl od r. 2014 do minulého roku. V r. 2022 jsem kandidoval, ale zvolen jsem nebyl. Přesto se o dění v obci stále zajímám. V tomto volebním období jsem členem Finančního výboru.
2. Byl jsem až u aktualizace v r. 2018. Nebyly realizovány jen projekty, na které jsme neměli finance.
3. Sleduji hlavně rozvoj naší obce, naše potřeby. Přehled o prioritách mám díky dotačním titulům.
5. Nejlepší, co se za poslední roky povedlo, je výhra v soutěži Vesnice roku, 3. místo republikové a 1. místo krajské. Soutěž dala dohromady spoustu lidí. Dokázala, že se dokážeme nadchnout pro společnou věc a táhnout za jeden provaz.

Pořízení areálu čp.1, výstavba kulturního domu, obyvatelé se budou mít kde scházet a nebudou závislí už jenom na místní hospodě.

Rozvoje ve vztahu k bydlení, aktuálně je omezen stavební potenciál (kanalizační a energetická kapacita), do budoucna bude určitě možnost navýšení. Ale budme rádi za to, že jsme malí. Satelitní komunity dělají jen problémy.

A nakonec kulturní a společenské akce s dlouhou tradicí, které předáváme do rukou mladších organizátorů. A budeme věřit, že „jiné“ nemusí být horší nebo špatné.

6. Nezapojování lidí v satelitu do společenského dění. Je otázkou, zda nezkusit zapojit je lehce „násilně“ – myslím konkrétní přímou prosbou na konkrétního jednotlivce.

Snaha modernizace – inovace ze strany obce, lepší a kvalitnější technologická vybavenost.

Aktivita pro starší spoluobčany, chybí „klubová“ činnost (lidé se scházejí na bázi vzájemných návštěv u sebe doma), nemají společný prostor na neutrální půdě. Obec by mohla také podporovat seniory v různých „moderně technologických“ činnostech – práce na pc, komunikace s úřady apod.

Chybí obchod – což je opět zejména pro seniory problémem.

Dopravní situace v obci, auta jezdí rychle, chybí přechody pro chodce, chodníky jsou místy ve špatném stavu.

7. Zlepšit dopravní situaci pro pěší v obci.

Snížit výdajové položky rozpočtu např. snížení spotřeby energie u veřejného osvětlení (led, solar apod.)

Zkvalitnění podmínek pro život starších spoluobčanů.

Udržení tradičních společenských akcí v přátelské sousedské atmosféře.